

GAITASUN MAILAREN CURRÍCULUMA

SARRERA

C1 maila Oinarrizko bitarteko mailaren eta maila Aurreratuaren ondorengoa da, eta horien araudi bera du oinarri (1629/06 Errege Dekretua eta Estatuaren Lege Organikoko 6.1 artikulua). Baina, aurrekoak ez bezala, maila hau ez dago garatuta aipatu Errege Dekretuan; hain zuzen ere, Hezkuntza-Administrazioek aukera dute C1 eta C2 mailak antolatzeko eta emateko. (Bigarren xedapen gehigarria).

Hizkuntzetarako Europako Erreferentziazko Esparru Komuna: ikaskuntza, irakaskuntza, ebaluazioaren (MCER) arabera, maila horren eta aurrekoen arteko alderik nabarmenena komunikazio arina eta naturala ahalbidetzen duen hizkuntza-errepertorio zabala eskuratzea da. Komunikatzeko erraztasun handiago horrek aurreko mailetan eskuratutako diskurtso-trebetasunetan oinarrituta egon behar du.

Ikaskuntzan autonomia izatea da maila honen beste oinarrietako bat. Autonomiak handia izan behar du, izan ere, nahikoa tresna eta ezagutza izango baitute beren kabuz aurrera egiteko, irakaslearen argibideei jarraitzearekin batera. Ikasgelan landu dezaketena ez da nahikoa izango. Ikasleek beren eskueran izango dituzten aukerak bilatu eta aprobetxatu behar dituzte, gelan eskuratutako gaitasunak garatzeko.

Maila honetan, ikasleek gai izan behar dute formaltasun-maila txikiagoa erabiliz moldatzeko; horrek hitzezko kortesiari loturiko elkarrizketa-estrategiak hobeto menderatzea ekarriko du berekin (biziagotze-baliabideak, leuntzea, eta abar). Halaber, komunikazioko eta diskurtsoko arauak eskatuko dieten formaltasun handiagoko egoeretan elkarreragiten jakin beharko dute. Horrek guztiak esamolde idiomatikoak eta lagunartekoak barne hartzen dituzten gaitasun funtzionalaren eta adierazleen garapen-maila handia eskatzen du.

MCER-ek hizkuntzen menderakuntzan goragoko beste maila bat ere ezarri du (C2), alegia, Maisutza; maila horrek «ez du eskatzen hiztun natiboen gaitasunik edo natiboen antzekorik» (MCER 3.6.).

XEDEA

Hizkuntza bat hitz egiten den herrialdeko edo herrialdeetako hizkuntzaren eta kulturaren gainean duten ezagutza praktikatzea, eta herrialde horietako biztanleekin komunikatzea, pertsona gisa eta lanbideari dagokionez gara daitezten. Jakitun izanik, beren jarrera eta alderdi afektiboak kontrolatzea, ikasiko duten hizkuntzaren kulturari dagokionez. Gaitasun kognitiboak, hizkuntzazkoak, afektiboak, estetikoak eta kulturalak indartzea. XXI. mendean berezkoak diren nazioarteko mugikortasunerako eta lankidetzarako prest egotea.

MAILAREN DEFINIZIOA

MCER-ek «menderatze operatibo eraginkor» edo «menderatze operatibo egoki» gisa definitu du maila hau.

Horrek hau dakar berekin:

Egon daitezkeen edozein egoeratan, hizkuntza jasotzean eta ekoiztean malgutasunez eta segurtasunez erabiltzea; ahozko eta idatzizko testuak ulertzea eta ekoiztea, testu zailak ere bai, gai orokorren edo beren interesekoen ingurukoak; hizkuntza-baliabideen errepertorio zabala

ondo menderatzea, egoeraren arabera; eta ahospakpen erlaxatuak eta bestelako doinuak ulertzea, zarata dagoen inguruetan ere.

HELBURU OROKORRAK

Edozein motatako transakzioak gauzatzea, nahiz eta delikatuak eta konplexuak izan. Gizarteko elkarrekintzetan zein elkarrekintza akademikoetan eta lan arlokoetan parte hartzea eta aurrea hartzea. Edozein motatako ahozko eta idatzizko testuekin moldatzea, egoera eta gaia edozein direla ere. Hizkuntzaren ikaskuntza jakitun izanik eta modu autonomoan kudeatzea. Norberaren ikasteko prozesuaren plangintza egitea, eta erabilgarri dauden baliabideen ahalik eta etekin handiena lortzea. Ikasketa-prozesuan eta hizkuntza erabiltzean estrategia berriak garatzea norberaren ekimenez.

BERARIAZKO HELBURUAK

Ahozko eta idatzizko elkarrekintza

Arintasunez eta naturaltasunez hitz egitea, ia ahaleginik egin gabe eta esamolde egokiak oso modu agerikoan bilatu gabe. Lexiko zabala menderatzea; horrek bere urritasunak itzulinguruekin erraz betetzea ahalbidetuko dio. Kontzeptualki zaila den gai batek bakarrik oztopa dezake diskurtso arina eta naturala. Hizkuntza malgutasunez eta modu eraginkorrean erabiltzea, gizarteko eta lan arloko xedeetarako. Ideiak eta iritziak zehaztasunez azaltzea eta norberaren hitzak beste hizketakideen hitzekin abileziaz lotzea.

Ahozko ulermena

Testu luzeak ulertzea, argi egituratuta ez daudenean ere. Diskurtsoaren komunikazio-asmoak ulertzea, loturak implizituki agertzen direnean eta agerian adierazten ez direnean. Ahalegin handirik gabe filmak eta telebistako programak ulertzea.

Irakurrizko ulermena

Literaturako edo ziur asko beren gizarte-, lan- edo ikasketa-bizitzan aurkituko dituzten gertakizunetan oinarritutako testu luzeak eta konplexuak ulertzea. Jarrera eta iritzi implizituak zein esplizituak barne hartzen dituzten xehetasun sotilak identifikatzea. Askotariko estiloak aintzat hartzea. Artikulu espezializatuak ulertzea, bai eta beren espezialitatearekin loturarik ez dutenak ere. Argibide tekniko luzeak ulertzea eta jarraitzea, nahiz eta beren espezialitatekoak ez izan, betiere zati zailak berriz irakurtzeko aukera dutenean.

Mintzamena

Hizkuntza malgutasunez eta eraginkortasunez erabiltzea gizarteko xedeetarako, erabilera emozionala, norbaiti edo zerbaiti buruzkoa eta dibertigarria barne. Gai konplexuei buruzko aurkezpen argiak eta zehatzak egitea. Aurkezpenetan bigarren mailako gaiak sartzeta. Ideia zehatzak garatzea eta bukaera egokiarekin amaitzea.

Idazmena

Testu argiak eta ondo egituratuak idaztea, norberaren ikuspegiak luze samar azalduz. Gai konplexuen inguruko eskutitzak, txostenak eta idazlanak idaztea, eta alderdi interesgarriak nabarmentzea.

Idazten den testuari eta irakurleei egokitutako estiloa aukeratzea.

Gaitasun soziokulturala eta soziolinguistikoa

Esamolde idiomatiko eta lagunarteko asko ezagutzea, eta erregistro aldaketez ohartzeta, nahiz eta, noizean behin, xehetasunak baieztatzeko beharra izan, batez ere doinua ezezaguna bada. Hizkuntza malgutasunez eta eraginkortasunez erabiltzea gizarteko helburuetarako, erabilera emozionala, norbaiti edo zerbaiti buruzkoa eta umorezkoa barne.

Argot eta erabilera idiomatiko nahikoa erabiltzen duten filmak ulertzea.

Hizkuntza-gaitasuna

Argitasunez adierazteko eta esan nahi dena mugatu gabe hitz egiteko hizkuntza-elementu sorta zabala modu egokian aurkeztea aukeratzea.

Lexiko zabala ongi menderatzea; horrek urritasunak erraztasunez gainditzea ahalbidetuko die itzuliguruaren bitartez, nahiz eta noizean behin hanka sartze ez oso garrantzitsuak izan.

Saiheste-estrategiak erabiltzea, nabarmen geratu gabe.

Esamolde idiomatikoak eta lagunartekoak ondo menderatzea.

Gramatikaren zuzentasun-maila handia eta iraunkorra izatea.

Intonazioa aldatzea eta esaldian enfasia behar bezala jartzea, esanahi leuna duten ñabardurak adierazteko.

Egitura eta testua paragrafoetan banatzea modu sendoan eta praktikoan menderatzea, eta puntuazioa eta ortografia behar bezala erabiltzea, noizean behingo hanka sartzeak salbu.

Gaitasun estrategikoa

Hizkuntzaren ikaskuntza jakitun izanik eta modu autonomoan kudeatzea.

Programa negoziatzea (helburua, edukiak, metodologia eta ebaluazioa), norberaren helburuak eta taldeko gainerako kideenak abiapuntu hartuta.

Norberaren ikasketa-prozesuaren plangintza egitea, eta erabilgarri dauden baliabideetatik ahalik eta etekin handiena lortzea (denborak eta espazioak, kontsulta-iturriak, irakaskuntza-materiala, eta abar).

Hizkuntza ikasteko prozesuan eta hizkuntza erabiltzean estrategia berriak garatzea, norberaren ekimenez.

Ikasketa-prozesuan eragina duten alderdi psikoafektiboak jakitun izanik kontrolatzea.

Norberaren ekimenez, taldeko kideen artean lankidetzazko, arraitasunezko eta konfiantzazko giroa sortzea eta mantentzea.

EDUKIAK

KOMUNIKAZIOA: GAITASUN PRAGMATIKOAK

1. KOMUNIKAZIO-JARDUERAK

Ahozko eta idatzizko komunikaziorako gaitasuna garatzean datza. Gaitasun hori erabiliz baino ez da garatzen.

Entzunezko ulermeneko jarduerak

Elkarrekintzan

Elkarrizketa konplexuei erraztasunez jarraitzea, bai eta hirugarren pertsonen artekoak direnean ere.

Eztabaida-taldeetan parte hartzea, gai abstraktuei, konplexuei eta ezezagunei buruzkoak direnean ere.

Esamolde idiomatiko eta lagunarteko asko ezagutzea.
Erregistro-aldaketei antzematea eta haietara egokitzea.
Argibide tekniko luzeei jarraitzea, nahiz eta beren espezialitatekoak ez izan.
Informazioa eta iritziak trukitzea, egiaztatzea eta baieztatzea.
Edozein motatako gaietan segurtasunez elkarrekitea.
Etenaldiek, etendurek, tonuak, intonazioak, mugimenduek eta keinuek dituzten komunikazio-
asmoak hautematea eta horiek erabiltzen jakitea.

Entzule gisa

Elkarrizketak eta eztabaidak

Beren espezialitateetik haratago doazen gai abstraktuei eta konplexuei buruzko diskurtso luzeei jarraitzea, xehetasunen bat baieztatu beharra izan arren, batez ere doinura ohituta ez badago.

Narrazioak, deskribapenak eta azalpenak

Konferentzia, hizketaldi eta eztabaida gehienak nolabaiteko erraztasunez ulertzea.
Konferentzietan ohar zehatzak hartzea.

Iragarkiak eta jarraibideak

Argiak ez diren eta soinu-distortsioren bat dagoen (geltoki batean, adibidez) adierazpen publikoetatik berariazko informazioa ateratzea.
Jarraibide luzeak eta konplexuak, produktuen eta zerbitzuen zehaztapenak ulertzea.

Emankizunak eta grabatutako materiala

Grabatutako eta transmititutako askotariko materiala ulertzea, ohiz kanpoko erabileraren bat barne; eta zenbait garrantzi txikiko kontu eta zolitasun identifikatzea, hala nola, hiztunen arteko jarrerak eta harreman implizituak.
Argot edo lagunarteko hizkera eta esamolde idiomatiko ugari erabiltzen duten filmak ulertzea.

Irakurrizko ulermeneko jarduerak

A. Elkarrekintzan: gutunak eta oharrak

Edozein motatako gutunak, oharrak, mezu elektronikoak, SMSak, faxak, eta antzekoak xehetasun guztiekin ulertzea, bai esparru pertsonalean, bai eta ikasketa- edo lan-arloan ere, hiztegia noizean behin erabiliz.
Hizketakidearen formaltasun- edo hurbiltasun-mailari antzematea, kortesia-formulak, informazioa eta erregistroa abiapuntu hartuta; eta beren erantzunetan aplikatzea.

B. Irakurle gisa

Orientazioa eta informazioa

Testu luzeetan berariazko informazioa erraz aurkitzea, eta askotariko iturrietatik datorren informazioa biltzea, berariazko eginkizunak gauzatzeko.
Oso espezializatuak ez diren gaiei buruzko berrien, artikuluen, txostenen eta iragarkien edukia eta garrantzia azkar identifikatzea.

Argudiatzea

Zenbait testu luze eta konplexu xehetasun guztiekin ulertzea, bai gizarte-bizitzakoak, bai eta lan- edo ikasketa-arlokoak ere.

Jarrera eta iritzi esplizituak zein inplizituak barne hartzen dituzten xehetasun sotilak identifikatzea.

Jarraibideak

Makina edo prozedura berriei buruzko jarraibide luzeak eta konplexuak xehetasun osoz ulertzea, bai beren espezialitateari loturiko jarraibideak, bai eta beren espezialitatearekin loturarik ez dutenak ere, betiere zati zailak berriz irakurtzeko aukera dutenean.

Jolaserako irakurketa

Gai unibertsalei buruzko gaur egungo literatura-testuetako argumentua, gertaera nagusiak eta bigarren mailakoak, pertsonaien ezaugarriak eta gaia ulertzea, nahiz eta testuotan esamolde idiomatikoak edo lagun arteko hizkera erabili.

Testua dagozkion ezaugarri kulturalen barruan interpretatzea.

Mintzameneko jarduerak

A. Elkarrekintzan

Elkarrekintza orokorra

Hiztun natiboekin elkarrizketa konplexuetan elkarrekitea, gai abstraktuei, konplexuei eta ezezagunei buruzkoetan ere bai, arintasunez eta ia ahaleginik gabe.

Garrantzitsu iruditzen zaizkien gertakariak eta iritziak nabarmentzea intonazioaren, lexiko egokiaren, interjekzioen eta abarren bitartez.

Elkarrizketa eta eztabaidak

Hiztun natiboekin zehaztasunez eta arintasunez hitz egitea, ia ahaleginik egin gabe, eta esanahi sotilak dituzten ñabardurak helaraziz.

Beraientzat zenbait gertakariak eta esperientziak duten garrantzia helaraztea, eta horiek eragiten dieten emozioa adieraztea.

Askotariko sentimenduak adieraztea eta haiei erantzutea, besteak beste, ustekabea, zoriontasuna, tristura, interesa eta axolagabetasuna.

Gai baten inguruan dituzten ikuspegiak azaltzea, eta askotariko aukeren abantailak eta desabantailak azaltzea.

Argumentuak argitasunez garatzea, eta ideia osagarriak eta adibide egokiak luze samar azaltzea.

Beste hizketakide batzuen ikuspegiei eta argumentuei buruzko iruzkinak egitea.

Negoziaketak

Transakzio zail eta konplexuetan trebetasun handiz moldatzea, nahiz eta zailtasunak agertu; eta beste batzuei ere transakzio horiek egiten laguntzea.

Ñabardura-aberastasuna erakutsiz gogobetetze- edo pozik ez egote maila adieraztea eta balorazio egokiak egitea, gauzatutako transakzioetan nabarmentzekoak diren alderdiak zehaztuz.

Dendetan, banketxeetan eta antzekoetan ohikoak izaten ez diren egoerak ebaztea; erosketak itzultzea, adibidez.

Zerbait egiteari buruzko jarraibideak ematea, bai eta luzeak, zehatzak eta doiak ere.

Askotariko iturrietako argudioak eta informazioa laburbiltzea, txostenak egiteko.

Elkarrizketak

Naturaltasunez eta ia ahaleginik egin gabe erantzutea elkarrizketa, argibide-eskaera edo antzekoren bateko galderei.

Beren ideiak elkarrizketa batean garatzea eta behar bezala aurrea hartzea.
Egoeraren arabera, eskatzen den hurbiltasun- edo formaltasun-maila mantentzea.

Diskurtsoa kontrolatzea

Hizketakideek ulertu dutela ziurtatzea.

Esandakoa ulertu dela baieztatzea, errepikatzearen, berriz azaltzearen edo parafraseatzearen bitartez.

Esanahiak argitzea askotariko baliabideen bitartez.

Informazioa baieztatzea edo gezurtatzea. Informazioa zuzentzea.

Nork bere burua zuzentzea.

B. Hiztun gisa

Deskribapena eta narrazioa

Gai konplexuei buruzko deskribapen eta aurkezpen argiak eta zehatzak egitea, eta bestelako gaiak ere sartzeara.

Ideia zehatzak garatzea eta bukaera egokiarekin amaitzea.

Narrazio konplexuak egitea, narrazio horietan bestelako gaiak sartzeara, alderdi jakinak garatzea eta bukaera egokiarekin amaitzea.

Denbora-koherentzia eta koherentzia logikoa mantentzea, eta nahikoa informazio garrantzitsu eskaintzea.

Ideiak lotzeko lokailuak eta diskurtso-adierazgailuak malgutasunez erabiltzea.

Jendaurrean hitz egitea

Adierazpenak arintasunez egitea, ia ahaleginik egin gabe, eta esanahi sotilak dituzten ñabardurak zehaztasunez helarazteko intonazioa erabiltzea.

Gai konplexuei buruzko aurkezpen argiak eta ongi egituratuak egitea, nolabait luzatzea eta beren ikuspuntuak defendatzea ideia osagarriak, arrazoiak eta adibide egokiak erabiliz.

Diskurtso-adierazgailuak behar bezala erabiltzea.

Naturaltasunez eta ia ahaleginik egin gabe erantzutea.

1.4. Idazmeneko jarduerak

Elkarrekintzan

Gai konplexuei buruzko azalpen argiak eta ondo egituratuak idaztea, eta ideia nagusiak nabarmentzea.

Ikuspuntuak defendatzeko idazki luze samarrak idaztea, eta ideia osagarriak, arrazoiak eta adibide egokiak sartzeara.

Normalean harremana duten pertsonak (ikaskideak, irakasleak, eta abar) informatzeko oharrak edo haiei berehalako azalpenak eskatzeko oharrak idaztea, eta garrantzitsutzat jotzen dutena nabarmentzea.

Mezu elektronikoak eta SMSak idaztea.

Gutun formalak eta merkataritzako gutunak idaztea.

Ekoizpena

Deskribapenak eta irudizko testuak argi, zehaztasunez eta ongi egituratuta idaztea, konbentzitzeko moduko estiloa, pertsonala eta naturala eta idazkiaren hartzaile izango diren irakurleei egokitua erabiliz.

Ikuspuntu jakin baten alde edo aurka idaztea, argudioak ematea eta askotariko aukeren abantailak eta desabantailak azaltzea.

Hainbat iturritako informazioa eta argudioak laburbiltzea.

Film, liburu edo antzerki lanen bati buruzko aipamena idaztea.

TESTUAK

Hemen, «testua» hitza zentzu zabalean erabili da, eta MCER-ek eman dizkion ezaugarriekin: «Testua diskurtsoko (ahozkoa edo idatzizkoa) edozein sekuentzia da. Berariazko eremu bati lotuta dago eta eginkizun bat gauzatzean hizkuntza-jarduera baten ardatza da, dela laguntza edo xede gisa, dela produktu edo prozesu gisa» (MCER 2.1.).

Hortaz, testua terminoa erabiltzen da erabiltzaileek jaso, ekoiztu edo trukutzen duten ahozko edo idatzizko hizkuntzako edozein zatiri buruz hitz egiteko. Ez dago testurik gabeko komunikazio-ekintzarik.

Maila honetako testuak luzeak eta konplexuak izan daitezke. Erabiltzailearen espezialitatekoak ez diren gai teknikoei buruzkoak ere izan daitezke, konplexutasun handiko egitura dutenak.

Halaber, argota eta hizkuntza-esamoldeak eta lagun arteko esamoldeak ager daitezke.

Garatzen dituzten ideiak inplizituki edo esplizituki ager daitezke eta alderdi ironikoak izan ditzakete. Ahozko testuak, agian, ez dira ongi egituratuta egongo, eta giro zaratatsuan sor daitezke. Grabatutako testuak, beharbada, ez dira oso kalitate onekoak izango.

2.1. Ahozko testuak

Elkarrekintzan

Aurrez aurreko elkarrizketa informalak eta formalak, gai abstraktuei, konplexuei eta ezezagunei buruzkoak ere bai.

Interes orokorreko negoziaketak.

Telefono bidezko elkarrizketa formalak eta informalak.

Ikuspuntuak trukitzea.

Gatazkak ebaztea.

Edozein motatako aurrez aurreko transakzioak.

Ondasunak eta zerbitzuak eskuratzea.

Ziurtagiriak lortzea (bizilekuari dagozkionak, sendagilearenak, eta abar).

Telefono bidezko transakzio-elkarrizketak; elkarrizketa konplexuak ere bai.

Nolabaiteko konplexutasuna duten gaiei buruzko eztabaidak eta jendaurreko hizketaldiak, bai esparru pertsonalekoak, bai eta ikasketa- edo lanbide-arlokoak ere.

Elkarrizketak (lanekoak, ikasketetakoak, eta abar), elkarrizketatzaile eta elkarrizketatu gisa.

Jendaurreko jarraibide luzeak.

Norberaren espezialitateari loturiko gaien inguruko eta oso ondo egituratutako bilera formaletan esku hartzea.

Gai konplexuei buruzko jendaurreko aurkezpen luze samarrak (proiektuak, txostenak, esperientziak, eta abar).

Entzule gisa

Bertan egitekoak

Beren espezialitatekoak diren edo ez diren gai abstraktuei buruzko hitzaldi eta konferentzia luzeak.

Hitzaldi eta konferentzia luze samarrak (aurkezpenak, ekitaldi formalak, eta abar).

Mahai-inguruak eta jendaurreko aurkezpen luze samarrak, beren espezialitatekoak izan, edo ez.

Mota guztietako antzerki-emankizunak.

Hainbat hiztunen arteko elkarrizketak.

Txistekak.

Elizako sermoiak.

Emandako edo grabatutako materiala

Jendaurreko jarraibide luzeak.

Telebistaz edo irratiz emandako mota guztietako berriak.
Edozein motatako filmak.
Telebistako edo irratiko dokumentalak.
Abestien hitzak.
Publizitatea irratian eta telebistan.
Erantzungailuan grabatutako jarraibideak eta mezuak.

Ekoizpena

Gai abstraktuen eta konplexuen azalpenak.
Oharpenak, jarraibideak, arauak, aholkuak eta debekuak, bai eta zabalak ere.
Gertakizunen, esperientzien, pasadizoen eta proiektuen kontakizun zehatzak.
Istorioen kontaketak.
Beren espezialitateko gaien inguruko ideien, justifikazioen eta azalpenen arrazoiketa.
Arazoak aurkeztea.
Ekitaldien, liburuen, filmen edo pertsonen aurkezpena.
Liburuen, filmen, telebistako programen eta abarren balioztatzea.

2.2. Testu idatziak

Elkarrekintza

Gutunak, faxak, mezu elektronikoko konplexuak eta luzeak, merkataritzakoak edo lan-arlokoak.
Eztabaida-leku birtualetako mezuak (blogak).
Txatak.
Kontratu bakunak (lanekoak, alokairukoak).
Jendaurreko jarraibide luzeak.

Ulermena

Inplikazio soziokulturalak dituzten publizitate-iragarkiak.
Iritzi-artikuluak aldizkari espezializatuetan.
Norberaren espezialitateari loturiko gaien inguruko txosten luzeak eta konplexuak.
Mota guztietako web orriak.
Testu-liburuak.
Thesaurusak.
Eleberriak eta ipuinak.
Mota guztietako antzerki-lanak.
Konplexu samarrak diren olerkiak.
Txistek.
Komikiak.
Liburuen, filmen edo antzerki-lanen aipamenak.

Ekoizpena

Luzera ertaineko lanbide-arloko txostenak (proiektu baten garapena) edo gai abstraktuei buruzkoak (ikuspuntu bat defendatzea).
Gutunak, faxak, mezu elektronikoko konplexuak eta luzeak, merkataritzakoak edo lan-arlokoak.
Jendaurreko jarraibide luzeak.
Eztabaida-leku birtualetako mezuak. Txatak.
Filmek, eleberrien edo antzerki-lanen aipamenak, luzera ertainekoak.
Gelako lanak (ikasgelan edo gelatik kanpo idatzitako idazlanak).
Txistek.

EGINKIZUNAK

Hizkuntzaren eginkizunak dira jendeak hizkuntza erabiltzearen bidez egin ditzakeen gauza motak. Hizkuntza ezagutzea, bere horretan, ez da helburua, nahiz eta oso garrantzitsua den. Hizkuntzak ikastearen azken xedea hizkuntza erabiltzeko gai izatea da, hizkuntza horrekin behar dena egin ahal izatea.

Eginkizunak (mikroeginkizunak) esaldi isolatuak (oro har, laburrak) funtzionalki erabiltzeko kategoriak dira, normalean elkarrekintzetan hitz egiteko txanda, adibidez. (MCER 5.2.3.2.)

Maila honetan, gaitasun funtzionalaren garapenak garrantzi berezia hartzen du. Izan ere, gaitasun hori zuzen erabiltzea gakoa da hizkuntza erabiltzean, behar bezala zehazteko eta pertsonen arteko harremanetan hurbiltasun handiagoa edo txikiagoa lortzeko.

Hizkuntzaren erabilera sozialak

Agurtzea eta agurrei erantzutea.

Norbaiti zuzentzea.

Norbait aurkeztea, modu formalean edo informalean.

Aurkezpen bati erantzutea.

Aurkezpen baten beharra dela eta galdetzea.

Norbaitek aurkez zaitzan eskatzea.

Norbaiti ongietorria ematea. Ongietorri bati erantzutea.

Desenkusatzea eta desenkusa bati erantzutea.

Eskerrak ematea eta esker-emateei erantzutea.

Topa egitea.

Urtebetetzeetan eta bestelako jaietan eta ospakizunetan zorionetzea.

Asmo onak adieraztea, arrakasta edo zorte ona opatzea.

Zorion-emateei eta asmo onei erantzutea.

Agurtzea.

Komunikazioa kontrolatzea

Kontakizunari interesez jarraitzen zaiola adieraztea.

Ez dela ulertzen adieraztea eta errepika, letreia edo zerbait argi dadin eskatzea.

Ulertu ez duen ikaskide bati zerbait azaltzea edo itzultzea.

Behar bezala ulertu dela baieztatu dezaten eskatzea.

Nork bere burua zuzentzea.

Falta zaigun elementua bilatzen dugun bitartean denbora hori etenaldien, keinuen, luzapenen edo itzaroteko esamoldeen bitartez betetzea.

Komunikazio-arazoren bat dagoenean inor ohartu gabe parafraseatzea.

Ahaztu zaigun edo ezagutzen ez dugun hitz baten ordez beste hitz generiko bat jartzea.

3.3. Informazio orokorra

Identifikatzea.

Denborari, xedeari, arrazoiari eta kausari buruzko informazioa eskatzea. Bestelako aukerak proposatzea.

Jakin-mina adieraztea.

Azalpenak eskatzea, zuzenean edo zuhurtziaz.

Tokiari, denborari, moduari, erari, xedeari, arrazoiari eta kausari buruzko informazioa ematea.

Aldez aurreko informazioa zuzentzea: galdera bati, baieztako esaldi bat edo ezezkoari erantzutean.

Aldez aurreko esaldia desegokia dela adieraztea.

Baieztatu dadin zuzenean edo ezkutuan eskatzea.

Informazioa zalantzan jartzea.

Aldez aurreko informazioa baieztatzea.

Deskribatzea.

Kontatzea.

Ezagutza, iritziak eta balorazioak

Iritziak eskatzea eta ematea.
Balorazioa eskatzea eta baloratzea.
Onarpena eta gaitzespena adieraztea.
Zerbaiten alde edo kontra jartzea.
Ea zerbaitekin ados dauden galdetzea. Adostasunera iristeko gonbita luzatzea.
Erabateko edo zati bateko adostasuna edo adostasunik eza adieraztea.
Eszeptizismoa erakustea.
Kontra-argudioak aurkeztea.
Ziurtasuna edo ebidentzia edo halakorik ez dagoela adieraztea.
Hipotesiak egiteko gonbita luzatzea.
Aukera, betebeharra, beharra edo halakorik ez dagoela adieraztea.
Zerbaiten gaineko ezagutzaz galdetzea.
Zerbaiten gaineko ezagutza edo ezagutzarik eza adieraztea.
Zerbait egiteko trebetasuna adieraztea eta hartaz galdetzea.
Ea zerbait gogoratzen den edo zerbait ahaztu den galdetzea.
Zer gogoratzen den edo zer ez den gogoratzen adieraztea.

3.5. Nahiak, osasun-egoerak, sentrazioak eta sentimenduak

Gustuak eta interesak adieraztea eta haietaz galdetzea.
Ezinikusia adieraztea.
Lehentasunak adieraztea eta haietaz galdetzea.
Axolagabetasuna edo lehentasunik eza adieraztea.
Nahiak, egitasmoak eta intentzioak adieraztea eta haietaz galdetzea.
Gaizki irten diren egitasmoak eta intentzioak adieraztea.
Gogo-aldarteaz galdetzea.
Poztasuna, gogobetetzea, plazera eta dibertsioa adieraztea.
Tristura, atsekabea, asperdura, betekada, haserre eta sumindura adieraztea.
Beldurra, herstura, kezka eta urduritasuna adieraztea.
Enpatia, lasaitua eta esperantza adieraztea.
Desengainua, etsipena, damua eta lotsa adieraztea.
Ezusteak, harridura, mirespena eta harrotasuna adieraztea.
Afektua adieraztea.
Sentrazio fisikoak adieraztea.

3.6. Eskaerak, jarraibideak eta iradokizunak

Aginduak eta jarraibideak zuzenean, modu leunean edo isilean ematea.
Objektuak, mesedeak edo laguntza modu leunean edo isilean eskatzea.
Arren eskatzea.
Aldez aurreko edo auresuposatutako agindua errepikatzea.
Agindu, eskaera edo erreku bati erantzutea, eta betetzeari baietz esatea, erreparoeekin edo halakorik gabe.
Konpromiso bat saihestea, modu adeitsuan edo irmo ezetz esanez.
Baimena eskatzea eta ematea, eragozpenekin edo halakorik gabe. Baimena ukatzea.
Debekatzea eta debekua ukatzea.
Proposatzea eta iradokitzea.
Eskaintzea eta gonbita luzatzea.
Aldez aurreko proposamen bat baieztatu dadin eskatzea.
Proposamenak, eskaintzak edo gonbitak erreparoeekin edo halakorik gabe onartzea edo ukatzea.
Aholkuak ematea, ohartaraztea, mehatxatzea eta aurpegiratzea.
Promes egitea eta konpromisoa hartzea.
Zerbait egiteko norbere burua eskaintzea.

Lasaitzea, kontsolatzea eta animatzea.

3.7. Diskurtsoaren antolaketa

Agurtzea eta agurrei erantzutea.

Norbaitez galdetzea eta erantzutea.

Gauzen egoera orokorraz galdetzea eta dena ondo dagoela edo zerbait gaizki dagoela erantzutea.

Elkarrizketa hastea.

Kontakizun bat has dadin eskatzea eta has dadin eskatuz edo eragotziz erantzutea.

Kontakizunaren gaia sartzeta eta erantzutea.

Kontakizunari interesez jarraitzen zaiola adieraztea.

Hizketakidearen arreta kontrolatzea.

Gertakari baten sarrera egitea.

Informazioa antolatzea. Elementuak lotzea. Esandakoa berriz azaltzea. Elementu bat nabarmentzea.

Besteen hitzak sartzeta. Aipua egitea.

Digresioa irekitzea eta ixtea.

Gai bat edo gaiaren alderdi bat ukatzea.

Etetea, diskurtsoari berriz ekin diezaioketela adieraztea, norbaiti isilik egon dadila eskatzea.

Hitza ematea.

Diskurtsoa jarraitu nahi dela adieraztea. Kontakizuna bukatzea. Beste gai baten sarrera egitea.

Itxi dadin proposatzea. Ixteari uko egitea eta beste gai bat proposatzea.

4. GAITASUN PRAGMATIKOEN GARAPENA: FUNTZIONALA ETA DISKURTSIBOA

Gaitasun pragmatikoak garatzeak hizkuntza batek esaldiak komunikazio-asmo jakin batekin sortzeko eta interpretatzeko dituen baliabideak ezagutzea dakar berekin, bai eta komunikazioan arrakasta lortzeko taktikak eta estrategiak aktibatzea ahalbidetzen duten prozesuak barneratzea ere.

Maila honetan, erabiltzaileak hizkuntza testuinguruan modu eraginkorren eta eragingarrian erabiltzea ahalbidetuko dion baliabideen eta estrategien menderatze-maila izan behar du. Gai izan beharko du diskurtsoa eraikitzeo, ahozkoa nahiz idatzizkoa, argia, arina eta ongi egituratua eta deskribapen zehatzak izango dituen. Halaber, zenbait testu interpretatzeko gaitasuna ere erakutsi beharko du; testuok konplexuak eta luzeak izan daitezke, bai eta beren espezialitatekoak ez diren gaien ingurukoak ere. Informatzeaz gain, gai izan behar du helarazi nahi diren asmoa eta jarrerak erakusteko eta identifikatzeko ere.

4.1. Komunikazio-eraginkortasuna:

Ulergarritasuna. Espero diren funtzioak betetzea. Egoerara egokitzea: erregistroa (kanala, hizketakideak, testu mota). Zehaztasuna. Argitasuna.

Mezua ulertzeko eta ekoizteko egoera eta testuingurua kontuan izatea.

Ahaleginik egin gabe, komunikazio-asmoak ezagutzea eta hainbat gauza aurkitzea, besteak beste, ideia nagusiak eta bigarren mailakoak, gai-aldaketak, iritzien aldeak eta konplexuak ere izan daitezkeen testuetako hartu-emanen xehetasunak.

Behar duten informazioa lortzeko beharrezko dituzten mezuak eta testuak erraztasunez aukeratzea.

Komunikazio-xedea eraginkortasunez, argitasunez eta zehaztasunez betetzea, edozein gizarte-eta lanbide-egoeratan; eta garrantzitsuenentzat jotzen dutena nabarmentzea.

Komunikazio-asmoak ulertzea (ironia, umorea, esanahi-aldaketa), testuinguruarekin bat eta intonazioaren arabera; komunikazio-asmoak implizituki agertzen dira elkarrekintza batzuetan.

Formaltasun-mailari (jendaurrekoa edo pertsonala) eta hizketakidearekin duten konfiantzari (tratamendua, keinuak, jarrerak) antzematea eta erabiltzea, lagunarteko osagaiak ageri badira ere.

Erregistroa, tratamendua, esamoldeak, jarrerak, distantzia, mugimenduak eta ahotsaren tonua malgutasunez egokitzea komunikazio-asmoari, testu edo diskurtso motari, hizketakideei, komunikazio-kanalari eta tokiari.

Iritzien eta baieztapenen gaineko ziurtasun- eta ezagutza-maila zehaztea, eta baieztapenak indartzea edo eztitzea.

Desadostasunak, ohartarazpenak, aholkuak, baieztapenak eta kritikak zehazteko ahozko kortesiako askotariko baliabideak erabiltzea eta onartzea.

Mezuak eta testuak modu eraginkorrean eta eragingarrian ulertzeko eta helarazteko egokiak diren estrategia pertsonalak berez eta berariaz aplikatzea.

Argibideak eta zerbait errepika dadin eskatzea eta eskaintzea, komunikazio-akatsak daudenean.

4.2. Koherentzia eta antolaketa:

Ideien barne-koherentzia. Garapen egokia. Antolaketa, testu motaren arabera. Kohesio-mekanismoen aniztasuna.

Komunikazio-xedea duten ideien koherentzia errespetatzea, bai eta ideien artekoa ere, testu laburretan zein luzeetan eta beren espezialitatekoak ez diren gaiei buruzkoetan, elementu sakabanatzaileak eta hutsalik gabe.

Ideiak modu koherentean antolatzea, justifikazio gabeko jauzirik edo atzera bueltarik gabe.

Xede-hizkuntzaren kulturara egokitzea eta hartu-eman informalak eta formalak antolatzea, haiekin bat.

Denborazko edo espazioko aurrerapenak edo aurrerapen logikoak argi uztea eta ezagutzea (gaia-iruzkina, kausa-ondorioa, baldintza-gauzatzea, tesia-argudiaketa, ondorioa).

Aurrean dituen edo ekoizten dituen testuen (gutunak, elkarrekintzak, liburuxkak, oharak, aurkezpenak) ezaugarriak, antolaketa eta formatua ezagutzea eta haietara egokitzea.

Testuko baliabide grafikoak laguntza gisa hartzea, testuaren antolaketa ikusteko edo irudikatzeak, bai eta izenburuak, atalak, zerrendatzeak, enfasia eta aipuak ezagutzeko eta adierazteko ere.

Informazio nahikoa eta garrantzitsua eskaintzea, komunikazio-xedea betetze aldera. Noiz den iritzia eta noiz adibidea argitzea.

Bere hizkuntzaren eta ikasten ari denaren arteko aldeak eta antzekotasunak ikustea.

4.3. Kohesioa eta arintasuna:

Lotura- eta korreferentzia-baliabide formalak. Arintasuna.

Hartu-emanetan eta eztabaidetan baliabide egokiak ezagutzea eta eraginkortasunez erabiltzea (elkarrizketa-adierazgailuak, adierazleak, soinuak, intonazioa eta keinuak), norbaiti zuzentzeko eta hitza hartzeko, hizketakidea inplikatzeko eta inplikazioa erakusteko; ulerkuntza kontrolatzea, erantzutea eta lankidetzan jardutea, elkarrizketak eta esku-hartzeak izatea eta bukatzea, eskerrak ematea eta agurtzea.

Jasotzen edo ekoizten diren testuetan, diskurtsoko askotariko uneez (hasiera, aurrerapena, sailkapenak, zerrendatzeak, argudioak, adibideak, enfasia, berrazalpenak, laburpena / ondorioak, gaia aldatzea, itxieraren iragarpenera eta itxiera) adierazten dituzten hainbat diskurtso-adierazgailu eta intonazioa erraz ezagutzea eta erabiltzea.

Mezua testuinguruan jartzea, denborazko edo espazio-esamolde egokiaren bidez.

Informazioa berrartzea, berariaz egin gabeko errepikapenak saihestea, gramatikako eta lexikoko ordezkapen baliabideen bidez, diskurtso koherentea eta argia ekoizteko, edukiari dagokionez; eta malgua eta arina, formari dagokionez.

Erabiltzen diren lokailuen eta diskurtsoko puntuazioaren balioa ezagutzea eta modu eraginkorrean erabiltzea, diskurtso malgua, zehatza, argia eta koherentea ekoizteko.

Testu osoan denboraren koherentzia eta aditzaren aspektua mantentzea.

Modu naturalean moldatzea, eta hartu-emanetan eta parte-hartzeetan zehaztasuna, arintasuna eta erraztasuna erakustea, aldi luzeetan ere bai.

HIZKUNTZAREN ERABILERAREN ETA HIZKUNTZA-BALIABIDEEN TESTUINGURUA: GAITASUN SOZIOLINGUISTIKOAK ETA HIZKUNTZA-GAITASUNAK.

1. HIZKUNTZAREN ERABILERAREN TESTUINGURUA

Herri baten kultura-dimentsioak eragin erabakigarria du adierazteko moduan. Ez da hertsiki hizkuntzazko alderdia, baina lotura zuzena du hizkuntzarekin, hizkuntzaren komunikazio-ikuspegian. Hizkuntza baten erabiltzaileak bere gaitasunen zati gisa hizkuntza hori hitz egiten duten herrietako kultura-erreferente orokorrak sartu behar ditu, bestak beste, sinesmenak, balioak, ikurrak, jakintza, auresuposizioak, gizartean araututa dauden ohiturak, eta abar. Horiek guztiek bateratu egingo dira edozein komunikazio-jardueratan, eta komunikazio-jarduera hori egokia edo aldez aurretik pentsatuta desegokia izatea eragingo dute. Ikasleak jakitun izan behar dira zenbat eta hobeto ezagutu xede-hizkuntzako kultura, orduan eta gaitasun handiagoa izango dutela ñabardurak eta komunikazio-asmoak ulertzeko eta adierazteko, eta edozein egoera baliatu behar dute beren gaitasun soziokulturala areagotzeko.

1.1. Alderdi soziokulturalak, gaiak eta eginkizunak

Eguneroko bizitza: ordutegiak, janaria eta edariak, jokamoldea, jaiak, aisialdiko jarduerak. Bizibaldintzak: mailak, etxebizitza, gizarte-laguntza, hezkuntza.

Pertsonen arteko harremanak: gizarte-egitura, sexuen artekoa, adin bereko eta adin desberdineko pertsonen artekoa, senitateen artekoa, lanekoak, irakasleekin eta ikasleekin dituztenak, agintariekin, zerbitzuekin.

Balioak, sinesmenak eta jokabideak: gizarte-mailak, taldeak, dirua, tradizioa, historia, gutxiengoak, erlijioa, politika, umorea.

Gorputz-mintzaira.

Gizarteko arauak: garaiz iristea, opariak, gonbitak, ospakizunak.

Errituzko jokabidea: zeremoniak, gertakizunak, antzezpenak, jaiak.

1.2. Gaitasun soziolinguiistikoaren garapena

Hizkuntza erabiltzeak berekin dakar, inplizituki, hizkuntzaren gizarte-dimentsioa ezagutzea, ulertzea eta gauzatzea. Horretarako, hizkuntza-baliabide eta -trebetasun egokiak aktibatu behar dira, hauei dagokienez:

Jokabidea, gizarteko harremanetan: formaltasuna / informaltasuna, distantzia / hurbiltasuna, hierarkia.

Hizkuntza estandarra eta egoera, talde, toki, erregistro eta estilo bakoitzeko berezko aldaerak. Erreferente kulturaleri buruzko adierazleak (aipuak, atsotitzak, zentzu bikoitzak, tradizioak, errituzko jokabideak).

1. Gizarteko harremanak: formaltasuna / informaltasuna, distantzia / hurbiltasuna, hierarkia

Gizarteko harreman ez oso ohikoetan, agurtzeko moduak eta agurtzeko kortesia ezagutzea, erabiltzea eta horiei erraz eta malgutasunez erantzuten jakitea; agurtzea, ezagunen edo ezezagunen bati zuzentzea, norbere burua aurkeztea, norbait aurkeztea eta norbaitek aurkezten gaituenean erantzutea, informazioaren edo kontakizun baten aurrean erantzutea, informazioa edo mesedeak eskatzea, eskerrak ematea, barkamena eskatzea, baimena eskatzea eta ematea, pertsonenganako interesa erakustea, zoriontzea, goraiatzea, eskaintzea, onartzea, desenkusatzeta, gonbita luzatzea, topa egitea, ongietorria ematea, eskertzea, gertakari jakin batzuetan sentimenduak adieraztea eta horrelako egoeretan erantzutea, tratatzeko modua aipatzea eta ulerkuntza kontrolatzea.

Erabiltzen diren testuetan gizarte-formula egokiak erabiltzea: mezu eta gutun pertsonalak (SMSak, mezu elektronikoak, posta arrunta), testu sozial labur tipifikatuak (gonbitak, esker ona emateko idazkiak, aitzakiak, zerbitzuak eskatzea), gutun formalak, galdera-sortak, txostenak, oharak, laneko mezuak, azterlanak, aisialdia eta eztabaida-leku birtualetan parte hartzea.

Eskatzen den formaltasun- edo informaltasun-mailari egokitutako kortesia-esamoldeak eta tratatzeko moduak ezagutzea eta erabiltzea.
 Tratamendu-aldaketaren balioa ezagutzea (konfiantza, errespetua, hurbiltzea edo urruntzea).
 Hartu-emanetan lankidetzan aritzea eta erantzutea, hizkuntzan eta kulturaren berezkoak diren baliabideekin eta intereseko seinaleekin.
 Eguneroko egoeretakoa formula edo esaldi topikoak behar bezala erabiltzea.
 Ezezagunekin daudenean, kulturaren berezkoak diren jokabidea (jarrera, begiradak, distantziak, eguraldiari buruzko galderak, isiltasuna) eta hizkuntza erabiltzea.
 Bere kulturakoak ez diren keinuak ezagutzea eta haien esanahia erabiltzea.
 Harreman fisikoei, ikusizkoei, arretazko mugimenduei eta lankidetzazko adierazpen txikiei edo soinuei (eskua ematea, musuak ematea, distantzia, begietara begiratzea edo ez begiratzea) loturiko jokabideak ezagutzea eta haietara egokitzea.

2. Hizkuntza estandarra eta aldaerak

Formaltasunezko edo informaltasunezko erregistro zaindua erraztasunez erabiltzea.
 Egoera formalak eta informalak bereiztea, eta elkarrekiteko modua kultura horretan ohikoa dena egokitzea (ofizialak, errituzkoak, formalak, informalak, lagunartekoak)
 Ahozko hizkuntza eta idatzizkoa bereiztea.
 Lagunarteko esamoldeak ezagutzea eta une egokian erabiltzea (ahozkoan, idatzizkoan, SMSetan, txatetan).
 Zein dialekto eredurekin edo aldaerarekin gauden harremanetan jakitea.

3. Erreferente kulturalak

Zenbait esamoldearen zentzu bikoitza edo zentzu itsusia ezagutzea.
 Denborazko esamoldeen balio zehatza edo erlatiboa ezagutzea (eguerdian, azken orduan).
 Beste kulturaren iraingarri izan daitezkeen edo tabu diren alderdiak eta adierazleak ezagutzea.
 Erantzun barregarriak edo mespretxuzkoak eragiten dituzten interferentzien zentzua ezagutzea.
 Esamoldeen eta esaeren esanahia ezagutzea eta erabiltzea.
 Pertsonaiei eta gertakariei buruzko esamoldeen esanahia ezagutzea.

2. HIZKUNTZA-BALIABIDEAK

IV. GAITASUN ESTRATEGIKOAREN GARAPENA

Estrategiak hizkuntzaren erabiltzaileak baliatzen duen bitartekoa dira, honako hauetarako: bere baliabideak mobilizatzeko eta orekatzeko, trebetasunak eta prozedurak abian jartzeko, testuinguruan dauden komunikazio-eskaerak betetze aldera, eta eginkizuna arrakastaz burutzeko, ahalik eta modu osoenean eta ekonomikoenean, haren xede jakinaren arabera. (MCER 4.4)

Aurreko mailetan, irakaslearen laguntzarekin edo esperientziaren bitartez, ikasleek hainbat eta hainbat estrategia ezagutu dute egoeraren arabera gauzatzeko, eta ohartu dira, jakitun izanik, beren beharretarako zein den egokiena. Hemendik aurrera, une bakoitzean komeni izango zaizkien estrategiak modu pertsonalagoan eta autonomoagoan erabili beharko dituzte.

1. Ahozko eta idatzizko ulermenerako estrategiak

Plangintza egin

Norberaren ezagutza aktibatzea, entzungo edo irakurriko duena aurreikusteko.
 Mezuak ulertzeko arrakastarako jarrera positiboa izatea.
 Edukiari eta antolaketaari buruzko hipotesiak egitea, testuingurua eta itxura abiapuntu hartuta.

Hizkuntzen arteko ulerkuntzan berezkoak diren kontzeptuak eta prozedurak transferitzea zein erabilgarria den onartzea.
Testuko elementu bakoitza ulertu beharrik gabe, testuak oro har ulertzeko gaitasuna onartzea.

Gauzatu

Lehenik eta behin, zentzu orokorra aurkitzen saiatzea eta, gero, gai zehatzak. Datu zehatzak bakarrik bilatzea, hori baldin bada helburua.
Askotariko elementu paralinguistikoetan eta estralinguistikoetan arreta jartzea (irudiak, testuetako mapa formalak, intonazioa, keinuak, tonua, eta abar).
Gai ezagunetan, testuen edo esaldi baten zentzu orokorra erabiltzea, ezagutzen ez diren hitzek zein esanahi izan dezaketen ondorioztatzeko.
Testu edo diskurtso baten gaia eta hitz ezezagunen esanahia ondorioztatzea, egoera eta testuingurua abiapuntu hartuta.
Diskurtsoko zati bakoitzaren garrantzia ondorioztatzea.

Ebaluatu

Hipotesiak egiaztatzea eta zuzentzea.
Zer ez den ulertu adieraztea.
Mezua argi dezala eskatzea edo saiatzea, hainbat modutan.
Irakurtzeak ematen duen beharren asebetetzea balioestea.
Irakurritakoa ulertzean norberak egindako aurrerapena balioestea.

2 . Mintzamenerako eta idazmenerako estrategiak

Plangintza egin

Gai garrantzitsuak jakinarazteko modua aurreikustea eta saioak egitea.
Hizketakideak kontuan izatea, bai edukia bai forma prestatzeko.
Baliabideak aurkitzea.
Eginkizuna birdoitzea.

Gauzatu

Aldez aurreko ezagutza guztia baliatzea.
Gauzak bestela esanda adierazten saiatzea.
Ekoizpena egoera jakinetara egokitzeko adi egotea.
Edukia antolatzea; eskemak egitea.
Askotariko diskurtsoen egitura ezagutzea.
Ereduak aztertzea.
Beharrezko hizkuntza-baliabideak aurkitzea eta eskuratzea.
Antzeko esanahia duten hitzak bilatzea, gabeziaren bat betetzeko.
Hitzak analogia bidez sortzea.
Hitz bat erabilgarri ez dagoenean, hitza definitzea edo parafraseatzea.
Komunikazioa eten bada, beste modu batean berriz hastea.
Zalantza izanez gero, baieztatu dezala eskatzea.
Askotariko baliabideak erabiliz zailtasunak saihestea.
Hainbat saio egitea eta aurrerapena balioestea.
Galderazko keinuak erabiltzea, zuzen dagoen edo egokia den seguru ez gaudenean.

Ebaluatu eta zuzendu

Ea ulertu den egiaztatzea edo baloratzea.
Gaizki-ulertuak zuzentzea.
Berriz irakurtzea, helburuen lorpena, antolaketa, zuzentasuna eta abar baloratzeko.
Beste hizkuntza batean idaztean plazera aurkitzea.

Beste hizkuntza batean modu pertsonalean adierazten saiatzea.

Ahozko eta idatzizko elkarrekintzarako estrategiak

Plangintza egin

Komunikazio-beharrak betetzeko eta pertsonen artean elkar ulertzeko modu gisa, hizkuntza berrian gauzak adierazteko gai izateak duen garrantzia onartzea.
Ahoz edo idatziz, hiztun natiboekin komunikatzeko interesa erakustea.
Komunikazio-egoera kokatzea (mintzalariak, hartu-eman mota).
Hizketakideek zer ezagutzen duten eta zer ezagutzen ez duten baloratzea.
Hartu-emanak prestatzea.
Esaerak, lagunarteko esamoldeak eta antzekoak buruz ikastea.

Gauzatu

Elkarrizketak hasteko, jarraitzeko eta bukatzeko prozedura egokiak erabiltzea.
Eztabaidetan esku hartzea eta hitza hartzea, esamolde egokiaren bidez.
Lankidetzan aritzea.
Elkarrizketak laburtzea eta, horrela, gaia ardaztu dezaten erraztea.
Norbaiti parte har dezan gonbita luzatzea.
Ohiko keinuen eta adierazpenen bitartez modu egokian erantzutea.
Laguntza eskatzea.

Ebaluatu eta zuzendu

Elkar ulertu dutela baieztatzea.
Esaldiaren zenbait zati berriz azaltzearen bidez, ideien garapena erraztea.

Ikasketa-prozesuko estrategiak

Zerrendatuko diren estrategia asko, ziur aski, hainbat erabiltzaileren hizkuntzak ikasteko prozesuko zati izango dira dagoeneko, eta horren jakitun izango dira edo oharkabean izango dituzte. Orain, horiez ohartaraztean datza, nahita erabili ahal izateko, eta ikaskuntza arindu dadin automatizatze aldera.

Ikasketa-prozesuaz jabetzea.

Batez ere, irakaslearen aginduei itxarotera eta beren baliabideak abian ez jartzera eta norberaren ikaskuntza bere gain hartzeko ez arriskatzera ohituta daudenei daude zuzenduta.

Hizkuntza berria zein helbururekin eta zein interes orokor eta pertsonal dela eta ikasten den gogoan izatea.

Norberaren beharrak eta interesak zehaztea.

Ikaskuntzan bertan protagonismoa onartzea.

Hizkuntzak nola ikasten diren eta jarduera bakoitzak zertarako balio duen ulertzea.

Jarduera bakoitzaren errentagarritasunarekin saiakuntzak egitea.

Testuliburuaren eta bestelako material didaktikoaren egitura ezagutzea.

Norberak ikasteko duen estiloa ezagutzea.

Askotariko teknikekin saiakuntzak egitea.

Hizkuntza praktikatzeko aukerak bilatzea.

Ikaskideen artean sintonia sortzea eta taldean lan egiteko eta praktikatzeko lankidetzak erraztea.

Aldez aurreko esperientziak eta ezagutza abiapuntu hartzea.

Erabilgarri dauden baliabideak modu selektiboan eta eraginkorrean erabiltzea: telebista, irratia, Internet, txatak, blogak, eztabaida-lekuak, harremanak, testuliburuak, gramatikak, hiztegiak, eta abar.

Motibazioa. Jarrera positiboa. Elementu afektiboak kontrolatzea

Hizkuntzak ikasteen arrakasta izan dezagun eragin handiena duten alderdiak motibazioari loturikoak dira. Irakaslearen jarrera eta ikasgelan sortzen den giroa gakoak dira motibazio hori lortzeko.

Norberak hizkuntza ikasteko duen gaitasunean duen konfiantza suspertzea.

Ikastearen aurrean jarrera positiboa izatea.

Hizkuntza berria modu jatorrean komunikatzeko motibatzea.

Hizkuntza eta kultura berriaren aurrean jarrera positiboa izatea.

Aldeak aberastasun gisa balioestea.

Hizkuntza berria ikasgelan komunikatzeko tresna gisa balioestea eta hala izan dadin sustatzea.

Komunikatzean arriskuak hartzea eta ditugun baliabideak aktibatzen saiatzea.

Akatsen aurreko beldurra galtzea eta ikasteko beharrezko direla onartzea.

Antsietatea kontrolatzea.

Hobetzeko interesa izatea.

Itxuraz geratuta dauden faseak gainditzea eta ez adoregabetzea.

Urtean zehar norberaren lehentasunak aukeratzea, bai lan egiteko moduari dagokionez, bai eta indartzea behar duten alderdiei eta gaiei dagokienez ere.

Gehien interesatzen zaizkien alderdi soziokulturaletan eta hizkuntza-alderdietan beren kabuz sakontzea.

Hizkuntza berria ikasteen norberaren ezagutza-eskemak eta norberaren esperientziak ekartzea baliagarria dela onartzea.

Hizkuntza-baliabideen falta dela eta norberaren zailtasunak gainditzeko interesa erakustea, eta erabilgarri dauden estrategiak eta ezagutza ahalik eta gehien ustiatzea.

Hobetzeko gogo handia izatea eta horretarako bitartekoak jartzea.

Ongi egindako lana atsegin izatea eta hori garatzea.

Lanaren plangintza egitea. Helburuak lortzeko teknika eta prozedura eraginkorrenak identifikatzea.

Jarraian aipatu diren estrategiak nahitaezkoak dira ikaskuntzaren helburuak aukeratzeko eta banako bakoitzaren komunikaziora hurbiltzeko orduan. Alderdi horiek funtsezkoak dira hizkuntzak ikasteen.

Helburuak jartzean eta negoziatzean aurrea hartzea.

Jardueren helburuak zein diren ezagutzea.

Gaiak eta edukiak aukeratzea.

Norberaren ikaskuntza-arloko interesak eta beharrak adieraztea.

Helburuak lortzeko teknika eta prozedura eraginkorrenak identifikatzea.

Beharrezko materiala aukeratzea.

Gauza berriei antzematerantz: hizkuntza-elementuak ulertzea, hipotesiak egiteko prozesuaren bitartez

Ditugun esperientzia eta ezagutza guztiek buru galdetzailea izatea eta hipotesiak egitea ahalbidetzen digute. Bi alderdi horiek ikasketarako mekanismoak aktibatzeke bilaketa pertsonalaren zati dira.

Aurreko ezagutza eta esperientziak aktibatzea, haien gainean eraikitzeko.

Mezuen esanahia, hizketakide baten hizkuntza-harreman posibleak eta gauzak helarazteko modua eztabaidatzea eta horiek guztiak testuinguruan jartzea.

Beharko den edo ikasiko den egiturari buruzko hipotesiak egitea.

Lotu, alderatu, asmatu eta ondorioztatzea, ezagutzen dena abiapuntu hartuta.

Bilaketa eta arreta selektiboa

Hipotesiak egiaztatzeko unea da hau. Horretarako, hipotesiak ereduetaoekin alderatzen dira, eta ekoizpenaren eragina baloratzen da edo ikasgelan galdetzen da. Egiaztatze horretatik zuzenketak eta argitzeak egiteko beharra sortzen da.

Ahozko eta idatzizko ereduak aztertzea.

Behar diren datuak aukeratzea.

Gai jakin batean hizkuntzak nola funtzionatzen duen ikustea eta ondorioztatzea.

Egindako hipotesia egiaztatu, zuzendu edo baieztatzea.

Kontsultarako materiala aukeraketa eginez erabiltzea.

Azalpenak eta argitzeak eskatzea.

Ama hizkuntzarekin eta ezagutzen dituzten bestelako hizkuntzekin alderatzea.

Norberaren ulermena kontrolatzea.

Praktika. Berenganatzea, buruan gordetzea eta berreskuratzea

Praktika-estrategien zerrenda (funtzionala zein formala) irekita utzi da, ikasleen aldaerak, egoerek eta zereginek estrategia berriak ematen dituztelako, edo hemen eskaini direnak zehazten dituztelako.

Praktikatze eta barneratzeko jarduera, teknika eta prozedura eraginkorrenak probatzea eta aukeratzea.

Harremanak ezartzea.

Oharrak hartzeko norberaren koaderno izatea.

Eskemak, laburpenak eta zerrendak egitea.

Ikaskideekin edo bakarka praktikatzea.

Ikaskideen lana errespetatzea eta balioestea.

Ikasitakoa maiz erabiltzeko egoerak sortzea.

Norbere burua kontrolatzeko jarduerak gauzatzea.

Trebetasun bakoitza praktikatzea.

Kopiatu, errepikatu, buruz ikasi, marrazkiak egin, jolasak asmatu, azpimarratu eta margotzea.

Entseatzea.

Soinuzko eta ikusizko elkarketak, elkarketa zinetikoak, testualak, formalak eta semantikoak sortzea.

Abestiak, testuak, olerkiak eta esaldiak buruz ikastea.

Norberaren akatsak kontrolatzea: «Akatsak hobetzeko» koaderno egitea, eta hobetzeko kausa eta modua idaztea.

Berrikustea.

Gelako egunkaria eramatea.

Ebaluazioa, norbere buruaren ebaluazioa eta hobetzea

Norbere lana eta emaitzak kontrolatzeko gaitasuna izateak lehenago helburuak ezartzea, bitartekoak aukeratzea, baloratzeko irizpideak izatea eta hobetzeko moduak aurreikustea eskatzen du.

Norbere ebaluaziorako parrilak ezartzea, eta lorpen-, interes-, parte-hartze eta asebetetze-mailak adieraztea.

Gelan, ikaskideekin batera, eginkizun edo jarduera bakoitzerako ebaluazio-irizpideak idaztea.

Irizpide horiek abiapuntu hartuta, norbere ekoizpenak eta ikaskideenak ebaluatzea.

Zailtasunak eta zailtasun horiek gainditzeko modua adieraztea.

Norberaren akatsak kontrolatzea eta helburuak eta hobetzeko prozedurak ezartzea.

Norberaren ezagutza eta gaitasunak egiaztatzea.

Norbere burua zuzentzea (ikaskideen eta irakaslearen laguntzarekin, edo material didaktikoa erabiliz).

EBALUAZIOA

Hainbat ebaluazio-mota daude, baina hemen landuko duguna menderatzea izango da. Ikasleek ea maila honetako berriazko helburuak bete dituzten aztertzean datza, hau da, ikasten ari diren hizkuntza benetako bizitzan aurki ditzaketen egoeren antzekoetan erabiltzeko lortu duten trebetasuna baloratzean datza. Ikasleek zenbait eginkizun gauzatu beharko dituzte, besteak beste, azterketatik kanpokoak direnak, lau trebetasunetan duen maila erakusteko (ahozko eta idatzizko ulermena eta adierazpena).

Maila horiek irizpide hauen arabera ebaluatuko dira:

Ahozko eta idatzizko elkarrekintza

Hainbat hizketakideren arteko elkarriketa bizietan parte hartzea, emozioak adieraztea eta zeharkako aipamenak eta ironia erabiltzea.

Berak ere parte hartzen duen elkarriketa luze samarrari jarraitzea, egitura argia izan ez arren eta ideien arteko lotura inplizituki ageri arren.

Hainbat gai orokorrei edo lanbide-arloko gaietarako buruzko elkarriketan arintasunez, naturaltasunez eta ia ahaleginik egin gabe parte hartzea.

Norberaren ideiak eta iritziak argitasunez eta zehaztasunez adieraztea eta argudiatzea.

Beste hizketakideen argudioei konbentzitzeko moduan kontra egitea.

Edozein motatako elkarrekikotasuna izatea eta esplizituki ageri ez diren ñabardurak eta jarrerak aintzat hartzea.

Ahozko ulermena

Iragarki publikoetako berriazko informazioari antzematea (geltokietan, merkataritza-guneetan, kirol-ikuskizunetan, eta antzekoetan), soinuaren kalitatea txarra izan arren.

Ikaslea aurrean dagoenean sortzen diren elkarriketetako xehetasunak ulertzea eta esaten denaren asmoari antzematea.

Espezializazio-arloaren barruan gai profesionali edo aztergaiei loturiko gaien inguruko konferentziak, hitzaldiak eta aurkezpenak ulertzea.

Informazio, jarraibide eta zehaztapen tekniko konplexuak ulertzea (ordenagailuko matxura telefono bidezko zerbitzu teknikoaren bitartez konpontzea).

Telebistako eta irratiko programak ahalegin handirik egin gabe ulertzea.

Argota edo esamolde idiomatiko asko erabiltzen duten filmak ahalegin handirik gabe ulertzea.

Ekitaldi publikoak eta zeremoniak jarraitzea.

Irakurriko ulermena

Informazio tekniko konplexua ulertzea, hala nola, zerbait erabiltzeko jarraibideak edo produkturen baten ezaugarriak (telebista ekipo informatiko batera konektatzea, adibidez).

Zail samarrak diren laneko bileren laburpenak edo txostenak ulertzea.

Lanbideari edo beren interesetara loturiko testu espezializatuak informazio zehatza, ideiak eta iritziak ateratzea.

Ikuspegiak, iritziak eta haien inplikazioak iruzkintzen eta aztertzen dituzten testu luze eta konplexu samarrak ulertzea (argitalpen espezializatuak, saiakerak, eta abar).

Testu garaikideak zailtasunik gabe ulertzea, eta inplizituki ageri diren mezua, ideiak edo ondorioak ikustea.

Mintzamena

Aurrez irakurritako testu luzeak eta konplexuak ahoz laburtzea.

Beren espezialitateari loturiko gai konplexuak argi eta xehetasunez azaltzea.

Txosten zehatzak egitea; horretarako, deskribapenak egitea, ideia nagusiak logikaz lotzea, berriazko alderdiak garatzea eta azalpena behar bezala bukatzea.

Aurkezpen argiak eta ongi egituratuak egitea, lanbide-arloaren edo beren interesen barruan, eta entzuleen esku-hartzeetarako naturaltasunez erantzutea.

Idazmena

Gutun pertsonaletan esperientziak, gertakariak eta sentimenduak xehetasunez deskribatzea. Gutun formalak idaztea, behar duten zuzentasunez, besteak beste, kexak edo zerbaiten alde edo aurka agertzea.

Artikulu edo saiakera argi eta koherenteak idaztea; eta, horretarako, ideia garrantzitsuenak nabarmentzea, iritziak adieraztea eta argudioak adibideekin laguntzea.

Gai konplexu bati buruzko aurkezpena edo txostena idaztea, ondo antolatuta eta modu ulergarrian, eta gai nagusiak nabarmentzea.

Hainbat iturritako informazioa biltzea eta laburpen koherente batean sartzea.

Ebaluazioa egiteko egiazko egoerak edo egoera sinesgarriak, azalpenezkoak edo beste batzuekiko elkarrekintzakoak proposatuko dituzten probak har daitezke abiapuntu, ikasleek binaka edo taldeka egin ditzaten, ikusizko laguntzarekin edo laguntzarik gabe.

Ebaluazioa irizpide hauen arabera egingo da:

Komunikazio-eraginkortasuna

Argitasunez, zehaztasunez eta, itxuraz, ahaleginik egin gabe hitz egiten du. Erraz komunikatzen da edozein egoeratan. Errealitate soziolinguistikoa ezagutzen du eta egoera horretara egokitzen da.

Arintasunez, argitasunez eta zehaztasunez adierazten ditu gauzak, edozein motatako gaietan, gai konplexuak edo abstraktuak direnean ere bai.

Edukia argia da eta funtzioak zehaztasunez betetzen ditu.

Edozein gairi buruzko elkarrizketetan aktiboki parte hartzen du, bai eta giro zaratatsuetan ere.

Gertakariei emozioa eta sentimendua transmititzen dizkie.

Ironia erabiltzen du.

Diskurtso-gaitasuna

Eztabaidetan parte hartzen du, bai eta eztabaida teknikoetan eta konplexuetan ere; eta lankidetzan jarduten du ideia eta argudio argiak eta zehatzak, ongi antolatuak, kohesionatuak eta garatuak emanez.

Elkarrekintza: parte-hartzea eta lankidetzatza

Esku-hartzeak beste hizketakideen esku-hartzeetara egokitzen ditu, elkarrizketa zailtasunik gabe gauza dadin.

Hizketakideekin egindako eztabaida formalak eta informalak jarrai ditzake, edozein gairi buruzkoak, eta iruzkinak egiteko gai da.

Bere iritziak adierazten eta defendatzen ditu, eta argudio-lerro konplexuak aurkezten ditu, zehaztasunez eta argitasunez.

Iruzkin eta azalpen egokiak emanez erantzuten du.

Esaten den guztia ulertzen du, bai eta giro zaratatsuetan esaten dena ere, betiere doinua ezaguna ez badu zenbait xehetasun baieztatu ditzakeenean.

Emozioa eta sentimenduak helarazten ditu. Ironia erabiltzen du.

Hainbat hizkuntzetako hizketakideen artean bitartekotza egiteko gai da, elkarrizketa ahalbidetze aldera.

Azalpena: ideien koherentzia

Edozein gairi buruz arintasunez, argitasunez eta zehaztasunez hitz egiten du, gaiak teknikoak eta konplexuak izanik ere.

Hizketakideak esaten duena baliatzen du elkarrizketan parte hartzeko.

Ideiak argitasunez lotzen ditu eta elementuak askotariko lokailuen eta baliabideen bidez kohesionatzen ditu.

Arreta gailu jartzen du, eta alderdi garrantzitsuak behar bezala jakinarazten ditu.

Bere diskurtsoaren egitura behar bezala antolatzen du. Errepikapenak saihesten ditu.

Zenbait gertakariaren garrantzi pertsonala nabarmentzen du.

Hizkuntzaren erabilera: hizkuntza-adierazleak, kohesioa eta erritmoa

Hizkuntzaren gaineko nolabaiteko kontzientzia-maila du, eta horrek gaizki-ulertuak eta anbiguotasunak saihestea ahalbidetzen dio.

Hainbat gramatikako egitura menderatzen ditu, eta horrek zehaztasunez eta argitasunez adierazteko aukera ematen dio.

Hizkuntzaren baliabideak erabiltzen ditu gaiak garatzeko eta lotzeko, eta testu koherenteak eta argiak ekoizteko eta errepikapenak saihesteko.

Zuzenketa formalak: lexikoa, sintaxia, morfologia eta ortografia

Lexiko eta esamolde asko erabiltzen ditu, bai eta esamolde idiomatikoak eta lagunartekoak ere; eta horrek aukera ematen dio gai orokorren edo bere espezializazio-esparruko gaien inguruan nahi duena esateko.

Hizkuntza-baliabide zabalak ditu, gauzak argudioak eta ñabardurak emanez adierazteko.

Egitura konplexuak akatsik egin gabe erabiltzen ditu.

Ahoskapen eta intonazio zuzena erabiltzen ditu, uneren batean ama hizkuntzaren azentua nabarmen egiten den arren.

EUSKERAZKO CURRÍCULUMA C1

BALIABIDE LINGUISTIKOAK

GRAMATIKA

Gramatika edukien azalpen teorikoa ez da maila honetako irakaskuntzaren ardatza izango. Atazak izango dira irakaskuntzaren oinarri eta gramatika testuinguruan landuko da. Horrek ez du esan nahi gramatika landuko ez denik edo gramatika edukiak garrantzitsuak ez direnik: orain arteko maila guztietan eta batez ere maila aurreratuan ikasi diren egitura gramatikalak tresna onak izango dira atazak ondo burutzeko.

AHOSKERA ETA PROSODIA

Artikulazio oinarria

Euskararen ezaugarri orokorrak

Intonazioa

Diskurtsoa unitate melodikoetan segmentatzea

Intonazioa irakurtzean

Unitate melodikoetan banatzearen eragin sintaktikoak: sintaxi egitura batzuei dagozkien eredu melodikoak identifikatzea eta ahoskatzea

Adierazpen-intonazioari dagozkion eredu melodikoak identifikatzea eta ahoskatzea

Adierazpen-unitatearen hasieran

Adierazpen-unitatearen gorputzean

Adierazpen-unitatearen amaieran

Galdera-intonazioari dagozkion eredu melodikoak identifikatzea eta ahoskatzea

Hizketa ekintzei dagozkien eredu melodikoak identifikatzea eta ahoskatzea

Silaba eta azentua

Egitura silabikoa identifikatzea eta ahoskatzea

Silabatan berzatatzea

Azentua identifikatzea eta ematea

Azentu aldaketak dituzten formak

Adierazpen fonetikoaren eta gramatika kategorien arteko erlazioa

Enfasiaren arabera azentua hartzen duten elementuak

Erritmoa, etenak eta denbora

Ahoz erritmoa pertzibitu eta ematea

Erritmo eredu erregularrak emateko jarduerak

Erritmo aldaketarik behinenak

Etenak eta talde fonikoa perzibitzea eta ematea

Etenen erabilera paralinguistikoak

Erritmoa eta tenpoa egituretara moldatzea

Fonemak eta euren aldaketak

Bokalak identifikatzea eta ematea

Artikulazio ezaugarriak

Kontsonanteak identifikatzea eta ematea

Kontsonante ezpainkariak

Kontsonante hortzartekariak

Kontsonante horzkariak

Kontsonante hobikariak
 Kontsonante sabaikariak
 Kontsonante belarrak
 Elkartutako soinuak: soinuak talde fonikoan lotzea
 Talde bokalikoa (bi bokalekoa edo gehiagokoa) silaba bakarrera laburtzea
 Fonosintaxia
 Sirrema
 Soinu homologoen pilaketa
 Irakurketa ozenaren ezaugarriak. Hizkuntzaren alde fonikoa, bai irakurlearen ikuspuntutik, bai jasotzailearen ikuspuntutik.
 Bolumena
 Artikulazioa
 Arau fonologikoak
 Azentua
 Intonazioa
 Abiadura
 Lapsusak
 Fokalizazioa
 Enfasia
 Etenak

ORTOGRAFIA

Letren eta hitzen ortografia
 Bokalak
 -aia (bidaia, domaia, kuraia, paisaia, pertsonaia, xantaia. Baina –aje: engranaje, fuselaje, makillaje, masaje, portzentaje (h. ehuneko), sabotaje)
 Kontsonanteak
 z, s, x letrak
 j letra (jogurt)
 ñ (koñak... ño txikigarria: andereño, txoriño, ñimiño...)
 ll letra (artilleria, billar, billete, bonbilla, gerrilla, gerrillari, gillotina, lentilla, makillaje, paella, pasillo, pastilla, salmonellosi, tortilla)
 tz, ts, tx letrak
 tt letra (bereizi txikigarriak eta bustidura automatikoak)
 dz letra (dzanga, dzartada)
 r, rr letrak (r biguna: papera, platera, zura, ur asko; rr gogorra: plazerra, txakurra)
 h letra

kt letrak (adjektiboa, kontzientzia-objektore, subjektu)
 pn letrak (pneumatiko, pneumonia)
 Letra larriak
 Letra larriak hitz edo adierazpen osoetan
 Letra larriak hasieran
 Letra xeheak hasieran
 Letra tipoak
 Hitzen ortografia
 Beste hizkuntza batzuetako hitzak (film, orkestra, yuppie. –si: krisi, neurosi, salmonellosi, tronbosi)
 Idazkera bikoitzeko hitzak (marratxoa aukeran hitz elkartu askotan: zapata denda, zapata-denda; -nahi: non-nahi, nonahi; zenbat-nahi, zenbanahi)
 Zifren eta zenbakien adierazpena
 Hitz elkartuen idazkera (marratxoa aukeran hitz elkartu askotan: futbol taldea, futbol-taldea; -gura, -nahi: nonahi, non-nahi, zernahi, zenbat-gura, zenbat-nahi. –denda: altzari-denda, arma-denda, bitxi-denda, erloju-denda, liburu-denda, zapata-denda. ..denda: loradenda, kanpadenda.
 Itsas: itsas aingira, itsas handi, itsas hegi, itsas kabra, itsas lehoi, itsas triku, itsas txakur, itsas

zabal, itsas zaldi. Itsas-: itsasadar, itsasalde, itsasertz, itsasgizon, itsasgora, itsaslabar, itsaslapur, itsaslaster, itsasmutil. –hezur: saihets-hezur, berna-hezur, hanka-hezur, lepo-hezur. –ezur: bizkarrezur, bularrezur, burezur (buru-hezur baino hobetzat), ipurtezur, kaskezur, masailezur. –belar: azeri-belar, esne-belar, frantses-belar, lo-belar. ..belar: sendabelar)
Zenbakiak eta datak

Puntuazioa
Puntua (.)
Koma (,)
Puntu bi (:)
Puntu eta koma (;)
Parentesia ()
Kortxeteak []
Komatxoak ("")
Marratxo (-)
Marra (—)
Barra (/)
Izartxo (*)
Dieresia (ˆ)
Apostrofoa (‘)
Giltzak { }

Laburdurak, siglak eta ikurrak

LEXIKOA

Hiztegia

Ikasleak hiztegi aberatsa erabiltzeko gai izan beharko du. Arlo semantiko asko landuko dira eta zehaztasuna eta berezitasuna eskatuko zaio. Hizkuntz mailak bereiziko dira: lagunartekoa, formalagoa, ume-hizkerakoa, e.a. eta maila bakoitzari dagozkion esamoldeak eta esaerak ulertzeko eta erabiltzeko.

Euskalkietako aldaera lexikalak ere jakin beharko ditu eta lokalismoei garrantzi handia emango zaie, baita esaera zaharrei ere.

Hitzen sorrera
Eratorkiak
Elkartuak
Maileguak
Hitz familiak
Onomatopeiak

Esanahia
Proformak
Sinonimoak
Hiperonimoak eta hiponimoak
Antonimoak
Polisemia
Interferentziak

TAKTIKA ETA BALIABIDE PRAGMATIKOAK

Diskurtsoa
Erreferenteari eta diskurtso hariari eutsi
Baliabide gramatikalak
. Proformen erabilera

- Pertsona izenordaina, erakusleak, jabegoa adierazten dutenak, zenbatzaileak, adberbioak, funtzio anaforikoa dutenak. (Gazteak eta zaharrak ikusi nituen. Hauek ezinean zebiltzan eta haiek ez zeukaten ilusiorik.)
- Funtzio anaforiko orokorra duten proformak: hau, hori, hura... (Langabezia, drogak, delinkuentzia: horiexek dira benetako arazoak. / Langabezia, drogak, delinkuentzia: horrek guztiorrek kezka sortzen du gizartean.)
- Funtzio kataforiko orokorra duten proformak. (Honako hau gertatzen da: langabezia gorantz doa, etxebizitza gorantz doa... / Ondorengoa gertatzen da: langabezia gorantz doa, etxebizitza gorantz doa...)
- . 0 erabili orde
- Atributo perpausetan izenaren elipsia, interpretazio kataforikoa duela (Nekanerena auto ona da.)
- Baliabide lexiko-semanticoko
- . Balorazio kalifikazioak erabili orde (Lurrikara handi batek astindu zuen El Salvador 2001. urtean. Hondamendiak milaka biktima eragin zituen.)
- . Ezagutza entziklopedikoan edo, orokorrean, testuinguru estralinguistikoan oinarritutako atributoak erabili orde. (Mogel 1745ean jaio zen [...]. Idazle ospetsuak...)

Diskurtso markatzaileak

Konektoreak

- . Gehigarriak: are gehiago, gainera, era berean, modu berean... (Bazkaritara gonbidatu nuen, ospitalera lagundu nion eta gainera ez zidan ekarri eskatu nionik.)
- . Kontsekutiboak: beraz, hortaz, ondorioz... (Gasolina kontsumoa gora eta gora doa. Ondorioz, gobernuak zergak igotzea erabaki du.)
- . Justifikatzaileak: -la eta, -la kausa, -ri esker, -nez gero, -ren erruz... (Segurtasun uhala zuen soinean eta horrexeri esker salbatu zen.)
- . Kontraargumentatiboak
- Kontrastea adieraztea osagaien artean: aitzitik, beste aldetik, -z bestaldera... (Pentsatzen dutenaz bestaldera, badakit gure taldeak irabaziko duena.)
- Kontrako argudioa sartzea: hori bai... (Nik pazientzia handia daukat. Hori bai, ez zait gustatzen inork barre egiterik.)
- Argudiaketaren lehenengo atalaren matizazioa: hala ere... (Urteak dira ez dudala ikusten. Hala ere, lagun handizat daukat oraindik.)

Informazio egituratzaileak

- . Ordenatzaileak
- Hasteko: lehenengo eta behin...
- Jarraitzeko: era berean, modu berean...
- Amaitzeko: ondorio gisa... (Ondorio gisa, esan genezake...)
- . Komentatzaileak: bada... (Lehenengo egunean proiektua onartu zigitela esan nizuen. Bada, arazo batzuk sortu dira.)
- Birformulatzaileak
- . Azaltzekoak: beste era batera esanda
- . Laburbiltzekoak: azken finean, azken batean, berba batean... (Berba batean esanda, neuk pagatu behar izan nuen afaria.)
- . Distantzia jartzekoak: edozein modutan, edozein kasutan... (Ahal denik goizen irteten ahaleginduko naiz. Edozein modutan, ez dut uste zazpiak baino lehenago geratu ahal izango naizenik.)

Diskurtso operatzaileak

- . Argumentua sendotzeko: izan ere, azken finean, egia esateko... (Ez daki ezer gure arazoaz. Izan ere, berarekin egin dut arratsalde guztia eta ez dit ezer esan.)
- . Amaitzeko sendagarri gisa: eta kitu... (Berdin dit besteek zer dioten; neuk gura dudana legez janzten naiz eta kitu.)

Deixia

Lekua

- . Ni-rekiko eta bestearekiko kokapena.

Deixi adberbioak: hemen, hor, han

. Erakusleak

Kokapen balioan egiten denean indar. (Etxe horixe [horkoa] da Jonena.)

Denbora

Pertsona

. Pertsona izenordaina

-Izenordain subjektua agertzea anbiguotasuna apurtzeko. (Hura heltzean, denak isildu ziren.)

-Balio enfatikoa duten emendatze egiturak, bestea tartean sartzeko (zu edo hura). (Mikelek berak [bakarrik] garbitzen du autoa.)

. Erakusleak

Berau/eurok deskeptiboa. (Nor da berau, hainbeste leku behar duena? / Nortzuk dira eurok, bakean uzten ez digutenak?)

Testua

. Identifikatzeko egitura eginak. (Ondorengoa sinatzen dugunak..., / ... naizen honek, ...)

. Testuko beste atal batzuk seinatzeko esapideak: beherago, honaino, aurrerago...

Perpaseko osagaien ordena aldaketa: galdegaia

Errematizazioa

. Subjektua edo atributoa atzeratzea. (Eta zuk zer nahi duzu? / Eta zer nahi duzu zuk?)

-Barne uzten dutenak: ere ez. (Hura ere ez zen etorri. / Ez zen etorri ezta hura ere!)

-Kanpoan uzten dutenak: baino ez, besterik ez... (Irantzu eta Ane baino ez dira etorriko.)

. Informazio berria dakarten egiturak

Baldintzazkoak. (Izaskunek liburu bat erosi zion Xabierri. > Ezer erosi bazion Izaskunek Xabierri, liburua izan zen. / Inork erosi bazion liburua Xabierri, Izaskun izan zen. / Ezer egin bazuen Izaskunek, Xabierri liburua erostea izan zen.)

Tematizazioa

. Aditzaren osagarriak aurrera ekartzea

Ordena OZ + A (Kaferik ez dut hartzen)

. Adjektibo topikalizatua. Osagarri predikatiboetatik isolatua. (Harro, galdeketari erantzun zion.)

Aipamen prozedurak

Estilo zuzena

. Informazioa gehitzen duten aditzak edo aipamena komentatzen dutenak: oi-hu egin, xuxurlatu, haserre egin, erregutu... (Oihu egin nion: "Ez zaitut berriro ikusi nahi".)

. Eten tonemaren erabilera (→) estilo zuzena sartzeko, esan aditza erabiltzea saihestuz. (Eta berak, bromatan → / Orduan Sharon Stone heldu zen eta elkarrekin joan ginen afaritara.)

Zehar estiloa

. Aditz berriemailea

-Esandakoa komentatu edo interpretatu egiten duten aditzak: argitu, errepikatu, gogoratu, nabaritu...

. Marka korrelazioa

-Besteek esandakoa interpretatzeko markak: adjektiboa, intonazioa, keinuak... (Andonik hurrengo egunean deitzeko esan zidan. > Andoni madarikatuak hurrengo egunean deitzeko esan zidan.)

-Interjekzioak, esklamazioak zehar estiloan ematea. (Aintzanek esan zuen: Ai! Zelako sustoa!").

> Aintzanek ai, zelako sustoa esan zuen.)

Ezkutuko aipamenak

. Aipamen esapideak erabiltzea: omen/ei, diotenez... esandakoaren erantzukizuna saihesteko eta informazioa inork emandakoa dela adierazteko. (Amaitu dute, diotenez.)

Badirudi erabiliz egiten diren esaldien interpretazioak. (Badirudi batzarra amaitu dela [aretotik jendea irteten ikusten dut eta. Esalea esandakoaren erantzule egiten da]. Badirudi batzarra amaitu dela [esan egin didate eta. Esaleak ez du esandakoaren erantzukizunik])

. Etokizuna kontrako ideia bat adierazteko (beste batek esandakoa aipatu eta onartu egiten da, baina norberaren ideia azpimarratu nahi da). (- Maider oso azkarra da. – Oso azkarra izango da, baina ez da azterketa gainditzeko gai izan.)

. ba- ere egituradun egitura kontzesiboak (beste batek esandakoa aipatu eta onartu egiten da eta norberarena aipatzen da). (- Uste dut hobe dela biharko utzi. Beranduegi da. – Beranduegi bada ere, amaitu egin behar dugu.)

Galderen balio ilokutiboak

Galdekari neutroak

. Benetako galdera

. Agurra. (Zer moduz?)

. Eskaera

Baimena. (Leihoa ireki dezaket?)

. Eskaintza

Laguntza. (Lagunduko dizut?)

. Kritika

Beheranzko intonazioa, intentsitate handia eta hizkera azkarra. (Bihotz kontuetan zergatik zara hain ezkorra beti ↓?)

Galdekari bideratuak

. Errepikapen edo oihartzun galderak

-Balorazio bati indar handiagoa emateko. (- Gustatzen zaizu txinatar jatekoa? – Txinatar jatekoa gustatzen zaidan? Gustu-gustukoa dut! / Gorroto dut!)

-Iritzi baten edo agindu baten aurka egiteko. (- Ez dugu egingo. – Nola ez duzuela egingo? /

Zelako ez duzuela egingo?)

. Galdera erretorikoak

-Baieztatzeko. (- Ez didazu ezer aginduko? [medikuari] - Bai, noski: hartu xarabe hau egunean bi aldiz.)

. Erantzuna aurreratzen duten galderak. (Gogor hartu duzu urlia. Ez duzu begiko ala?)

Ezetzaren adierazpena

Ezezko motak

. Estalia. Desadostasun hasiera: tira, nik ez diot... –nik... (- Ez zaizu eleberri hau gustatzen, den politarekin? – Ez, nik ez diot txarra denik, baina astunegia deritzot.)

. Lausoa. (Inon ez dut horrelakorik ikusi. / Ez dut inon parekorik aurkitu.)

. Jakintzat emandakoa

bai, zera!; guztiz kontrakoa, besterik ez genuen behar... (- Eman dizute lana? – Bai, zera!)

Ezezko indartua

-ere (bai), ere (ez)-en erabilera. (Neuk ere ez nuen egunkaria erosi [beste batek ere ez zuen erosi]. Ez erosi egunkaria zeuk ere [beste bat geratu da erostekotan])

-neure bizi guztian, gauza handirik... bezalako esapideak. (Neure bizi guztian ez dut horrelakorik ikusi. / Ez du gauza handirik balio.)

-inola (ere) ez. (Inola ere ez dut onartuko.)

-Superlatibo batzuk. (Ez daukat ideiarik txikienik ere zertarako balio duen horrek. / Hutsik txikiena ere ezin da egin.)

-Ez, ezta-dun egiturak. (ez urik, ez ardorik, ez esnerik... / Ez kalera joan naiz, ez etxeko lanak egin ditut, ez amari deitu diot. / - Bagoaz zinemara? – Ezta pentsatu ere!...)

Baimena ukatzeko esaldiak: ezta pentsatu ere!, ezta zoratuta ere!...

Adierazi interpretatuak

Metaforak

. Animalia izenak atributo gisa. (Azeria da hori. / Atun zaharra duzu. / Oilo bustia da.)

. ba- bezala konparazio egiturak. (Formal-formal zegoen, sekula platerik hautsi gabea balitz bezala.)

. Esamolde metaforikoak: barrez lehertu, adarra jo, negarrez urtu...

Ironia adierazleak

Adierazle morfosintaktikoak eta fonikoak

. Etendako perpausak. (Susanari sukaldea pintatzen laguntzeko esan behar zenioke. / Bai, sarri etortzen da eta → / Nik etxean geratu nahiago dut, ikusteko dagoenagatik →)

. Ironiazko intonazioa esklamatioetan. (- Begira zelako zapi ederra. Begok nire eskumuturrekoaren orde eman dit. – Negozio ona egin duzu, ba!)

Adierazle lexiko-semanticok

- . Contradictio in terminis. (Liburuak huskeria bat balio izan du: 500 euro.)
- . Orokortzeak. (Gora pertsona azkarrak!)
- . Gezur ironikoak, mespretxua adierazteko, alde txarrak azpimarratzeko, iraintzeko... (Eskerrik asko zure laguntzagatik, ez dakit zu gabe zer egingo nuen [jaso ez den laguntzagatik emandako eskerrak] / Zorionak, motel! Abila zara negozio kontuetan [maltzurkeriaz emandako zorionak]) / Zelako ilekera ederra! Zure ileapaintzailearen helbidea eman behar didazu [barregarritzat jotzen dugunaren laudorioa])

Modalizazioa
Indartu edo sendotu

Diskurtsoko osagaiak indartu

Baliabide gramatikalak

- . Atzizki handigarriak: -tzar, -kote... (Ezin izan genuen liburukotea bukatu.)
- . Atzizki txikigarriak: -txo, -xka... (Amaiari eraztun hori erosiko nioke, baina dirutxo da eta.)
- . Egitura batzuk. (Nik ez dut ikusten bidaiara gurekin etorri nahi duenik. / Argi dagoena da multinazionalak ez dutela herria utzi nahi. / Ez daukat zalantzarik txikienik ere ederto egin duzula.)
- . Nolakotzaileak: ondo, sekula ere ez, nire bizi guztian... (Kafea ondo bero nahi dut. / Neure bizi guztian ez dut horrelakorik ikusi.)
- . Zenbatzaileak: makina bat, pilo bat, mordo... (Makina bat jende egon zen Agurtzaneren urtebetetzean.)
- . Egitura kontsekutiboak
- Bigarren terminoaren ezabaketa, tonema etena duena. (Ideia bakoitzik dauka → / Hain zen zaparrada handia! →)
- . Etendako konparazio egiturak, goranzko tonema edo etena dutenak. (Ume hori barregarriagoa da → [indartuta] / Ume hori barregarriagoa da ↓ [indartu gabe])
- . Egitura kontzesibo errepikatuak. (Leher eginda nago. Bart negar eta negar egon da gure txikia.)
- . Baldintza egiturak, batzuetan errepikatuak. (Jakiten badut, jakin, ez zarela eskolara joan →)

Baliabide lexiko-semantikoak

- . Metaforak eta ironia adierazleak. (Mutiko hau lehoia da. Amaitu du txostena. / Hiri honetan goian-behean da euria beti. / - Plazan 50 euroan erosi dut elastiko hau. – Zuk egin duzu negozioa!)

Baliabide suprasegmentalak

Baliabide gramatikalak

- . Esklamazioak. (Nolako prezioak! [= Oso merkea da / oso garestia da] / Nola dagoen trafikoa!)
- . Galdera-esklamazioak. (Zuek ez zenukete ohean egon behar?! / Polita zer da, ba?!)
- Solaskidearekiko adostasuna edo desadostasuna indartu
- Baliabide gramatikalak
- . Aditz performatiboak. (Horrelaxe dela ziurtatzen dizut. / Berak ez dakiela ezer diotsut.)
- . Errepikapen edo oihartzun galdera-esklamazioak. (- Bihar berandu antzean helduko naiz. – Zelako berandu antzean helduko zarela?!)
- . Parte hartzaileak azpimarratzea. (Nik kontatuko banizu → / Zeuk bazeneki → / Zu isilik egon [isilik egon baino indartsuagoa])

Baliabide lexiko-semantikoak

- . Ironia adierazleak. (- Giltzak etxean utzi ditudala uste dut. – Zu bai azkarra!)

Baliabide suprasegmentalak

- . Galdera-esklamazioak. (Egundo horrelakorik! / Baina, zer diozu?!)

Leundu edo gutxitu

Fokalizazioa

Zenbatzaile baztertzailleak. (Andonik, behintzat, egia esan zidan.)

- . Zehar galderak. (Ez dakizu nolako hotza dagoen [= hotz handia dago])

. Baieztapena esklamazio bihurtzea: zenbat, non... (Zenbat lelok sinestu ote diote! / Non sartu ote da?)

- . Mezuko osagai batzuk azpimarratzeko intonazio dislokazioak. (Joanda zegoen ↓ neska ↓ / Araban bizi naiz ↓ herri batean ↓)
- Intonazioaren eta beste osagai suprasegmental batzuen balio modalak
- . Oinarrizko funtzio modala (oinarrizko komunikazio balioak)
- Eten tonema (→) jarrera (mehatxatu, ohartarazi), argudioak eta ondorioak indartzeko. (Gutxien espero duzunean → [okerrera gertatzen da] / Liburu hori daa → [zoragarria] / Oraintxe utzi behar diozu / bihar badiozu → [ez diozu erretzeari utziko])
- Bigarren mailako funtzio modala (balio adierazkorrak)
- Eten tonema (→) hitzunaren konpromisoa edo erantzukizuna leuntzeko. (Denbora gehiago izan banu → / Jakin izan banu → / Lehenago esan bazenit →)
- Balio modala duten etenak
- . Isiltasuna, erantzun baino lehen, eskaera, eskaintza baten ostean..., zalantza adierazteko, desadostasuna edo ezjakintasuna. (- Zer deritzozu irakasle berriari? – [5’’) Ondo, gauza batzuk ez ditu ondo azaltzen baina.)
- Denbora ikuspegiaren leku aldaketa
- Etorkizunaren eremua orainaldira edo iraganera zabaltzea
- . Etorkizuna amore ematean, kontrako zerbaite esan baino lehen. (Oso azkarra izango da, baina...) / Diru asko edukiko du, baina ni ez nintzateke berarekin ezkonduko.)
- Iraganaren eremua orainaldira edo etorkizunera zabaltzea
- . Iraganeko trinkoen balioa
- Testuinguruak etendako edo aldatutako ekintza: aitzakia adierazteko. (Eta nik zer nekien!)
- Ezusteak adierazteko. (Zuk ez zeneukan azterketa gaur?, zer egiten duzu oraindik hemen?)
- Iraganeko leku aldaketa
- Lehenago jazoriko ekintza bat orainaldira ekarri, informazioa gaurkotzeko. (Iaz ez naiz joan inora oportetan. / Atzo ez da etorri inor niri laguntzera.)

Jokabide interakzionala

Ahozko gizalege leungarria

Esalearen edo entzulearen jarduna leuntzea

1. pertsonako izenordaina aldatzea

Plural sozietatiboa hitzunaren erantzukizuna leuntzeko. (Okerreko bidea hartu dugu = Nik okerreko bidea hartu dut.)

2. pertsonara aldatzea. (Bihar zortzietan hemen izango nauzue = eskaintza. Ni zortzietan hemen izango naiz.)

3. pertsonara aldatzea kazetaritzako elkarrizketetan (Kazetariak: -Orduan, zer egingo du Irujok datorren urtean? Irujok: -Ba, Irujok bana-banakoa ez jokatzea erabaki du.)

2. pertsonako izenordaina aldatzea

Pluraleko 1. pertsonara aldatzea

Entzulearen lekuan sartzea leuntzeko. (Ea isiltzen garen! [eskaeraren leungarria])

3. pertsonara aldatzea

Kazetaritzako elkarrizketetan, elkarrizketatuaren izena edo abizena erabiltzea, begirunea edo distantzia (soziala, afektiboa) erakutsiz. ([Irujori elkarrizketa egitean] Orduan, zer egingo du Irujok datorren urtean?)

. Egitura pasiboetara aldatzea, nork egina den aipatu barik, kritika leuntzeko. (Artikulu hau ez dago ondo idatzita [= Zuk ez duzu ondo idatzi] / Arazoa ez da ondo konpondu [= Zuk ez duzu ondo konpondu])

Mehatxua leundu

. Hizketa modu ez zuzena

-Ahaleraren erabilera. (Kanpora irten zintezke momentu batean?)

. Eufemismoak. (Joan egin zaigu [= Hil egin da])

. Etendako perpausak hitzunaren konpromisoa edo erantzukizuna leuntzeko. (Denbora gehiago izan banu → / Jakin izan banu → / Lehenago esan bazenit →)

. Elipsia. (- Gozokirik nahi duzu? – Bai, eskerrik asko. / 0 Badakizu kalte egiten dizula [ez jan – eskaera- badakizu kalte egiten dizula eta.]

Leuntze dialogikoa

. Adostasun puntu bat adierazteko, kontraargudio baten aurrekari gisa. (Ez, ez da hori zehazki, kontua da biharko behar dudala. / Ez, nik ez diot hori txarto dagoenik, baina nik neuk ez nuke egingo.)

. Ziurtasun eza, ezjakintasuna edo gaitasunik eza adierazteko solaskideak esandakoaren aurrean. (- Nire ustez, oker zaude. – Ez dakit, egia esateko nik ez nuke horrelakorik esango.)

. Desadostasuna leuntzeko. (- Errepidea asfaltatu gabe egongo da. – Ez pentsa, nahiko ondo jarrita dago.)

. Aitzakia moduan erabiltzeko. (Ez nuke inor mindu nahi, baina uste dut oker zaudetela.)

Balioa emateko ahozko gizalegea

Laudorioak, konplimenduak eta hitz goxoak. (Sukaldari bikaina zara! [gonbidatua zarenean])

Gizalegezko biziagotzea

Hi-zu-berori trataerak. (Hamaika ikusteko jairo gaituk. / Zer nahi dun edateko? / Zer esan duzu zuk? / Zer gura du berorrek? / Zer jango dute eurok?)

FRANTSESEKO CURRÍCULUMA C1

GRAMATIKA

Perpaua

Perpau bakuna

Aditzik gabeko esaldiak

Plus de place? Pas de problème!

La belle affaire!

Rien d'extraordinaire à cela!

- Aditzezko esaldi atributiboak

Cet homme, il est cinglé ma parole!

Elle est gentille, cette petite vendeuse!

Aditzezko esaldien arazo nagusiak

Aditza modu infinitiboan

Moi? Mentir?

À toi de jouer!

Elementu isolatuak

Ça, je ne te conseille pas!

Il est culotté, ce gars!

Harridurazko esaldiak

Encore heureux

Et elle qui n'est pas encore rentrée!

Que n'ai-je fait pour vous!

Galderazko perpauak: Aurreko mailan lortutako

Perpau konposatuak

Proposizio erlatiboa

Aurrekariarekin (izena edo izenordaina)

Aurrekariarekin (adjektiboak)

Il se passait de manteau, fier qu'il était de sa poitrine large

Aurrekariarekin (denbora- edo leku-adberbioa)

J'irai passer mes vacances là où vous êtes allé cet été

Maintenant qu'elle était plus malheureuse, il l'abandonnait

Aurrekariarekin (esaldia edo esaldiaren zati bat)

Prêtez-moi un peu d'argent, sans quoi je ne pourrai payer le taxi.

Aurrekaririk gabe

Et l'on crevait les yeux à quiconque passait (Hugo)

Qui m'aime me suive!

Je veux seulement m'aller [...]! Comme qui dirait m'en aller en vacances

Cette question, pour qui connaissait Anne, prouvait qu'il portait déjà de l'intérêt à François

Erabilera bereziak: erlatiboen ordena

Une servante entra qui apportait une lampe

Ta mère est ici qui t'attend depuis une heure.

Le moment arriva où il fallut répondre sur la procédure

Nous sommes une centaine qui regardons

Quelqu'un passait dans le corridor qui s'éloigna

Me voici qui attend le jour

Que faisait-il qui ne s'est toujours fait?

Tout est bien qui finit bien

Il y avait là, qui s'était placé auprès du tribunal, un nommé Alexandre

Proposizio erlatibo inbrikatuak

Déclarer par un acte ce que l'on veut qui soit exécuté après sa mort.

Aditz-moduak

Oro har, modu indikatiboan

Modu subjuntiboan:

Le meilleur auxiliaire que puisse goûter la discipline, c'est le danger

Est-il un trésor qui vaille le sommeil?

Il n'y avait pas jusqu'aux domestiques qui ne montrassent un zèle inusité à me servir (Boylesve)

Je cherche un livre qui vaille la peine d'être lu # je cherche un livre qui vaut la peine d'être lu

Quels que soient les services qu'elle ait pu rendre...

Ce qu'à Dieu ne plaise

Que je sache / à ce que je sache

Subjekturik gabeko infinitiboak:

Aucun visage sur qui reposer ses yeux dans cette foule

Proposizio adberbiala edo zirkunstantziala

Aditzik gabeko proposizio adberbialak

Elipsiarekin:

Les lumières des boutiques [...] éclairaient vivement le

trottoir, bien que d'une façon oblique.

Subjektua eta aditz kopula isilean; hizkuntza familiarraren esamoldeak:

Autant que possible / comme convenu / si possible / dès que possible / quoique riche / pourvu

que finis / sitôt quittés / pour le cas où / et quand bien même

Denborazko perpausak:

Les hiboux dorment le jour. Je l'ai vu depuis trois jours.

Après l'avoir vu, j'ai compris = Après que je l'ai vu, j'ai compris.

Revenez bientôt!

Il a ramassé des champignons en se promenant dans le bois.

Kausazko perpausak:

Le directeur est absent parce qu'il aurait la varicelle.

Il n'a pas su faire l'exercice, d'autant qu'il n'avait pas appris la leçon et qu'il n'avait pas beaucoup cherché.

Il ne viendra pas. Non qu'il n'en ait pas envie, mais il sera à l'étranger.

S'il ne vient pas, c'est qu'il en est empêché.

La pluie étant tombée pendant trois jours, nous sommes rentrés.

Moduzko perpausak:

Tout le monde observait le nouvel arrivant avec curiosité.

Les badauds suivent attentivement les explications du camelot.

Ce chauffard conduit sans respecter le code de la roue.

Le journaliste parle en chantonnant.

Il conduit, ses mains se crispant sur le volant.

Ondoriozko perpausak:

Pierre est assez adroit pour réussir le montage

L'incendie a pris dans la scierie de sorte qu'on a dû évacuer les maisons environnantes.

Il souffre tant qu'il fait peine à voir.

La mer est trop grosse pour qu'on sorte le bateau.

Helburuzko perpausak:

Le texte a été remanié en vue d'une édition ultérieure.

Il crie afin de se faire entendre.

Il court pour attraper son train >>> Il court attraper son train.

Il marche sur la pointe des pieds de peur qu'on ne l'entende.

Perpauk kontzesiboak

Ils se ressemblent parfaitement, excepté que l'un est un peu plus grand que l'autre.

Lekuzko perpausak:

Les élèves jouent dans la cour et sortent de l'école...

Les enfants jouent dehors.

Va où tu veux.

Aurkakotasunezko perpausak:

Malgré son visage ingrat, il a beaucoup de charme.

Au lieu de s'arrêter, le train traversa la gare à grande vitesse.

Tout en conduisant prudemment, il a manqué le virage.

Bien que marchant difficilement, elle est montée au troisième étage.

Bien que prudent, il n'a pas attaché sa ceinture. Quand bien même il pleuvrait, tu jouerais dehors.

Même s'il pleuvait, tu jouerais dehors.

Bien qu'il pleuve, tu joues dehors.

Quelques conseils qu'on lui donne, il ne les suit jamais.

Si maladroitement qu'il parlât anglais, il se faisait comprendre.

Tout adroites qu'elles étaient, elles n'ont pu faire le montage.

Qui que ce soit qui vienne, dites que je ne suis pas là.

Baldintzazko perpausak:

En cas d'échec, je recommencerais.

Il ne pourrait tous les loger, à moins de changer d'appartement.

En partant plus tôt, vous éviteriez la chaleur.

Si vous tournez à gauche, vous apercevrez l'hôtel de ville.

Si je gagnais le tournoi de tennis, mon père m'offrirait une raquette neuve.

Si j'étais le champion du monde, je vivrais aux Etats-Unis.

Si la banque nous avait accordé un prêt, nous aurions pu changer d'appartement.

Selon qu'il trouvera ou non du travail, il cherchera un appartement.

Au cas où il téléphonerait, demande-lui de rappeler.

Il dînera avec nous, à moins qu'il (ne) soit retardé.

Konparaziozko perpausak:

Après de son père, il a les cheveux noirs.

Sa voix claqua tel(le) un fouet.

De même que sa grand-mère (portait la coiffe), elle porte une coiffe.

Korrelazio hipotetikoa

Lui parle-t-on de crise économique, il hausse les épaules

Que survienne un coup dur (et) ils sont complètement paniqués

Fais-le, tu verras ce qu'il t'en coûte

N'approche pas, je te brise la carafe sur la tête

Tu ne me crois pas ? tu n'as qu'à demander à ta mère

Koordinazioa

Koordinazio tradizionalak (aurreko mailan modu zabalean deskribatu direnak)

Emendiozko juntadura edo koordinazio kopulatiboa

Juntadura hautakaria edo koordinazio disjuntiboa

Aurkaritzako juntadura edo koordinazio adbertsatiboa

Ondoriozko juntadura edo koordinazioa

Kausazko juntadura edo koordinazioa

Konparaziozko juntadura edo koordinazioa

Koordinazio atzeratua

Les vertiges vont cesser et cette envie de dormir

Ils se méfient, et pour cause

C'étaient de jeunes artistes et peu connus

Koordinazio aurreratua

Je regrette, mais je n'y puis rien, que ceci passe peut-être les limites de la crédibilité

Zehar-galdera

Sarrera-elementuak

Aditzak: assurer, déclarer, préciser, souligner, etc...

Aditz-lokuzioak: je suis dans l'incertitude si...

Sarrera-elementurik ez:

Kapituluen edota liburuen izenburuetan:

Pour qui sonne le glas

Elkarrizketa batean, zehar-galdera bati berriro ekiteko:

Pourquoi je note tout cela? Uniquement par peur d'interrompre

Ahozko eta idatzizko hizkuntzak lotzen dituen zehar-estilo librean:

Le garagiste leva les bras au ciel: eh! la voiture serait réparée, c'était certain, mais, évidemment, dans quel délai?...

Moduak:

Indikatiboa, subjuntiboa, baldintzazkoa edo "de + infinitiboa"

Denbora-komuntadura

Denbora lehenaldian badago soilik aldatzen da.

Diskurtso-zatiak

Izenordainak

. Izenordain pertsonalak:

. "en" eta "y" partikulen erabilera:

il en tient pour elle mais elle lui en fait voir / regardez-y à deux fois, vous n'y êtes pas du tout.

. Jeren orde, Nous jartzen da maiestate- edo apaltasun-pluralean:

Nous, représentant du peuple, avons décidé d'abolir cette loi / Nous sollicitons l'indulgence des lecteurs.

. "Le" eta "la" izenordain neutroen erabilera:

Vous le prenez bien haut / je me le tiendrai pour dit

Il se la coule douce / je la connais celle-là, on me l'a déjà faite

Il est très avare comme chacun (le) sait

Je viendrai quand vous (le) voudrez

. Izenordainen lekua:

. Infinitibo batekin, aditz nagusiaren objektua:

Il saura me comprendre

. Écouter, entendre, faire, laisser, mener, regarder, sentir eta voir aditzekin, izenordainaren

lekua aldatu egiten da:

Ce colis, je le ferai prendre dès que possible

. "Soi-disant" esapidearen erabilera (ohiko erabilera, gutxiespenekoa eta adberbiala);

garbizaleek, ordea, zalantzan jartzen dute erabilera hori.

Un soi-disant héritier / ces soi-disant gastronomes qui ne sont que des gloutons / accorder de soi-disant faveurs # accorder de prétendues faveurs / il voyage de nuit, soi-disant pour gagner du temps

. Edutezko izenordainak, aurreko mailetan modu zabalean ikasi direnak. Maila honetan, kontuan hartuko dira halaber esapide batzuetako zenbait edutezko: Il apporta du sien / Mettez du vôtre / Il a encore fait des siennes

. Izenordain zehaztugabeak.

. Aucun: D'aucuns pensent que..

Parmi tant de livres, je n'en vois aucun d'intéressant/intéressant

. Nul: Nul n'est prophète en son pays

Nulle parmi des femmes ne

. Pas un: Plus savant que pas un

De tous ces fruits, il n'en reste pas un de mûr / pas un mûr

- . Personne / rien: Il n'y a personne de blessé
Je suis meilleur juge que personne
Y a-t-il rien de si ridicule?
Avant de rien dire ...
- . Même: C'est du pareil au même
Cela revient au même
- . Certains, plusieurs, la plupart:
la plupart des candidats ont été reçus
La plupart sont persuadés que ...
Aditzak:
- . Aditz defektiboak (avenir, avérer, chaloir, choir, déchoir, échoir, clore...)
- . Lehenaldiko partizipioaren komunztadura
- . "ci-joint, ci-annexé, excepté, non compris eta compris" esapideen adberbio-balioa eta kalifikazioa:
Ci-annexé les documents demandés / les enfants exceptés, tout le monde est parti.
"Soussigné" adjektiboaren erabilera berezia; izan ere, bat etortzen da laguntzen duen izenordainarekin edo izen bereziarekin.
Je soussignée Béatrice Lavant ...
- . Lehenaldiko partizipioa; aurretik, objektu zuzena izango du, eta, atzetik, infinitibo bat:
Les musiciens que j'ai entendus jouer / la musique que j'ai entendu jouer.
- "Fait, laissé" coverbeen aldaezintasuna:
La robe que j'ai fait faire / les enfants que j'ai laissé jouer
. "couru, coûté, mesuré, pesé, valu, vécu" lehenaldiko partizipioak
- Les quarante minutes que j'ai couru(es) / les paquets que j'ai pesés
. "Dormi, duré, marché, régné" lehenaldiko partizipioak, aldaezinak.
Les vingt kilomètres que j'ai marché / les trois années qu'il a régné
- . Lehenaldiko partizipioa; aurretik, "que" dutenak eta, atzetik, "que" edo "qui":
La chanson que j'ai entendu que vous chantiez
Elle a égaré la broche qu'elle m'avait dit qui venait de sa mère
- . Aditz pronominalen lehenaldiko partizipioa:
. Funtsean, pronominalak direnak:
Elles se sont évanouies
. Bihurkariak:
Les associations se sont engagées à prendre des mesures
Les flics se sont rincé la dalle
. Elkarkariak:
Vous vous êtes parlé / elles se sont donné des adresses
. Objektu zuzenaren osagarririk gabe:
Ils s'en sont donné à coeur joie
- . Pasiboan:
La langue gauloise s'est parlée en Gaule pendant des siècles
- . Infinitibo baten aurretik:
Ils se sont vu refuser l'entrée du cinéma
Elle s'est sentie revivre
. Aditz inpersonalak:
Les grosses chaleurs qu'il a fait vont détruire les cultures
- Adberbioak
. Adberbio espletiboak
Voulez-vous bien m'obéir?
Que dites-vous là?
. Adberbio anaforikoak
Si vous voulez partir, dites-nous auparavant ce que nous devons faire

- . Maileguak:
 - A posteriori / vice versa / allegro / cash
- . Lokuzio adberbialak:
 - Tant bien que mal / à tort et à travers / tout court...
 - “ Bien , beaucoup ” hitzen erabilera:
 - Ce café est bien meilleur / je suis bien content, beaucoup plus qu'hier / vous avez bien de la chance
- . Atribututzat erabiltzen diren adberbioak
 - L'honneur ne me permet pas d'être autrement
- . Adberbiotzat erabiltzen diren adjektiboak
 - La pluie tombe dru / Couper les cheveux court
- Preposizioak
 - . Maiz erabiltzen diren preposizioak:
 - Avec, chez, selon, près de, pour, sous, selon...
 - . Lokuzio preposizionalak
 - A l'encontre de / à la rencontre de
 - A l'égard de / eu égard à
 - A l'issue de / à l'insu de

Erregimen inplizitua duten preposizioak

- Les uns attendent les emplois, les autres courent après.
- Cette faute est trop grave, je ne puis passer outre.
- Il a pris mon manteau et s'en est allé avec.
- . Preposizioen errepikapenak edo errepikapen ezak:
 - Il se mit à aller et venir
 - Il importe de bien mâcher et broyer les aliments
 - Un délai de deux ou trois mois
 - Réponds-moi par oui ou par non
 - Je n'irai ni chez l'un ni chez l'autre
 - Il en veut à l'un et à l'autre
- . Preposizioen isiltzea edo gabezia
 - D'ici peu / d'ici quelques jours / cent kilomètres heure /
 - Le côté cour, le côté jardin / fin décembre

DISKURTSOA

Maila honetan diskurtso gaitasunen garapenean jarriko da arreta; horretarako, hain zuzen, C1eko zehaztapenak hartuko dira oinarri, gizarte-diskurtso eraginkorraren eta komunikazioko trebetasunaren arrazoiketa azpimarratzen baitute. Gaitasun horiek, zehazki, hiztegia ongi menderatzearekin daude lotuta, bai eta egituraketarako eta artikulaziorako hizkuntza-baliabideak kontrolatzearekin ere.

Diskurtso markatzaileak

Lokailuak:

Gehigarriak: qui plus est

Kontsekutiboak: ainsi, de là que

Justifikaziozkoak: en vertu de, grâce à

Kontrako argudioak ematekoak: contrairement à, bien au contraire

Informazio-egituratzaileak:

Antolatzaileak: avant toute chose, en guise de conclusion

Iruzkintzaileak: et bien

Birformulatzaileak:

Azalpenezkoak: en d'autres termes
 Laburbiltzekoak: en fin de compte, au bout du compte
 Digresioa eragiten dutenak: au fait, entre nous soit dit
 Zuzentzaileak: plutôt
 Distantzia jartzekoak: en tout cas
 Digresioa eragiten dutenak: de toute façon

Diskurtso-operatzaileak:
 Argumentua sendotzekoak: de fait, dans le fond, après tout

Ondorioa indartzekoak: un point c'est tout

Testu-deixia

Identifikatzeko formula finakoak: je soussigné..., plus bas, plus loin dans le texte...

Diskurtsoa antolatzekeo baliabideak

Testu-koherentzia: esanahiari dagokio. Esaldiak logikari jarraiki egin behar dira, mezua argia izan dadin. Ikasleak testu-koherentzia bermatu behar du; besteak beste, elementu batzuk esaldi batetik bestera baliagarriak direla egiaztatu behar du. Beraz, esaldien artean informazioa berreskuratzeak esaldi horien artean nolabaiteko lotura dagoela ziurtatuko du; horretarako, ordeko baliabideak erabiliko dira: izenordainak, menderakuntza...

Testu-kohesioa: formari dagokio eta arau morfologikoak nahiz sintaktikoak errespetatzea adierazten du.

Lotura logikoak: ahozko edo idatzizko diskurtsoaren antolaketa zenbait partikularen erabileran oinarritzen da, eta horiek irakurleari edo mintzakideari testuinguruan kokatzen laguntzen diote. Partikulak esplizituak edo inplizituak eta mota desberdinekoak izan daitezke, esatariaren pentsamenduko ñabardurak adierazi ahal izateko.

Esplizituki adierazitako loturak:

Arrazoiketak progresio bati jarraitzen dionean:

Gaineratzeko eta mailakatzeko:

et, de plus, d'ailleurs, d'autre part, en outre,
 puis, de surcroît, voire, en fait, tout au moins
 / tout au plus, plus exactement, à vrai dire,
 encore, non seulement... mais encore...

Ideiak argitzeko:

ainsi, c'est ainsi que, comme, c'est le cas de,
 par exemple, d'ailleurs, en particulier,
 notamment, à ce propos...

Zuzentzeko:

en réalité, c'est-à-dire, en fait, plutôt, ou, ou
 bien, plus exactement, à vrai dire...

Konparatzeko:

aussi... que, si... que, comme, autant que,
 autant, de même que, de la même façon,
 parallèlement, pareillement, semblablement,
 par analogie, selon, plus que / moins que...

Baldintza adierazteko:

si, à supposer que, en admettant que,
 probablement, sans doute, apparemment, au
 cas où, à la condition que, dans l'hypothèse
 où, pourvu que...

Justifikatzeko:

car, c'est-à-dire, en effet, en d'autres termes,
 parce que, puisque, de telle façon que, en
 sorte que, ainsi, c'est ainsi que, non
 seulement... mais encore, du fait de...

Kausa adierazteko:

car, parce que, puisque, par, grâce à, en effet,
en raison de, du fait que, dans la mesure où,
sous prétexte que, en raison de...

Sailkatzeko:

premièrement... deuxièmement, puis,
ensuite, d'une part... d'autre part, non
seulement... mais encore, avant tout,
d'abord, en premier lieu...

Amaitzeko:

afin que, en vue de, de peur que, pour, pour
que...

Iragaita adierazteko:

après avoir souligné... passons maintenant
à...

Arrazoiketak etendura bat izaten duenean:

Zehazteko:

malgré, en dépit de, quoique, bien que,
quel que soit, même si, ce n'est pas que,
certes, bien sûr, il est vrai que, toutefois...

Alternatiba bat emateko:

soit... soit, ou... ou, non tant... que, non
seulement... mais encore, l'un... l'autre, d'un
côté... de l'autre...

Aurkakoa adierazteko:

mais, cependant, en revanche, alors que,
pourtant, tandis que, néanmoins, au
contraire, pour sa part, d'un autre côté, or, en
dépit de, au lieu de, loin de...

Hurbiltasuna adierazteko:

autant dire que, presque, si l'on peut dire,
d'une certaine manière, sans doute,

probablement, apparemment,
vraisemblablement...

Ondorioztatzeko:

ainsi, c'est pourquoi, en conséquence, si bien
que, de sorte que, donc, en effet, tant et si
bien que, tel que, au point que, alors, par
conséquent, d'où, de manière que, de sorte
que...

Amaierako ondorioa adierazteko:

bref, ainsi, en somme, donc, par conséquent,
en guise de conclusion, pour conclure, en
conclusion, en définitive, enfin, finalement...

Mugatzeko:

mis à part, ne... que, en dehors de, hormis, à
défaut de, excepté, uniquement, simplement,
sinon, du moins, tout au moins, en fait, sous
prétexte que...

Inplizituki adierazitako loturak:

Lokailu logikoen gabezia denean, lotura logikoa honako elementu hauen bidez ondorioztatuko
da:

Puntuazioa

Testu-antolaketa

. Parrafo trinkoak, luzeak eta ez oso ugariak: pentsamendu edo estilo egituratua.

. Parrafo asko eta laburrak: loturarik gabeko pentsamendua edo estiloa.

Intonazioa eta segmentazio prosodikoa: diskurtsoko adierazpen-elementuak identifikatzen laguntzen dute.

Il regarde l'étable / il regarde les tables

Le portail est ouvert / le portail est tout vert

LEXIKOA ETA SEMANTIKA

C1 mailako ikasleak hiztegi zabala menderatu beharko du; horrela, perifrasiak eginez, zenbait hutsune gainditzeko gai izango da, hitz batzuk ez erabiltzeko egiten duen ahalegina asko igarri gabe. Hizkuntza-esapideak eta esapide familiarrak ondo menderatuko ditu; horretarako, bere ikaskuntza segidan aipatuko diren elementuetan oinarrituko da.

Hiztegia

Hizkuntza-esapideak

Sucrер les fraises, appuyer sur le champignon, avoir un poil dans la main, battre la semelle, prendre une veste...

Sintagma lexikalizatuak eta sekuentzia estereotipatuak

Un je-ne-sais-quoi, un rmiste, la mort-aux-rats, un cessez-le-feu, une pression, un trois-mâts...

Une vallée de larmes, des remords dévorants, une vie orageuse, des yeux de lynx...

Txistek

Hitzen eraketa

Antonomasiak: izen bereziak izen arrunt bihurtzea, literaturan izan duten erabileragatik edo pertsonaia ezagunak izendatzeko baliatzeagatik.

Un Dom Juan, une Lolita, un Tartuffe / un judas, un sandwich, une poubelle

Txikigarriak, handigarriak eta multzokariak

Un garçonnet, un moucheron / blondasse, dégueulasse, poufiasse / une assiettée / une hêtraie

Izenen eta adjektiboen aurrizkiak

Microfilm / Archibondé / Antédiluvien / Intramusculaire Irresponsable / Analphabète

Aditz-aurrizkiak

Déshériter / Détourner / S'entraider / Reconstruire / Parcourir

Siglak (laburdurak edo akronimoak)

La C.B. / le Q.I. / un ovni

Onomatopeiak

Tic-tac / Cocorico / glouglou / cahin-caha / ronronner

Esanahia

C1 mailan landutako gaien asoziazio-eremuak

Adib.: Miseriaren asoziazio-eremua:

Pauvre, voué, décrépité, ruine, cahute, bouts de chandelle, etc...

Erabilera: hitz bakar bat hainbat eremu semantikotan erabil daiteke:

Ruine ➤ Misère / Ruines ➤ Architecture

Hitz sinonimoak eta antzeko esanahia dutenak

Déclencher, entraîner, provoquer, causer

Épier, scruter, dévisager, contempler

Ohiko hitz antonimoak

Une discussion animée, une discussion monotone / l'honnêteté, la malhonnêteté

Paronimoak

Acceptation, acception / décade, décennie / évoquer, invoquer / contacter, contracter / esquisser, esquiver

Hiztegi arruntaren hiperonimoak eta hiponimoak

Toucher / effleurer, heurter, frapper

Citrón, orange, pamplemousse / agrumes

Polisemia eta esanahi bikoitza erabilera arrunteko hitzetan

couper (corde) « séparer »
 couper (herbe) = « raccourcir »
 couper (peau) = « ouvrir »
 couper (gâteau) « débiter en tranches »
 décliner : déclarer # rejeter, refuser
 desservir: servir aux communications # faire le contraire de servir
 Lotura faltsuak eta ohiko interferentzia lexikoak
 Aventureux, aventurier / contacter, contracter / à raison de, en raison de
 Homonimoak, homofonoak eta homografoak
 Emprunt, empreint / la mousse, le mousse / les poules couvent au couvent
 Adiera propioa eta irudizkoa
 Casser sa pipe mourir ou rompre une pipe) / dévorer (un livre ou un repas)
 “ Passe-partout ” aditzak
 Avoir, faire, être prendre, mettre...
 Avoir: entretenir des relations / sentir des douleurs / jouir d'une bonne réputation
 Neologismoak eta "mots-valises"
 Alicaments (aliment + médicament)
 Confiote (confiture + compote)
 Franglais (français + anglais)
 Restoroute (restaurant + route)
 Perifraziak
 La capitale des Gaules: Lyon
 La cité des Papes: Avignon
 L'île de Beauté: la Corse
 Atsotitzak eta erretrau herrikoiak
 Quand vient la gloire, s'en va la mémoire
 Faute avouée est à demi pardonnée
 Avril fait la fleur, mai en a l'honneur
 Celui qui maîtrise la langue garde souvent le silence
 “ Calembours ”/hitz-jokoak
 Nouillorc / Losse-en-Gelaisse / Charles attend
 Hizkuntza-erregistroak (familiarra, estandarra, jaso edo literarioa)
 “ Passe le sel ! ” / “ Tu peux me passer le sel ? ” / “ Pourriez-vous me passer le sel, s'il vous plaît ? ”

FONOLOGIA ETA ORTOGRAFIA

Fonologia

Aurreko mailetan fonemak, alofonoak eta ikur fonetikoak sakon aztertu direnez, ikasleak maila honetara iristerako behar bezala menderatu beharko du sistema fonologikoa, intonazioari eta esaldiko azentuei esker (CECRL)

Azentua jarriko da, halaber, honako puntu hauetan:

Distribuzio osagarria: egoera fonologiko bat da; hau da, fonema bat desberdin ahoska daiteke inguru fonetiko desberdinetan –horiek hots baten ahoskera baldintzatzen eta aldatzen dute–.

Esaterako:

/t/ fonema [ts] ahoskatzen da /i/ eta /y/ bokalen aurrean (“ tituber ”); ostera, gainerako kasuetan [t] ahoskatzen da.

Hitz geminatuen ahoskera (kontsonante luze bat, bi silabatan ahoskatzen denean):

Là-d(e) dans, il n' a pas d(e) dents.

S'il apprend / s'i(l) l'apprend

Il manque / il m(e) manque

Ahoskatze ez arruntak edo desberdinak:

/en/ edo /em/ aurritzia [ã] ahoskatzen da: enivrer, enorgueillir, emmener, ennoblir, emmagasiner.

/t/ fonemaren atzetik /i/ fonema datorrenean, [s] ahoskatzen da honako amaiera hauek dituzten hitzetan: /tial/, /tiel/, /tieux/, /tion/, /tie/, /tier/ eta /tient/:

Ambitieux, patient, initial...

Amaierako zenbait kontsonante ez dira ahoskatzen: fusil, aspect, pouls, maquis...

Grafia berdina, baina ahoskera desberdina: chaos / architecte ; fille / ville

Amaierako zenbait kontsonantek ahoskera berezia dute, ez baitira sudurkari hotsaren bidez ahoskatzen: dolmen, rhum, spécimen, album...

Maiz erabiltzen diren hitzen ezohiko ahoskera: solennel, agenda, oignon, saoul...

/x/ fonemaren ahoskera desberdinak: exister, dix, dixième, fixer

Jatorrizko ahoskerari eusten dioten maileguen ahoskera: week-end, football...

“Liaison” izeneko lotura.

Derrigorrezko loturen eta debekatutako loturen laburbilketa.

Hitz batzuen fonetikaren aldaketa, loturan: le premier enfant, un bon élève

Elisiorik ez:

/h/ hasperenduna fonemaren aurrean: la honte

[w] edo [j] fonemekin hasten diren atzerriko hitzen aurrean: le yacht, le yaourt...

Esaldian agertzen diren hitz solteen aurrean (esaterako, hizkiak, interjekzioak, zenbakiak eta deribatuak): le a , le ah!, le onze, le un...

Loturari edo kateatzeari esker (hizkuntza-mailen arabera), hitz bat hurrengo hitzarekin lotu daitekeenean:

Toujours amis: liaison, langue très soignée

Toujours amis: enchaînement, langue moins soutenue

Toujours amis, sans liaison ni enchaînement, langue familière

Ortografia

Ortografia zehatza eskatuko da, lapsus batzuetan salbu. Horretarako, beraz, gramatikaren eta lexikoaren ortografiari dagokionez honako eduki hauek sakonduko dira:

Plural “singularrak”:

Aucunes représailles, aucuns frais, aucunes funérais / les années quatre-vingt, quatre-vingts catalogues / deux cents millions de dollars / des crayons de couleur bleus et verts, des personnages hauts en couleur / le nombre de jours de travail consacrés au projet... / il n’y a pas de mots, il n’y a pas de solution / un genre de questions fort embarrassantes, une variété de pomme

Aldagarriak eta aldaezinak

Des cheveux courts, des cheveux coupés court / les joueurs sont fin prêts / ils ont placé la barre trop haut / C’est une tout autre affaire, toute autre solution serait préférable

Aditz-komunztadurak

La plupart des spécialistes s’entendent sur ce point.

Le peu d’inscriptions à ce cours a entraîné son annulation

La plus grande partie des documents sont en français

«Unions, soudures et traits d’union»

Surévaluer, sous-évaluer, sous-alimentation, surconsommation, souscrire, soustraire, soussigné / rentrer chez soi, un chez-soi / interurbain, intercontinental / non-sens, non-fumeur, non-voyant

Homofonoak eta hitz bikiak

Des acquis, par acquit de conscience / tirer parti, prendre à partie / résident, résidant /

communiquant, communicant / quoi que, quoique / aussi tôt, aussitôt / tant qu’à, quant à

Lehenaldiko partizipioen komunztadura

Eduki gramatikalak (IE)

Denboren eta moduen komunztadura

Komunztadura era honetako aditzetan: souhaiter que, douter que...

Pertsonen lanbideei dagozkien substantiboen femeninoa

Un écrivain, une écrivaine / un facteur, une factrice / un chauffard, une chauffarde

Hitz aldaezinak: adberbioak, juntagailuak, preposizioak eta interjekzioak

Tipografia
Hizki larriak:

La Ville de Québec / Le livre des miracles / Un Gémeau / la Saint-Jean

Laburdurak eta sinboloak:

Quantité: qté

Février: févr.

Quelqu'un: qqn

C'est-à-dire: c.-à-dire

INGELESEKO CURRÍCULUMA C1

2. HIZKUNTZA-BALIABIDEEN OINARRIZKO ESKEMA

Aurreko mailan zehaztutako baliabideak eta hurrengo lerroetan zerrendatuko direnak testuinguruan erabiltzea, maila horretako komunikazio-jarduerak eta -funtzioak betetzeko:

1. GRAMATIKA

Aurreko mailetan landutako egitura guztiak sendotzea.

PERPAUS BAKUNA.

Elementuen ordena perpaus-mota bakoitzean: subjektua, predikatua eta perpaus-zirkunstanteak.

Subjektuaren, predikatuaren eta atributuaren arteko komunztadura; osagarri predikatiboa. Aditzaren eta izen multzokari nahiz enumerazioen arteko komunztadura.

Perpaus inpersonalak IT eta THERE elementuak erabiliz (It's raining / There's some sugar in the cupboard).

Perpaus konposatuak

Baiezko eta ezezko koordinazioa. Koordinazio- eta lotura-motak.

PERPAUS NOMINALA

Proposizio nominala that partikularekin (She whispered that she would have to leave early).

Proposizio nominala wh- partikularekin (I wonder what it means)

Proposizio nominala if/whether partikulekin (I can't remember whether/if he locked the door)

Proposizio nominala subjektutzat (How the thieves broke in is a mystery)

Proposizio nominala osagarritzat (She said that she would have to set off the next day).

Proposizio nominala IT "subjektu hutsaren" ondoren (It's obvious how the thieves broke in)

Proposizio nominala IT "osagarri hutsaren" ondoren (I hate it that she still smokes)

Proposicion nominal "IT + izena/adjektiboa" osagarri hutsaren ondoren (They consider it an offence when women don't cover their heads; Many people thought it odd that no one called us))

Etenen arteko proposizio nominala, koma, gidoi edo parentesien bidez bereizita (One idea – that Elvis is still alive – keeps coming up in interviews with fans).

Proposizio nominala THE FACT THAT osagarriarekin

Proposizio nominala "izena + aditz kopulatiboa (be seem, appear)" egituraren ondoren (Our concern in how we can test the theory).

Proposizio nominala adjektiboekin (It's disgraceful that children can't spell their names).

Infinitibozko perpaus bat perpaus nominaltzat (To be a firefighter is the dream of many children). To be aditzaren ondoren (The dream of many children is to be a firefighter).

Zehar-estiloa

Zehar-estiloa berrikusi eta gehiago sakonduko da: aditz-aldaketak, izenordain- eta determinatzaile-aldaketak, espazio- eta denbora-markatzaileen aldaketak, zehar-estiloko galderak, zehar-estiloko ordenak eta eskaerak, zehar-estiloan erabil daitezkeen aditzak eta "reporting verbs".

ERLATIBOZKO PERPAUSA

Erlatibozko perpaus murriztaileak (definig) eta azalpenezkoak (non-defining).

Izenordain erlatiboak: who, which, whom, that, when, where, why, whose, what, □.

Izenordain erlatiboaren erabilera preposizioekin, erregistro formaletan, erdi-formaletan eta informaletan.

CLEFT SENTENCES

All (that); It is / was... who/which/what; The ... thing; The day/etc when/that, The day/etc on/in/at which; The person who/that; The place where; The reason (why); The thing that; What; What ... do/did; What happens/happened is/was...

PARTIZIPIOZKO PERPAUSA (Participle clauses)

Erlatibozko perpaustzat: She was the nurse looking after the patients at the time.

Denborazko perpaustzat: After giving blood, I went home.

Azalpenezko perpaustzat: Being frightened of needles, Tony was not looking forward to the injection.

Perpaus pasibotzat: Given an aspirin, I began to feel better.

Baldintzazko perpaustzat: Given the chance, I'd definitely study pharmacology.

Perpaus nominalizat: Closing the factory would mean unemployment for many of the town's workforce.

BALDINTZAZKO PERPAUSAK

Baldintzazko perpausen berrikuspina; 0, 1, 2 eta 3 motakoak, eta mistoak

Baldintzazko perpausak, baina alderantziz

Should the drought continue... / Were we to stop using fossil fuels... / Had Charles Darwin not visited the Galapagos islands...

Baldintzazko beste egitura batzuk: As/So long as; Provided/Providing (that); On condition (that); Suppose/Supposing; Imagine; What if...; If it wasn't/weren't for + noun; Were it not for + noun; But for + noun; If it hadn't been for + noun; Had it not been for + noun; If ... (should) happen to; If ... should; If ... happened to; If ... were to; If so/not; Otherwise; Unless; In case of + noun; In case

IF partikularen beste erabilera batzuk

a) "...egia bada" esanahiarekin: If you were at the meeting, why didn't you raise the issue of recycling?

b) "...egiteko prest bazaude" esanahiarekin: If you'll follow me, I'll show you into the park manager's office.

c) "Badaezpada esaten dizut/diot" esanahiarekin: If you like zoos, the one in Singapore is fantastic.

UNREAL TIME ("Denbora ez-erreal"):

lehenaldi bakuna (past simple) nahiz lehenaldi jarraitua (past continuous) orainaldia, geroaldia edo egoera orokor bat adierazteko erabiltzen diren egiturak dira. Halaber, lehenaldi burutu bakuna (past perfect simple) eta lehenaldi burutu jarraitua (past perfect continuous) erabiltzen dira iraganean gertatzen diren alegiazko gertaerei edo egoerei erreferentzia egiteko.

- 1 Baldintzazko perpausak
- 2 As if / As though
- 3 Galderak eta eskaerak (atseginagoak egiteko)
- 4 It's (high/about) time
- 5 Would rather/sooner
- 6 Wish / If only

7 Beste egitura batzuk Wish / If only partikulak erabiliz

Wish / If only + would: kritikatu edo gaitzesteko, edota egoera bat desberdina izateko nahia adierazteko.

Wish / If only + could: ahalmenari edo baimenari buruzko nahiak adierazteko.

Wish / If only + could + infinitibo burutua: ahalmenari edo baimenari buruzko nahiak iraganean adierazteko.

Wish / + infinitiboa "to" partikularekin: desioak erregistro oso formala erabiliz adierazteko.

Wish + somebody + luck/happiness/success/etab.

DENBORAZKO PROPOSIZIOAK

When, while, as.

After, before, until (iraupen-muga), since (ekintza hasi zen unea), once (proposizio bat bestearen abiapuntu denean); as soon as (ekintza bat bestearen segidan gertatzean).

MODUZKO PROPOSIZIOAK

As; just as,

Look, seem, taste... adintzen ondotik, As if / as though, like (erabilera informala). Adib.: It looks as if /as though / like (informala) winter has suddenly arrived.

As (much/many)... as. Adib.: Were there as many problems as you anticipated?

KAUSAZKO PROPOSIZIOAK

Because; as; since.

Now (that). Adib.: Now that we're married, we never go out.

HELBURUZKO PROPOSIZIOAK

So (that) / In order (that). Erregistro informalean "that" partikularen elipsia egin daiteke. Adib.: I'm going early so I don't have to stand in a queue.

Infinitiba bakuna. Testuinguru formaletan "in order (not) to" egituran erabiltzen da. Adib.: In order to / To prevent vandalism all doors and windows must be locked securely.

So as (not) to. Adib.: It's designed that way so as to let in more light.

PROPOSIZIO KONTSEKUTIBOAK

So / so ... (that) / such ... (that). Adib.: I'm tired so I'm going to bed / I'm so tired that I'm going to bed / It was such nice weather that we ate outside.

PERPAUS KONTZESIBOAK

Although / though / even though; in spite of /despite; while / whereas; however; even if / even though.

Beste egitura batzuk: Try as he might, he couldn't put up with the pain; However hard he (might have) tried, he couldn't put up with the pain; Hard though / as he tried, he couldn't put up with the pain; Much as he tried, he couldn't put up with the pain.

ADITZA LEKUZ ALDATZEN DEN ESALDIK EZEZKO ADBERBIOEKIN ETA EZEZKO LOKUZIO ADBERBIALEKIN

Hardly (...when); scarcely (...when); barely (...when); No sooner (...than); Only / Only after; Only when; Not until; At no time/point/stage; In no way; Little; Never; Not; Not only (...but also/too); On no account; Rarely; Seldom; Under no circumstances

ADITZA LEKUZ ALDATZEN DEN ESALDIK LEKUZKO LOKUZIO ADBERBIALEKIN (+ MUGIMENDU- EDO POSIZIO-ADITZAK)

Here; There; lokuzio adberbialak (Beside the Town Hall stood the public library); Partizipiozko proposizioak (Running down the road was a young man with a gun in his hand)

ADITZA LEKUZ ALDATZEN DEN BESTE ESALDI-MOTA BATZUK

Erantzun laburretan, so, neither eta nor partikulekin; as, than, so eta such elementuen ondoren; eta should, were eta had partikulekin baldintzazko perpausetan (ikus baldintzazko perpausak).

SO / SUCH / TOO / ENOUGH

IZEN-MULTZOA

Izena

Izen zenbakarria: berrikusi eta sakondu. Zenbakarri ez-erregularrak (person / people, sheep / sheep). Zenbakarri konposatuen plurala (brothers-in-law, over-achievers). Izen zenbakarriekin erabil daitezkeen lokuzioak (a flock of birds/sheep; a herd of cows/elephants, a pack of cards/dogs, a bunch of flowers/grapees/keys, a set of encyclopaedias/keys).

Izen zenbakaitz singularra: berrikusi eta sakondu. Izen zenbakarriekin erabil daitezkeen lokuzioak (a bar of chocolate/soap, a bit of help/advice, a blade of grass, a block of concrete, a breath of fresh air, a drop of water, a grain of salt/sand, a gust of wind, a loaf of bread, a lump of sugar, a piece of bread/information, a scrap of paper, a sheet of paper, a slice of bread/cheese, a speck of dust/dirt, a spot of ink).

Izen zenbakaitz plurala: berrikusi eta sakondu.

Zenbatzaileak

a) Zenbatzaileak izen zenbakarriekin: a couple of (the), a number of, another (of the), both (of) (the), each (of the), either (of the), every, neither (of the), the entire, the whole (of) (the), (a) few (of the), only a few (of the), half (of) (the), many (of the), several (of the).

b) Zenbatzaileak izen zenbakaitz singularrekin: an amount of, a great deal of, (a) little (of the), only a little (of the), much (of the).

c) Zenbatzaileak izen guztiekin: all (of) (the), a lot of / lots of (the), all (of) (the), enough (of the), more (of the), most (of the), no, none (of the), plenty of (the), some (of the).

Determinatzaileak:

Artikuluak. Aukeraketa: mugatua, mugagabea edo determinatzailearik gabe. Artikulu mugatuaren erabilera eta isiltzea.

Artikulu mugatua:

1. Mota bati dagokiona. Adib.: The lion is threatened with extinction.
2. Talde nazionalak. Adib.: The French eat in restaurants more than the English.
3. Beste talde batzuk. Adib.: The blind.
4. Objektu bakarrak. Adib.: The sun and the moon.
5. Izenburuak. Adib.: The director of studies.
6. Beste izenburu batzuk. Adib.: The Independent; The Phantom of the Opera.
7. Musika-tresnak. Adib.: The flute.
8. Erabilera enfatikoa. Adib.: The hotel is the place to stay.
9. Geografia-izenak. Adib.: The Thames; The Alps; The Mediterranean; The Arctic; The United Kingdom.
10. Leku-izenak "... of ..." egituran. Adib.: The University of Leeds; The Tower of London; The Isle of Man. "most" eta "the most" esapiderean erabilera. Adib.: I live in London most of the time / This is the most expensive hotel in town.

Artikulu mugagabea:

1. Lanbideak. Adib.: Mary is a teacher.
2. Neurri zatigarriak. Adib.: Fifty kilometres an hour / \$5.50 a pound.
3. Pertsona ezagunak. Adib.: A Mr Jones called while you were out.

Artikulu gabe:

1. Izen bereziak. Picasso lived in Paris most of his life / A Picasso hangs in their bedroom. (the painting)
2. Erakunde bakarrak. Adib.: Parliament.
3. Kaleak. Adib.: Green Road; Goldwin Street.

Artikulu mugatuaren isiltzea. Adib.: Lions are dangerous.

Edutezkoak (posesiboak): lekua eta beste determinatzaileekiko bateragarritasuna.

Erakusleak: beste determinatzaileekiko bateragarritasuna. Balioak: deiktikoak eta anaforikoak.

Zenbatzaileak: mugagabeak eta mugatuak. Beste determinatzaileekiko konbinazioa.

Some: baiezko erantzuna aurreikusten duten baiezko eta galderazko perpausekin.

Adib.: Would you like some tea?

Any: ezezko perpausekin edo ezezko kutsua duten partikulekin (hardly, scarcely...). Galdera-perpauak.

"Edozein" esanahia duten baiezko galderak. Adib.: Any of the students could have answered the question

Much / many galderazko eta ezezko perpausetan. Adib.: He didn't show much interest in what I said.

A lot of / lots of baiezkoeetan. Adib.: John offered me a lot of money for the car.

Much partikula ere baiezkoeetan erabiltzen da, erregistro formaletan. Adib.: I've given the problem much thought.

"Much" partikularen beste alternatiba batzuk, erregistro formaletan: a great deal / a large amount. Adib.: I've given the problem a great deal / a large amount of thought.

As / So / Too + much/many egitura baiezkoeetan nahiz ezezkoetan. Adib.: She gave me so much spaghetti, I couldn't eat it all.

Plenty of: nahikoa edo nahikoa baino gehiago adierazten du. Adb.: We've got plenty of time left.

All (of). Adib.: All (of) my brothers and sisters were at the airport to see me off.

The whole (of) izen zenbakarri singularraren aurrean. Adib.: They weren't able to stay for the whole concert.

Both (of) 2 elementurekin. Adib.: Both (of) the houses have been sold.

Each / Every. Adib.: Each ticket costs \$5. Every student is tested twice a year. Aditza singularrean, baina pluralari erreferentzia egiten. Adib.: Each candidate said that they were exhausted after the exam.

No = "not + any". Adib.: She needed no help / There are no apples left.

None (of). Adib.: None of the parcels have arrived yet.

A few / a little esanahi positiboarekin. Adib.: I've got a few close friends that I meet regularly.

Few / little ezezko esanahiarekin. Adib.: He has few close friends and often feels lonely.

Less izen zenbakaitzekin. Adib.: We should have mixed less water with the paint.

Fewer izen zenbakarriekin. Adib.: There seemed to be fewer lorries on the motorway today.

Less / Fewer. Salbuespena: distantziak eta diru-kopuruak adierazteko less erabiltzen da fewer erabili ordeaz. Adib.: Barbara said the beach was 20 miles away: but I think it is less than that.

Izen-osagarriak

Adjektiboa

Adjektiboaren erabilera atributiboa. Normalean atribuzio-posizioan erabiltzen diren edo soilik posizio horretan erabiltzen diren adjektiboak: elder, eldest, live, old, little, mere, sheer, bloody...
Adjektiboaren erabilera predikatiboa, honako aditz hauen atzean: appear, be, become, feel, get, grow, look, seem eta smell. Normalean posizio predikatiboan erabiltzen diren edo soilik posizio horretan erabiltzen diren adjektiboak: afloat, afraid, alight, alike, alive, alone, asleep, awake, well eta ill.

Adjektiboaren posizioa erregistro formal batean, as, how, so, too, this eta that partikulen atzean: as / how / so / too / this / that + adjective + a/an + substantiboa: It was so warm a day that I couldn't sleep.

Izenik gabe erabilitako adjektiboak:

a) Zenbait pertsona-multzori erreferentzia egiteko: the blind, the dead, the deaf, the handicapped, the jobless, the mentally ill, the old, the poor, the rich, the unemployed, the young.

b) Nazionalitatea adierazteko adjektiboak: the Welsh, the English, the British, the Dutch, the French...

c) Zenbait adierazpen formaletan, esanahi singularra edo plurala hartzen dutenak: the accused, the deceased, the former, the latter: The accused was / were released on bail.

d) Ideia filosofiko orokorreari erreferentzia egiteko: the beautiful, the unreal, the supernatural
"Gradable" adjektiboak (graduak onartzen dituztenak). "Gradable" erabil daitezkeen determinatzaileak: a bit, a little, fairly, quite, really, too, very...

"Ungradable" adjektiboak (mailarik onartzen ez dutenak). "Ungradable" adjektiboekin erabil daitezkeen determinatzaileak: absolutely, completely, quite, totally, utterly...

Nahastea sor dezaketen egoerak: itxura bereko adjektiboak eta adberbioak izatea, eta "-ly" amaiera duten adjektiboak izatea: straight, fast, well, hard, fair/fairly, free/freely, late/lately, short/shortly, hard/hardly, near/nearly, fine/finely, high/highly, right/rightly, wide/widely, costly, deadly, friendly, likely, lively, lonely, lovely

Konparazioa

Konparazio-egituren eta egitura superlatiboen erabileraren berrikuspena.

Konparazio-egituretan erabil daitezkeen adberbioak eta lokuzio adberbialak: a great deal, (quite) a bit, (quite) a lot, any, considerably, even, far, just, little, much, no, slightly, somewhat
Egitura superlatiboekin erabil daitezkeen adberbioak eta lokuzio adberbialak: by far, far and away, easily, far from, much, quite...

Konparazioan erabil daitezkeen egiturak:

- nearly / almost / just / half / twice / easily... + as ... as
- not (nearly / quite) as / so ... as
- nothing like as... as / nowhere near as... as
- the... the...

Izenordainak: formak, funtzioak, posizioa, konbinaziozko aldaera eta erabilera

Izenordain pertsonalak: funtzioak, formak, konbinaziozko aldaera eta posizioa. Izenordain horiek preposizioa dute.

Izenordain generikoak: you, we one they (If you are 'self-absorbed', it means that you are only concerned about yourself).

Edutezko izenordainak: mine, theirs... (I thought it was yours. It isn't mine).

Izenordain erakusleak: this, these, that, those (The next question is this: who will pay for it?).

Izenordain mugagabeak: someone, something, anyone, no one... (If anyone calls, just take their number).

Izenordain bihurkariak: myself, themselves... (This book was signed by the writer herself).

Izenordain elkarkariak: each other, one another (The two girls never argued with one another)
IT "subjektu hutsa".

·Denboraren, distantziaren eta denbora atmosferikoaren adierazpenekin (It's two miles to town).

·It+be+izena/adjektiboa+infinitiba/gerundioa (It was nice talking to you, It might be an exaggeration to say he's rich).

·IT surprise eta frighten bezalako aditzekin, erreakzio bat deskribatzeko (It surprised everyone that Marion won).

·IT seem eta appear bezalako aditzekin, ondorio bat adierazteko (It seems that he is unhappy in London)

IT "osagarri hutsa".

·Like eta hate bezalako aditzekin (I hate it when the alarm suddenly goes off)

·Find / make / think+IT+adjektiboa+proposizioa/infinitiba (We thought it strange that that he was still there; The loud music made it difficult to talk) regard / see / view+IT+as egitura iritzi bat adierazteko (They regard it as encouraging that both sides are willing to continue negotiations)

THERE "subjektu hutsa".

·There+be+sintagma nominala (There are two meetings on Friday; Don't forget there's two meetings [informala])

·There+aditz modala/adberbioa+be egitura iritzi bat adierazteko (There should be a guard rail here; There certainly are problems)

·There+seem/appear+to be egitura iritzi bat adierazteko (There seem to be a lot of unanswered questions)

·There+likely/sure+to be+sintagma nominala zerbaiti buruz dugun ziurtasuna adierazteko (There are sure to be protests about the decision [oso formal])

·There+report/say/think aditzen forma pasiboa+to be egitura zerbaiti buruzko informazioa emateko (There were thought to become problems in the original design [oso formal])

One eta ones partikulen erabilera izen zenbakarrien errepikapena saihesteko. (I love the red ones [=jeans]).

So eta do so partikulen erabilera proposizio bat errepikatzea saihesteko (James says you took his book. If so, you must return it; She refused his offer of marriage, then regretted doing so.)

ADITZ-MULTZOA

Nukleoa –aditza– eta osagarriak.

Aditzak subjektuarekin (eta bere osagarriekin) komunztadura izan behar du.

Aditza:

Orainaldia

Orainaldi bakuna:

a) Egia orokorrak, ohiko azturak eta behin betiko egoerak adierazteko; txisteak eta istorio informalak kontatzeko (So, a woman goes to see her dentist...); kirol-emankizunak egiteko (Ronaldo passes to Alonso. It's a goal!); argibideak edo jarraibideak emateko; geroaldia adierazteko (programatutako gertaerak); edota denborazko proposizioetan geroaldia adierazteko. Halaber, prentsa-titularretan, aipamenetan eta laburpenetan erabiltzen da, bai eta atsotitz eta esaera zaharretan ere.

b) Orainaldi bakun enfatikoa: egiaztapen bat azpimarratzeko (She doesn't know much about physics but she does know quite a lot about chemistry) edota emozioak azpimarratzeko (I do hate football!)

Orainaldi jarraitua:

Une honetan bertan gertatzen ari diren ekintzak adierazteko; gutxi gorabehera orain gertatzen ari diren ekintzak adierazteko; jarrikotasunik gabeko ekintzak edo behin-behineko egoerak azaltzeko; aldatuz edo garatuz doazen egoerak adierazteko; ohitura dibertigarriak edo narritagarriak adierazteko (normalean always partikularekin azaltzen da); txisteak edo beste istorio edo ipuin informalak kontatu aurretik, testuinguruari edo egoerari buruzko informazioa emateko; geroaldiari buruzko azalpenak emateko (asmoak edo prestatze-lanak); eta etorkizunaren berri denborazko proposizioen bidez emateko.

Orainaldi burutu bakuna:

Lehenaldian hasi arren, oraindik indarrean dauden egoerak azaltzeko; une honetara arte jarraitu duten ekintzak adierazteko; garrantzi gabeko iragan hurbilean gertatutako ekintzak deskribatzeko; ezaugarri nagusiztat orainaldiko emaitza duten ekintza amaituak adierazteko; duela gutxi amaitutako ekintzak deskribatzeko; eta geroaldia adierazteko (denborazko proposizioak).

Orainaldi burutu jarraitua:

Orainaldira arte edo orainaldia baino apur bat lehenagora arte iristen diren ekintzak eta egoerak adierazteko edota geroaldia adierazteko (denborazko proposizioak).

Modu jarraituan oso gutxitan erabiltzen diren aditzak berrikusi eta sakondu; hau da: aditz "existentzialak" (be, exist); jabetza eta lotura adierazten dutenak (belong to, concern, consist, contain, cost, depend, equal, fit, have, include, involve, lack, measure, owe, own, possess, suit, weigh); sentimendua edo nahia adierazten dutenak (adore, appeal, appreciate, desire, despise, detest, dislike, envy, fear, feel, forgive, hate, like, love, mind, need, pity, prefer, satisfy, trust, want, wish); ustea edo sinistea adierazten dutenak (believe, consider, doubt, expect, imagine, know, mean, realise, suppose, suspect, think, understand); pertzepzioarekin lotutakoak (appear, hear, look, notice, recognise resemble, see, seem, smell, sound, taste); eta beste batzuk (deserve, matter).

Aditz horietako batzuk modu jarraituan erabiltzen dira, ekintzak deskribatzeko (appeal, be, consider, depende, feel, have, include, look, mean, mind, see, seem, smell, taste, think eta wigh).

LEHENALDIA

Lehenaldi bakuna:

a) Amaitutako ekintzak deskribatzeko; errepikatutako ekintzak edo iraganean ohikoak direnak deskribatzeko; iraganari buruzko egia nagusiak adierazteko; iraganean behin betikoak diren egoerak deskribatzeko; istorio edo ipuin bateko gertaera garrantzitsuenak deskribatzeko; baldintzazko perpausetan orainari erreferentzia egiteko (2. baldintza eta baldintza mistoak); eta wish, it's time edota would rather partikulen ondoren orainaldiari erreferentzia egiteko.

b) Lehenaldi bakun enfatikoa: iraganeko egiaztapen bat azpimarratzeko (She didn't know much about physics but she did know quite a lot about chemistry) edota iraganeko emozioak azpimarratzeko (I did enjoy the visit to the museum!)

Lehenaldi jarraitua:

Lehenaldiko une jakin batean gertatzen ari ziren ekintzak adierazteko; lehenaldiko une jakin batean, gutxi gorabehera, gertatzen ari ziren ekintzak adierazteko; lehenaldian gertatutako behin-behineko egoerak eta ekintza-multzoak deskribatzeko; lehenaldian aldatuz edo garatuz ari ziren egoerak deskribatzeko; lehenaldiko ohitura dibertigarriak edo narritagarriak azaltzeko (normalean always partikularekin); istorioak edo ipuinak kontatu aurretik, testuinguruari edo egoerari buruzko informazioa emateko; garatzen ari ziren bi ekintza deskribatzeko; baldintzazko esaldietan orainaldiari edo etorkizunari buruzko erreferentziak egiteko (2. baldintza eta baldintza mistoak); edota wish, it's time, would rather eta horrelako beste partikula batzuen ondoren orainaldiari edo geroaldiari buruzko aipamenak egiteko.

Lehenaldi burutu bakuna:

Lehenaldiko une zehatz bat baino lehenagoko egoerak deskribatzeko; lehenaldiko une zehatz bat baino lehenagoko ekintzak deskribatzeko; iraganeko une zehatz batera arte jarraitu zuten ekintza-multzoak deskribatzeko; amaitutako zenbait ekintza deskribatzeko (ekintza horien garrantzia, hain zuzen, iraganeko une zehatz batean izandako emaitzan oinarritzen da).

Lehenaldi burutu jarraitua:

Iraganeko une zehatz batera arte edo une zehatz hori baino apur bat lehenagora arte jarraitu zuten ekintzak edo egoerak deskribatzeko.

Would:

Ohiturei erreferentzia egiteko; bereziki, lehenaldi urrun bateko ohiturei.

Used to:

Ohiturei eta egoerei erreferentzia egiteko; bereziki, lehenaldi urrun bateko ohiturei eta egoerei.

GEROALDIA

Will:

Aurreikuspenak egiteko; geroaldian gertatuko diren gertaerei eta unean bertan hartutako erabakiei buruzko azalpenak emateko; eskaintzak, promesak eta eskaerak egiteko; eta ukoak edo errefusatzeak egiteko (won't).

Shall:

Galderazko perpausetan eskaintzak edo iradokizunak egiteko; subjektutat I edo We partikulak erabiltzen dira.

Be going to:

Egungo ebidentzietan oinarritutako aurreikuspenak egiteko edo asmoak adierazteko.

Orainaldi jarraitua:

Planak eta asmoak adierazteko, eta denborazko proposizioetan erabiltzeko, when, while edota as soon as partikulen ondoren.

Orainaldi bakuna:

Etorkizunerako zehaztutako gertaerak adierazteko (programak eta ordutegiak), eta denborazko proposizioetan erabiltzeko, when, while edota as soon as partikulen ondoren.

Orainaldi burutu bakuna:

Denborazko proposizioetan, when, while edota as soon as partikulen ondoren.

Orainaldi burutu jarraitua:

Denborazko proposizioetan, when, while edota as soon as partikulen ondoren.

Geroaldi burutu bakuna:

Geroaldiko une zehatz bat baino lehen amaituko diren egoerak deskribatzeko eta geroaldiko une zehatz batera arte jarraituko duten egoerak deskribatzeko.

Geroaldi burutu jarraitua:

Geroaldiko une zehatz batera arte jarraituko duten egoerak deskribatzeko, iraupenean enfasia jarrita.

Geroaldi jarraitua:

Geroaldiko une zehatz batean gertatuko diren egoerak deskribatzeko; geroaldian normaltasun baten baitan gertatuko diren egoerak deskribatzeko; eta geroaldian behin eta berriz gertatuko diren ohiturak edo ekintzak deskribatzeko.

Geroaldia adierazteko beste modu batzuk:

Be (just) about to; be (just) on the point/verge of; be due to; be to do.

BOZ PASIBOA

Boz pasiboa berrikusi eta horren erabilera sakondu.

Boz pasiboaren erabilera egiten diren murrizketak azaldu:

Aditz iragangaitzak; forma jarraituetan normalean erabiltzen ez diren aditzak; let Hautemate-aditzen (hear, see...) eta make nahiz help aditzen erabilera forma aktiboetan.

Boz pasibo inpersonala:

a) Subjektua + aditza era pasiboan + infinitiboa/infinitibo burutua (agree, assume, believe, claim, consider, estimate, expect, feel, find, guarantee, know, mean, presume, regard, report, say, suppose, think, understand). Tourism is expected to become a major part of the country's economy.

b) There + aditza era pasiboan + infinitiboa/infinitibo burutua (agree, assume, believe, claim, consider, estimate, expect, feel, find, guarantee, know, mean, presume, regard, report, say, suppose, think, understand). There are reported to have been a record number of accidents on the road this year.

c) It + aditza era pasiboan + proposizioa that partikularekin (accept, agree, argue, assume, believe, calculate, claim, consider, estimate, expect, feel, know, presume, report, say, suggest, suppose, think, understand). It is thought that the new railway will provide employment opportunities for local people.

Lokuzio prepositional batzuen erabilera, zenbait aditz-denbora era pasiboan erabiltzea saihesteko.

Normalean, orainaldi burutu jarraitua, lehenaldi burutu jarraitua, geroaldi jarraitua eta geroaldi burutu jarraitua ez dira erabiltzen era pasiboan; horien ordean, era askotako lokuzio prepositionalak erabiltzen dira, honako hauek barne: in progress, in training, on display, under consideration, under construction. By the time they came to a decision, the problem had been being considered / had been under consideration for some time.

Have / Get balio kausatzailearekin:

a) Have / Get sth done: egin nahi ditugun ekintzak deskribatzeko eta bizitzan izaten ditugun bizipenak deskribatzeko (askotan, ezezkoak eta ustekabekoak).

b) Get somebody to do / Have somebody do: norbaitek gugatik zerbait egitea lortzeko erabiltzen ditugun ekintzak deskribatzeko.

c) Get / Have somebody doing: norbait zerbait egiten hastea lortzeko erabiltzen ditugun ekintzak deskribatzeko.

MODALAK ETA ERDI-MODALAK

Ahalmena

Benetako ahalmena

Ohiko ahalmena edo ahalmen orokorra: can, can't

Lehenaldiko ahalmena: could, couldn't

Geroaldiko ahalmen bati dagokionez, une honetan hartutako erabakiak: can, can't, could, couldn't: I can get you a paper when I go to the shop, if you like.

Geroaldirako ahalmena: will / won't be able to

Alegiazko ahalmena

Alegiazko ahalmena, ohikoa edo orokorra: could, couldn't

Geroaldirako alegiazko ahalmena: could, couldn't

Lehenaldiko alegiazko ahalmena: could have, couldn't have

Baimena

Baimena eskatzea: may, could, couldn't, can, can't

Baimena ematea / baimena ukatzea: may, may not, could, couldn't, can, can't

Aholkua

Aholkuak eskatzea eta ematea: should, shouldn't, ought to, oughtn't to, had better

Kritika edo gaitzespena

Iraganeko jokabide baten kritika edo gaitzespena: should have, shouldn't have, ought to have, oughtn't to have

Haserrea adieraztea iraganeko jokabide bat dela-eta: could have, might have

Jokabide orokor baten kritika edo gaitzespena: will

Iraganeko jokabide orokor baten kritika edo gaitzespena lehenaldian: would

Ohiko betebeharra edo betebeharrak: must, mustn't, have (got) to, need (to)

Ohiko betebeharririk edo betebeharririk ez: don't have to, haven't got to, needn't, don't need (to)

Betebarra geroaldian: will have to, must, mustn't, have (got) to, (will) need (to)
 Betebarrik ez geroaldian: don't/won't have to, haven't got to, needn't, don't/won't need (to)
 Betebarra lehenaldian: had to, needed (to)
 Betebarrik ez lehenaldian: didn't have to, didn't need (to), needn't have
 Ziurtasun-mailak
 Erabateko edo ia erabateko ziurtasuna orainaldian, geroaldian edo orokorrean: will, would, must, can't, could, couldn't
 Iraganari buruzko erabateko ziurtasuna (edo ia erabatekoa): will have, won't have, would have, wouldn't have, must have, can't have, couldn't have
 Orainaldiari, geroaldiari edo oro har guztiari buruzko probabilitatea: should, shouldn't, ought to, oughtn't to, may/might well (not), could well, might easily
 Lehenaldiari buruzko probabilitatea: should have, shouldn't have, ought to have, oughtn't to have, may/might well (not) have, might easily (not) have
 Orainaldiari, geroaldiari edo oro har guztiari buruzko aukera: could, may (not) might, mightn't, may/might/could just
 Iraganari buruzko aukera: could have, may (not) have, might have, mightn't have

SUBJUNTIBOA

Suppose eta Imagine + lehenaldia nahia edo harridura adierazteko. Adib.: Imagine we won the pools/ Suppose someone told you that I was a spy.
 Subjuntibo burutua lehenaldi burutuaren bidez. Adib.: Imagine we'd never met/Suppose we went to Wales.
 Subjuntibo formala: demand, insist, suggest eta require aditzak + infinitiboa. Adib.: They demanded that he leave at once.
 Subjuntibo ez-formala. Adib.: They demanded that he should leave at once / It is essential for you to arrive before 6.
 Subjuntibo informala: They demanded that he left at once.
 Subjuntiboarekin egindako esaerak: God save the Queen/Be that as it may/ Come what may.

PROPOSIZIO INFINITIBOAK:

Proposizio infinitiboak:

Aktibo bakuna: (not) to mend. Pasibo bakuna: (not) to mend.
 Aktibo jarraitua: (not) to be mending. Pasibo jarraitua: (not) to be being mended.
 Aktibo burutua: (not) to have mended. Pasibo burutua: (not) to have been broken. Forma burutuaren erabilera proposizio infinitiboak proposizio nagusia baino lehenagokoa dela adierazteko. Adib.: Not to have acted sooner is his greatest regret.
 Proposizio infinitiboak subjektutzat edo to be aditzaren osagarritzat. Adib.: To reach the top is their aim/Their aim is to reach the top.
 Proposizio infinitiboak subjektutzat edo to be ez diren aditzen osagarritzat. Adib.: To find her so distressed took him by surprise / They struggled to keep up their standard of living.
 "For" partikularen erabilera proposizio infinitiboetan, baldin eta azken horien subjektua proposizio nagusiko subjektuaren desberdina bada. Adib.: Their aim is for the team to win.
 Subjektu funtzioa duten proposizio infinitiboen erregistro formala; ostera, testuinguru ez hain formaletan edo estandarretan "it" inpersonala edo "-ing" forma erabiltzen dira. Adib.: To keep up a friendship is difficult (formala) / It is difficult to keep up a friendship / Keeping up a friendship is difficult.

ADITZ OSAGARRIAK

Aditza + -ing; Aditza + osagarria + -ing; Aditza + infinitiboa "to" partikularekin; Aditza + osagarria + infinitiboa "to" partikularekin; Aditza + osagarria + infinitiboa "to" partikula gabe; Aditza (+ osagarria) + infinitiboa "to" edo -ing partikulekin.

“It” partikula prestatzailea find, think edota consider aditzekin (I consider it incredible that they are still together)

Subjuntiboa, zerbait beharrezkoa edo hobea dela adierazten duten aditzekin edo adierazpenekin (The doctor suggested that Sam take some time off; it is very important that Greg not know about this). Should partikularen erabilera (The doctor suggested that Sam (should) take some time off).

ADBERBIOA

Adberbioak perpausaren hasieran, erdian eta amaieran agertzen dira.

Adberbio-motak:

- Lotura-adberbioak (connecting adverbs): however, then, next, besides eta anyway.
 - Zehaztu gabeko maiztasuna adierazten duten adberbioak: always, ever, usually, normally, often, frequently, sometimes, occasionally, rarely, seldom eta never.
 - Fokatzeara xede duten adberbioak (focusing adverbs): just, even, only, mainly, mostly, either, or, neither eta nor.
 - Ziurtasunezko adberbioak: certainly, definitely, clearly, obviously eta probably.
 - Osootasun-adberbioak: completely, practically, almost, nearly, quite, rather, partly, sort of, kind of, more or less, hardly eta scarcely.
 - Moduzko adberbioak: angrily, happily, fast, slowly, suddenly, well, badly, nicely, noisily, quietly, hard eta softly.
 - Lekuzko adberbioak eta lokuzio adberbialak: upstairs, around, here, to bed, in London, out of the window...
 - Denborazko adberbioak eta lokuzio adberbialak: today, afterwards, in June, last year, finally, before, eventually, already, soon, still, last, daily...
 - Adberbio enfatikoak: very, extremely, terribly, just, almost, really eta right.
 - Itxaropenezko adberbioak (expectation adverbs): already; still,yet; no longer; not...any longer eta not...any more.
 - Azalpenezko adberbioak (comment adverbs): probably, surprisingly, of course, definitely, obviously seriously, fortunately, actually, apparently, certainly, frankly, honestly, no doubt, presumably eta sadly.
- Nahasketa sor dezaketen adjektiboak eta adberbioak; hau da, forma berdineko adjektiboak eta adberbioak, eta –ly partikula duten adjektiboak: straight, fast, well, hard, fair/fairly, free/freely, late/late, short/shortly, hard/hardly, near/nearly, fine/finely, high/highly, right/rightly, wide/widely, costly, deadly, friendly, likely, lively, lonely eta lovely.

LOTURAK

Juntagailuak eta juntadura-lokuzioak

Koordinatzaileak hitzak eta esaldiak lotzeko: kopulatiboak (and), disjuntiboak (or), adbertsatiboak (but) eta banatzaileak (either...or).

Mendekotzaileak mendeko perpaus substantiboak eta adberbialak perpaus nagusiarekin lotzeko: because, when, that, which...

Preposizioak

Erabilera nagusiak:

Preposizioa + objektua/preposizioa + –ing. Adib.: He insisted on this / on doing this. –ing partikulak bere subjektua izan dezake. Adib.: He insisted on her doing this.

Sentimenduak eta emozioak deskribatzen dituzten adjektibo askoren atzetik: preposizioa + -ing edo preposizioa Ø + to infinitiboa. Adib.: He’s keen on learning archery / He’s keen to learn archery.

Esaten, pentsatzen edo sentitzen duguna deskribatzen duten aditz askoren atzean, honako egitura hau dago: preposizioa + forma –ing edo –that partikularekin egindako preposizioa.

Adib.: The judge insisted on the jury disregarding the doctor’s testimony / ...insisted that the jury disregard...

Tipologia:

- Preposizio estatikoak eta mugimenduzkoak. On/(on)to-off. In/in(to)-out (of).

b) Lekuarekin lotutakoak:

Orokorrak: At/ in/ on.

Kontrastea adierazten dutenak: across/through; across/along; over/above; under/below.

Hurbiltasuna adierazten dutenak: between/among/by/ beside/close to/ near (to)/ next (to).

c) Denborazkoak:

Orokorrak: At/ in/ on.

Espezifikoak: during/ for/ in/ over/ throughout/ by/ until.

d) Salbuespenak: except (for)/ besides/ apart from/ but for.

e) Lotura adierazten dutenak: about/on. Adib.: There is little agreement about/on what caused the building to collapse.

By / With. Adib.: He avoided the conflict by speaking to both sides / He mended the washing machine with a screwdriver

Erabileran zailtasunak dituztenak gehiago sakondu.

Ohiko erabilerak (kasuak). Adib.: concentrate + on; provide someone + with

2. DISKURTSOA

Kohesioa eta antolakuntza

Gaiarekin jarraitzeko balibideak:

Anaforak (and so, that way...) eta ideia bat errepikatzeko mekanismoak erabiltzea, izenordain pertsonalekin, edutezko izenordain eta determinatzaileekin, eta izenordain eta determinatzaile erakusleekin (They opened a shop. That kept them busy); artikulua mugatzailea, eta lexiko-ordezkapena –sinonimoak– (computer > machine).

Elipsiak (I like football but she doesn't).

Hainbat funtzio dituzten testu-formatuak; adibidez: lagun batentzako gutuna, gutun formal bat, posta elektronikoa bat, SMS bat, ohar bat, argibideak, zorion-gutun bat, gonbidapen bat, galdetegi bat, artikulua bat, laburpen bat, narrazio bat, txosten bat...

Aditz-denboraren koherentzia diskurtsoan.

Koordinazioko eta menderakuntzako diskurtso-lokailu ohikoenak.

Errepikapenak (nahita egindakoak) eta elipsiak

Korreferentziako gramatika-prozedurak: izenordainak eta balio anaforikoa duten adberbioak edo adierazpenak (that year, there, at the same place, the problem, the issue...). Artikulu mugatuaren erabilerak aurrez aurkeztutako izenekin. Edutezkoen eta erakusleen balio anaforikoa

Prozedura lexikoak: sinonimoak, hiperonimoak/hiponimoak (polygon/triangle), nominalizazioak (We arrived... The arrival); pro-formak: izenordainak (it, this...), pro-adjektiboak (so:It is less so than we had expected), pro-adberbioak (how, this way), pro-aditzak (do), pro-perpausak (Yes, "That is true").

Aditzaren koherentzia (denbora eta aspektua) diskurtsoan.

Lokailuak: diskurtso-markatzaileen funtzioak:

Segidan esango dena aurkeztea: With reference to; Talking of; As for; As far as...is concerned...

Bi ideia aztertzea: Whereas; While...

Egiaztatu eta kontra egitea: Mind you; In spite of this; Nevertheless...

Argudioak ematea: For one thing... and for another; Besides; On the one hand... .

Argudioak berrestea: Even so; All the same...

Segidan esango denaren garrantzia adieraztea: Anyway; At least; In any case...

Elkarrizketa-gaia aldatzea: By the way; Incidentally...

Aurrez esandakoarekin jarraitzea: As I was saying...

Informazioa gehitzea: On top of that; As well as that; Too; Also; In addition...

Orokortzea: On the whole; In all/some/most/many cases; Generally/Broadly speaking; Apart from...

Ondorio logiko bat adieraztea: Therefore; Consequently...
 Laburtzea: All in all; To sum up; In short...
 Argitzea eta berriro azaltzea: Actually; That is to say; In other words; Or rather...
 Iritzi pertsonal bat adieraztea: I feel; I reckon; In my view; More or less; Kind of / Sort of (informal); At least; I suppos...
 Pentsatzeko denbora hartzea: Let me see; I mean... Kind of / Sort of
 Norberaren iritzia agertzea: Honestly; Frankly; No doubt...
 Konbentzitzea: After all; No doubt...
 Hiztunaren itxaropenak ez direla bete adieraztea: Actually; To tell the truth...
 Adostasuna edo desadostasuna agertzea: Absolutely; Definitely; No way...
 Zerrendatzea eta ordenan jartzea: First (of all) / Firstly...; Secondly...; Finally...
 Informazioa baztertzea: Except (for); Apart from...
 Adibideak ematea: For example; Such as...
 Solaskidea inplikatzeko: Talking about the boss, right?; "Tag questions": You like spaghetti, don't you?.
 Enfasia adieraztea:
 Galdegaia atzeratzea: You are the one...; What I want is...
 Do enfatikoa: I do believe that; both (I phoned both my aunt and my cousin).
 Izenordain bihurkariaren erabilera identifikatzea (She cooked all the food herself), bai eta azentu kontrastatzailearen (I will take care of the baby) eta aginterazko esaldietako izenordain pertsonalaren (Don't you worry!) erabilera ere.

Antolaketa

Diskurtso idatziaren markatzaile espezifikoak: Diskurtsoari hasiera emateko markatzaileak: Once upon a time; Dear...; I am writing with regard/reference to...; First of all; To begin with.
 Diskurtsoa garatzeko markatzaileak: In addition; Moreover... Eta, azkenik, diskurtsoari amaiera ematekoak: So they lived happily ever after; Yours [sincerely/faithfully], Best [wishes/regards], Love; Finally, In conclusion, Last but not least, To sum up, All things considered...
 Markatzaile-motak:
 Hasierakoak: agurtzeko, aurkezteko eta gaiaren sarrera egiteko formulak.
 Egituratzekoak: antolatzaileak (hasierakoak, jarraipeneak eta amaierakoak), iruzkintzaileak eta digresoreak.
 Birformulatzekoak: azalpenezkoak, zuzentzaileak, urruntzekoak eta laburbiltzekoak.
 Puntuazioa eta paragrafoak
 Saillatzeko, enfasia adierazteko eta erreferentziak egiteko markak.
 Intonazioa eta etenak

Elkarreragina (hainbat erregistrotan eta jarreratan)

Elkarrizketa-markatzaileak: norbaiti zuzentzeko, agurtzeko, hitz egiten hasteko, laguntzeko, erantzuteko, indartzeko, baieztatze, solaskidea inplikatzeko, desadostasuna agertzeko, aurkakotasuna leuntzeko, inplikazioa erakusteko, hitza hartzeko, azalpena ematen hasteko, laguntza eskatzeko, eskertzeko, errepikatu eta informazioa emateko, amaiera iragartzeko eta adio esateko.

Honako funtzio hauek betetzeko esamoldeak eta formulak:

- Nork bere burua aurkeztea: Sally, I don't think you've met Elaine.
- Agurtzea edo adio esatea: Cheers; See you.
- Osasunari edo egoera pertsonalari buruz galdetzea: How's things? (oso informala), How's it going?... Erantzunak: Good/Fine/Great; So-so...
- Zoriontzia: Many happy returns!
- Azaleko elkarrizketak egitea ('small talk'): 'Nice day, isn't it?', 'Lovely!'
- Barkamena eskatzea: Excuse me!; I beg your pardon.
- Zerbait errepikatze eskatzea: Sorry? (BH); What? (informala); (I beg your) pardon?; Pardon me?(AEB)
- Topa egitea: Cheers (BH); Your health; Here's to Betty!

·Goraintziak bidaltzea: Give my best wishes/regards/greetings/love to Sally; Say hello to Sally for me; Sally sends her best wishes/regards...

·Nahigabea adieraztea: I was very/terribly/extremely sorry to hear about...; Please accept my deepest sympathy.

·Eskaintzak egitea eta horiei dagozkien erantzunak ematea: Would you like...?; Can /May I get/offer you...?; Would you like me to...?; Can /May I...?; Shall I...? (BH); Yes please; No, thank you; I'd love some; I'd love to; That's very nice/kind of you.

Ohiko egoeretan eta harremanetan espero diren erantzunak emateko baliabideak ("ondoz ondoko bikoteak"): ask - answer, offer - accept / refuse y explain, request - grant, make a compliment.

Deixiak

Enuntziatio-mota desberdinetan (elkarrizketa, telefono-deia, txata, gutuna...), diskurtso atzeratua eta kontakizunetan partikulak seinaltatzeko edo zehazteko formak; kasu bakoitzean, izenordain, erakusle eta denbora- nahiz espazio-adierazpen egokiak erabiltzea: I, you ↔ he , now, just now, today, yesterday, tomorrow... ↔ then, at that moment, on that day, the day before, the following day..., here, this, come, bring ↔ there, that, go, take.

Kortesia:

Gehien erabiltzen diren tratamendu-formak: kortesia adierazten duten formulak (Sir, Madam; [Mr. Dr. Ms. Mrs. Miss] Jones; Ladies and Gentlemen); please, thank you edo kortesia edo urruntzea adierazteko antzeko formulen erabilera.

Gizarte-funtzioetarako esapideak: aginduak ematea, eskatzea, zuzentzea, desadostasuna agertzea, onartzea edo ukatzea...

Gehien erabiltzen diren tratamendu-formak: pertsona gramatikalak; formulen erabilera.

Hiztunaren presentziari garrantzia kentzeko formulak (pasiboa), 2. pertsona (you inpersonala) eta mugagabearen erabilera (one Drunkenness makes one unreliable).

Xehetasuna adierazten duten aditz-denborak (baldintzazkoak, moduzkoak...)

Gizarte-funtzioetarako esapideak (aginduak ematea, eskatzea, zuzentzea...): Do / Would you mind...? Please, Could you...?/ I wonder if you could; I beg you / I'd be glad/grateful if you could.../ Excuse me...

Laguntza edo adostasuna adierazten duten erantzunak: partikulen errepikapenak, esapide egokiak... (Yes, yes...; certainly; take it; absolutely...)

Gaia azpimarratzeko eta fokalizatzeko partikulak

Perpaseko partikulen ordena arrunta edo ez markatua identifikatzea: mintzagaia-galdegia (informazio ezaguna – informazio berria).

Informazio partekatua elipsia egitea.

Informazio partekatua eta informazio berria nabarmentzea, hainbat baliabide erabiliz:

gramatikalak (hurrenkera, bikoizketa, egiturak...), lexikalak, intonaziokoak eta azentuari dagozkionak.

Elementu bat fokalizatzea eta indartzea (harridura-ikurrak, enumerazioak, errepikapenak, ezaugarri indartsuagoa duten lexikoak (Brilliant!), superlatiboak, hizkiak (overtired), azentuazioa, luzapen fonikoa eta silabaz silabako zatiketa.

3. LEXIKOA ETA SEMANTIKA

Hiztegia

Hainbat egoera formaletan eta informaletan lantzen diren funtzioak betetzeko esapide-motak.

Landutako egoerei eta gaiei buruzko hiztegi zabala; aldagai (formala-informala) estandarrak eta familiako edo laneko erregistroak.

Sintagma lexikalizatuak eta sekuentzia estereotipatuak; maiz erabiltzeko "kolokazioak".

Ohiko hizkuntza-esapideak.

Informatika-alorrean ohikoak diren hizkuntza-esapideak.

Hitzen eraketa

Deribazio bidezko hitzen eraketa:

Aurrizkiak:

co- (with, together); re- (again); ex (former); inter- (between)
bi- (two); pre- (before); semi (half); counter (in the opposite direction).
post- (after); mono- (one); anti- (against); non-, (not).
multi- (many); trans- (across); super- (above); de- (acting against).
pro- (for, in favour of); sub- (under); uni- (one); tri- (three).
over- (too much); under- (not enough).
un- / dis- (kontrako esanahia adierazten dute).
ir-; il- ; im-; in- (kontrako esanahia adierazten dute).

Atzizkiak:

-able (advise : advisable)
-age (pass: passage)
-al (bury: burial)
-ance (annoy: annoyance)
-ation (demonstrate : demonstration)
-en (tight: tighten).
-ence (exist: existence)
-er/-or/-ar. ej: producer; decorator; liar.
-er; -ee. ej: interviewer, interviewee
-ful (having) / -less (without).
-ful. ej: teaspoonful.
-ic (alcohol : alcoholic)
-ical (psychology: psychological)
-ion (prevent : prevention)
-ish (with the qualities of).
-ist; -ian. ej: motorist; historian.
-ity (popular : popularity)
-ive (attract: attractive)
-ly (ghost: ghostly. ej: a ghostly town)
-ment (enlarge: enlargement)
-ness (foolish : foolishness)
-ous (poison: poisonous)
-proof (safe against). ej: waterproof.
-sion (conclude: conclusion)
-sis (analyse: análisis); -ure (close: closure).
-tion (compete : competition)
-ty (simple: simplicity)
-y (injure: injury)

Hitz-elkarketa bidezko hitzen eraketa:

Adjektibo konposatuak: well dressed; never-ending; shocking-pink; far-fetched; sun-tanned...

Bigarren zatian preposizio bat dutenak: built-up area; well-off people; hard-up; worn-out; run-down...

Oinarritzat bi substantibo dituztenak: air-conditioned rooms; bullet-proof windows; duty-free cigarettes...

Bi izenez egindako konposatuak (izena + izena): address book; human being; tin opener; pedestrian crossing; earring; trademark.

Bi izenez egindako konposatuak (aditza + preposizioa): crack-down; shake-up; takeover; check-out; output; fallout; drawbacks...

Hitz elkargurutzatuak (Blends): heliport; smog; motel; Chunnel; guesstimate; docusoap; breathalyser...

Onomatopeiak: crash, squeal, miaow, splash, grunt...

Siglak: FAQ, PTO, JPEG, SFMOMA, GNU ...)

Azentua "phrasal verbs"etan: break 'in, bring sb 'round, 'get at, get 'on with...

Azentu enfatikoa. Erabilerak:

- a) Aurrez aipatutakoari gehitutako xehetasunak azpimarratzeko: "I hear you have a boat." "A small boat, yes."
 b) Hitz garrantzitsuak nabarmentzeko: You have to check-in at five. You have to check-in at five.
 c) Beste aukera batzuk azpimarratzeko: Do you want a super burger or a regular burger?
 d) Zuzenketak ohartarazteko: "Forty?" "No, fourteen!"

Azentua perpausean

One cold beer	OOO
Half a glass of water	OoOoOo
Give me a bottle of orange juice	OooOooOoo

Intonazioa; eredu bereizgarriak: goranzko eta beheranzko intonazioa ("Rising and falling intonations").

Landutako komunikazio-futzioetarako intonazioa.

- a) Beheranzko intonazioa galdera "irekietan" (informazio eskatzeko erabiltzen ditugunak).
 b) Goranzko intonazioa, eskura dugun informazioa zuzena dela egiaztatzeko egiten ditugun galderetan ('check questions').
 c) Goranzko intonazioa elkarrizketan aurrez aipatutako zerbaiti erreferentzia egiteko: "I'll come in tomorrow" "We're closed tomorrow".
 d) Beheranzko intonazioa aurrez aipatu ez ditugun gauzei erreferentzia egiteko: "When are you closed?" "We're closed tomorrow".

e) Goranzko intonazioa istorio bat kontatzeko edo albiste bat emateko. Beheranzko intonazioa istorio baten kontakizuna edo narrazioa amaitu dela adierazteko

f) Goranzko edo beheranzko intonazioa adjektibo indartzaileekin, ideia desberdinak edo kontrajarriak adierazteko. Brilliant! Brilliant!

Unitate melodikoen eta puntuazioaren arteko korrespondentzia.

Hainbat zonatako eredu melodikoen identifikazioa.

Talde fonikoak: azentuak – leuntzeak eta intonazioa.

Tonuak: motak, identifikatzea, ematea eta aldatzea.

Erritmoa: talde fonikoak eta etenak.

Laguntza-zeinuak: azentuak, ze hautsia, apostrofea...).

Letra-motak: arrunta, etzana eta lodia.

Zifrak eta zenbakiak

Hitzen zatiketak lerro bukaeretan.

Laburdurak, siglak eta sinboloak.

Puntuazioa.

ALEMANEKO CURRÍCULUMA C1

1. GRAMATIKA

PERPAUSA

Perpau bakuna

- Hitzunaren jarrera eta perpau-motak: adierazpen-perpauak, galderazko perpauak (orokorrak eta partzialak), exhortatzaileak edo aginterazkoak, harridurazkoak („Das ist ja eine ausgezeichnete Idee!“), desideratiboak edo zalantzakorrak („Für nähere Auskünfte wende man sich an das Sekretariat.“ / „Käme doch endlich unser Zug!“) eta ezezkoak.
- Elementuen ordena perpau-mota bakoitzean.
- Subjektuen, predikatuaren eta atributuaren arteko konjuntadura
- Perpau inpersonalak

Perpau konposatuak

- Alborakuntza-perpauak (Satzreihe): Die Musik wurde leiser, der Vorhang hob sich, das Spiel begann.
- Juntadura-perpauak: emendiozkoak (kopulatiboak), disjuntiboak (hautakariak), murrizgarriak eta kausazkoak.
- Izen-menderakuntza edo konpletiboa (osagarria): subjektu-funtzioan (Dass er das Angebot gemacht hat, freut uns.), osagarri zuzenaren funtzioan (era pasiboan dagoen aditz modalarekin [Viele Leute denken, dass die Politiker nicht ernst genommen werden sollen]). Informazio-transmisioa.
- Mende-perpau infinitiboak edo substantiboak: osagarriak (konpletiboak) (Er beschloss, das Buch zu übersetzen.), helburuzkoak (Er fährt nach Deutschland, um Deutsch zu lernen.), moduzkoak (Sie lief über die Straße, ohne nach links und rechts zu sehen.) eta ordezkatzaileak ([An]statt eine rote Jacke zu kaufen, kaufte sie sich einen grünen Pullover.).
- Mende-perpau erlatiboak edo adjektiboak: izenordain erlatiboarekin kasu nominatiboan, akusatiboan, datiboan eta genitiboan (deren, dessen); preposizioekin (für den, mit dem, in deren, ...), eta zenbait partikulekin: „wo(-)“ (wo, wohin, woran, worüber, ...), „was“, eta „wer, wen, wem, wessen“. Erlatibozko perpau modalak „als“ edo „als ob“ partikulekin + „II. konj“ (Er tat so, als hätte er mich nicht erkannt = Er tat so, als ob er mich nicht erkannt hätte.)
- Konjuntziozko mende-perpauak (zirkunstantzialak) edo adberbiozkoak: denborazkoak (lehenagokoak, aldi berekoak eta geroagokoak), tokikoak, kausazkoak, helburuzkoak, baldintzazkoak (errealak eta ez errealak), ondoriozko errealak eta ez errealak (+ II. konj), konparaziozkoak, kontzesiboak, aurkaritzakoak, zalantzakorrak eta moduzkoak.
- Zeharkako galde-perpauak „ob“ galde-izenordainik gabe, baina honako galde-izenordain hauekin: „wer, wen, wem, was“, edutezkoak (wessen...), denborazkoak (wann), kausazkoak (weswegen...), moduzkoak (wie), tokikoak (wo, wohin...) eta preposiziodunak (an wen, vor wem... / woran, wovor...)
- Sarrera-elementurik gabeko perpauak: Hätte ich das gewusst, wäre ich nicht gekommen .

IZEN-MULTZOA

Determinatzaileen eta adjektiboen konjuntadura izan behar dute izenarekin.

Izen-multzoaren funtzioak.

Substantiboa

- Motak. Izen arruntak eta izen bereziak: antroponimoak (pertsoneko izenak) – familia-abizenak, dinastiak eta leinu zahar edo historikoak (die Rothschilds, die Stoltenkamps, die Schulzens, aber die Schlegel, die Dürer).
- Substantiboen generoa: maskulinoa, femeninoa eta neutroa.

Genero zalantzarria duten substantiboak: esanahi-aldaketarik gabe (anbiguoak) (der/die Abscheu, der/das Bereich, der/das Dschungel...), eta esanahi-aldaketarekin. Azken horren baitan, halaber, bi multzo berezi behar dira: lotura semantikoa dutenak (der Schild [ezkutua] – das Schild [seinalea, errotulua], der Weise [jakintsua] – die Weise [modua]...) eta lotura semantikorik ez dutenak (der Golf [geografia-alorreko golkoa] – das Golf [golfa], der Kiefer [masailezurra] – die Kiefer [pinua]...).

Bi modu desberdinetan esan daitezkeen substantiboak: die Zehe = der Zeh, die Socke = der Socken, die Karre = der Karren...

- Substantiboaren numeroa: pluralak osatzea (-n, -en, -e, -e, -s, -er, -er, --, --, nen...). Plural bikoitzak („Doppelformen“: Kakteen /Kaktusse, Themen/Themata...). Numeroa aldatzean esanahiz aldatzen duten substantiboak: die Schuld [errua], – die Schulden [zorrak], der Schmerz [min psikikoa], – die Schmerzen, [min fisikoa]...

- Multzokariak (das Gemüse, der Adel, das Vieh...) eta zenbakaitzak (Brot, Milch, Gold...).

- Adjektibo substantibatuak (der Kranke, die Heiligen...) eta partizipio substantibatuak (der Vorsitzende, ein Abgeordneter...).

- II. motako maskulinoen deklinazioa („-n“ Deklination). Kasuak: nominatiboa, akusatiboa, datiboa eta genitiboa.

Determinatzaileak

Artikuluak: Mugatua, mugagabea eta ezezkoa.

- Deklinazioa: aukeraketa, erabilera eta isiltzea.

- Determinatzaileak eza: kualitateak eta sentimenduak, atributurik gabe (Mut, Kraft, Ehrgeiz, Trauer, Verzweiflung; ostera: die Freude des Siegers, die Verzweiflung nach der Tat); neurri-, pisu- eta kopuru-unitateen atzean jarritako substantiboak (3 Pfund Rindfleisch / das Auto verbraucht 6 Liter Benzin auf 100 Kilometer); atsotitzak, esaerak eta lokuzioak (Ende gut, alles gut. / Kommt Zeit, kommt Rat. / Pech haben. / Farbe bekennen / Er arbeitet Tag und Nacht.).

Erakusleak

Formak eta deklinazioa.

Balioak / esanahia:

- Anaforiko diskurtsiboak. Hurbiltasun-irizpidea (Ich sah Seen und Berge. Diese waren herrlich und jene friedlich.). „Der, die, das“ erakusleak substantiboa errepikatzea beharrezko ez den kasuetan erabiltzen dira, hurrengo perpausetan atributua soilik aldatzen delako: Die Sprechweise des jungen Schauspielers ähnelt der seines Lehrers. „Das“ erakusleak, berriz, aurreko esaldi oso bati egin diezaioko erreferentzia; zenbaitetan, gainera, „alles“ edo „all“ partikulekin indartzen da: Sieh dir das dicke Buch an. Als Medizinstudent muss ich das alles [all das] auswendig lernen.

- „Das“ erakusleak ere erabil daitezke: esanahi kataforikoa + mendeko perpausa (Das, was du erwähnt hast, sollte lieber unter uns bleiben.), bihozberatasun balioarekin (das arme Kind...) eta balio nostalgikoarekin etena duten perpausetan (Das waren noch Zeiten...)

Edutezkoak

Formak eta deklinazioa.

Balioak / esanahia:

Hainbat egoeratan erabiltzen da: erreferentzia ezezaguna denean, axola ez zaigunean edo aipatu nahi ez dugunean (Das ist aber ihre Sache!); desiratzen ez diren ustekabeak hartzean (Ach du meine Güte!); solaskidearekiko harremana adierazten duten esapideetan (mein Herzblatt, mein Liebling, meine Damen und Herren), norberaren esperientziak kontatzean (meines Wissens...), formula formal zehatzak erabiltzean, ironia adieraztean (Da irren Sie sich aber gewaltig, mein Herr!), edota lokuzioetan (Seinen Kopf durchsetzen).

Mugagabeak: alles, etwas, genug, viele, etliche...

Zenbatzaileak: zenbakizkoak

-Kardinalak. Alemanez zenbait zenbaki kardinal deklina daitezke: 2 eta 3 genitiboan (die Medikamente dreier Hersteller...) eta 2 eta 12 datiboan (zu zweit, zu dritt...); horrez gain, „beide“, „beides“ zenbatzaileak „zwei“ adierazi nahi du pertsonari edo gauzei erreferentzia egitean (beide) edo aurrez aipatutako testuinguruei erreferentzia egitean (beides). Desinentziak artikulu mugatuari dagozkio: Ich habe mit dem Personalchef und dem Abteilungsleiter gesprochen; beide haben mir die Stellung zugesagt).

- Partitiboak (ein_ halbe_, ein Drittel, drei Viertel...), eta 2-12 arteko zenbakiak, datiboan (zu zweit, zu dritt...).

- Biderkatzaileak: errepikapen bat izendatzeko („Wiederholungszahlen“) kardinala + „malig“ atzizkia (Nach viermaliger Behandlung war der Patient geheilt.) eta kopuru bat adierazteko (Vervielfältigungszahlen) kardinala + „fach“ (Man muss den Antrag abgestempelt in dreifacher Ausfertigung vorlegen), („Wiederholungszahlen“). Bi egitura horiek, hain zuzen, „wie oft“ eta „wievielmals“ galderei erantzuten diete (Ich bin ihm nur zweimal [zwei Mal] begegnet).

- Zerrendatzaileak/enumeratzaileak (erstens, zweitens, drittens...).

- „Je“ banatzailea (Die Lerner bekommen je fünf Aufgaben zu lösen.)

- Generikoak: kardinala + „-erlei“ (Gattungszahlen) (Der Schrank ist aus zweierlei Holz [= aus zwei Holzarten] gebaut. Es gibt viererlei Möglichkeiten [= vier verschiedene Möglichkeiten] eine Lösung dafür zu finden).

„Einerlei“ (= pertsona batena, berea soilik. Das ist mir einerlei.); baina: Hier gilt einerlei Recht (= pertsona bakarra da horren jabe.)

Galdetzaileak: Welcher, was für ein, wie viel...

Formak, deklinabidea eta erabilera.

Izen-osagarriak

- Adjektiboak

- Adjektibo-motak:

Zentzumen-pertzepzioa dutenak (rot, eckig, bitter, leise, rau...), kalifikatzaileak edo nolakotasunezkoak (ekelhaft, böse, klug, breit...), lotura edo harremana adierazten dutenak (afrikanisch, französisch, islamisch...) eta sailkatzaileak (mittelalterlich, polizeilich, wissenschaftlich...).

Koloreen adjektibo kalifikatzaileak: sintagma-konposatu bidez sortuak (kakaobraun, honiggelb, moosgrün, mausgrau...), bi kolorez osatuak (schwarzweiß, graublau...), substantibazioaren bidez –atzizkitzat (Eigelb, Eiweiß, ...) edo aurrizkitzat (Gelbsucht, Rotwein...)–, eta adberbialak (rosarot = sehr schön). Ostera, atzerriko hizkuntzetatik hartutako hitzak (koloreak izan edo ez) ez dira deklinatzen (eine rosa Blume, ein lila Kleid, eine prima Idee...).

Adjektiboaren deklinazioa:

- Artikulu mugatuarekin, artikulu mugagabearekin, edutezkoekin, erakusleekin, mugagabeekin, ezezkoekin eta determinatzaile gabe: aurrean genitiboa duela (Ich habe mir Roberts neues Haus angesehen), „wessen“ galdetzailearen ondoren (Wessen guten Ratschlägen bist du gefolgt?), „manch“ eta „solch“ deklinatu ezin diren izenordainen atzean (manch gute Freunde, auf solch fruchtbarem Feld); „welch“ adjektiboarekin egindako harridurazkoak (Welch schöner Tag!), eta izenordain pertsonalaren ondoren, nor bere buruari zuzentzean (Du armes Kind! [Singular], wir kleinen Rentner. [Plural]).

- Adjektiboen graduak: positiboa, konparaziozkoa eta superlatiboa.

- Konparazio-formak: berdintasunezkoak eta desberdintasunezkoak

- Atzizkiak eta aurrizkiak

Adjektibo deribatuenak „-bar, -haft, -ig, -isch, -lich, -sam...“ atzizkiekin, beste atzizki batzuekin („-arm, -fähig, -los, -reich, -voll, -wert...“), aurrizkiekin (Augmentation: „extra-, hyper-, super-,

hoch-, ur-, voll-...“), ezeztapen-aurrizkiekin („ a-, in-, un-, dis-, des-, non-, ...), konparazio-aurrizkiekin („ über-, unter-...“), atzerriko hizkuntzetatik eratorritakoekin („ -abel, -ant, -ent, -iv...“), eta adjektibo konposatuarekin (kerngesund, selbstverantwortlich, schneeweiß, todmüde, umweltfreundlich...).

Preposiziodun adjektiboak (partizipioak) datiboan (beteiligt an, angesehen bei, erfahren in, beschäftigt mit, überzeugt von, entschlossen zu...) eta akusatiboan (adressiert an, angewiesen auf, entscheidend für, unterteilt in, verärgert über...).

- Balio zenbatzailea duten lokuziotzat (eine ganze Menge Geld, ein ganzer Haufen Bücher / Ich musste ganze vier Stunden warten. Noch gute zehn Kilometer, dann sind wir am Ziel).

Izenordainak

- Formak, funtzioak, posizioa eta deklinazioa.
- Pertsonalak honako kasu hauetan: nominatiboa, akusatiboa, datiboa eta genitiboa (meiner, deiner, seiner...).
- „Es“ artikulua inpersonalaren erabilera
- „Es“ derrigorrezkoa da honako kasu hauetan: aurrez aipatutako pertsonari edo gauzei buruzko erreferentziak egitean, subjektu inpersonalaren funtzioa betetzean, pertzepzioa edo harridura adierazten duten aditzak erabiltzean, ekintzaren subjektua ezezaguna denean (Es klopft an die Tür. Es rauscht in den Bäumen.), zenbait esamoldeetan (Es geht mir wieder gut. Es kommt auf das Wetter an.), edota zenbait lokuziotan (Wir haben es uns schön gemacht. Er hat es nur auf dein Geld abgesehen.).
- Ostera, „es“ ez da beharrezkoa: partikula espletiboaren funtzioan („Füllwort“) subjekturik gabeko perpaus baten hasieran, hasierako lekua perpausoko beste zatiren batek betetzen duenean –„es“ kendu egiten baita– (Es wurde mir gesagt. = Mir wurde gesagt. / Es wurde auf dem Fest viel getrunken. = Auf dem Fest wurde viel getrunken.), harridura adierazten duten aditzekin edo adjektiboekin doanean (Es graut mir davor. = Davor graut mir. / Es ist mir kalt. = Mir ist kalt.), funtzio kataforikoan, eta perpaus kompletibo bati erreferentzia egitean (Es war mir unmöglich, früher zu kommen. = Früher zu kommen, war mir unmöglich. / Ich halte es für gut, dass du dabei bist. - Dass du dabei bist, halte ich für gut.)
- Edutezkoak nominatiboan, akusatiboan, datiboan eta genitiboan erabil daitezke (meines, deines, seines, ...); halaber, hizkuntza poetikoan (Er gedenkt meiner) eta „-wegen, -willen, -halben“ atzikiarekin konbinatuta (meinetwegen, deinetwegen, seinethalben) erabil daitezke. Edutezkoekin egindako esapideak: (Das Seine tun, ...).
- Bihurkariak akusatiboan eta datiboan.
- Erakusleak nominatiboan, akusatiboan, datiboan eta genitiboan (dieses, desselben, derselben, desjenigen, selbst, solch-...).
- Mugagabe aldagarriak (etliche, irgendein, irgendwer, jedermann, sämtliche, ...) eta aldaezinak (etwas, nichts, man, manch [manch guter Freund], solch [auf solch nette Art]). „Man“ izenordaina ezin da deklinatu, eta, beraz, nominatibo singularrean soilik agertzen da. Datiboan erabili behar denean, „einem“ izenordainarekin ordezkatzeko da, eta, akusatiboan, „einen“ izenordainarekin (Je älter man wird, desto schwerer fällt es einem, die Heimat zu verlassen.). „Man“ izenordainaren baitan, zehaztu gabeko pertsona-kopuru handia sartzen da, hiztuna barne (Darf man hier rauchen?).
- Galdetzaileak: forma aldagarriak (welch_ , was für ein_ , wessen ...) eta aldaezinak (woran, wofür, womit, , worunter, ...).
- Preposizionalak: daran, dafür, damit, darunter, ...
- Erlatiboak: forma aldagarriak –nominatiboan (wer), akusatiboan (wen), datiboan (wem) eta genitiboan (dessen, deren, wessen)– eta aldaezinak (wo, was, worüber...)
- Ezezkoak: keiner, niemand, nichts...
- Izen-osagarrien beste forma batzuk
- Aposizioa

- Azalpenezko aposizioak: nominalak (Wir müssen sofort mit Herrn Solemann, dem Vorsitzenden der Konferenz, sprechen) eta adjektiboak (Der Soldat, hungrig und erschöpft, ließ sich zu Boden fallen).
- Aposizio espezifikak (komarik gabe): titulua, lanbide-izena edo ahaidetasuna adierazten duten hitzen atzetan jartzen diren pertsona-izen bereziak (meine Tante Ilse / der berühmte Schauspieler Tom Cruise); pertsona-izenen ondoren jartzen diren adjektibo edo zenbatzaile nominalizatuak (Friedrich der Große; die Königin Elizabeth II [die Zweite] von England); entitate generikoei izena ematen dieten izen-sintagmak edo zenbakizkoak (das Hotel „Jardines“ in Bilbao; der Roman „Die gerettete Zunge“ von Elias Canetti); eta gai edo substantziari buruzko izen-sintagmak. Azken horietan, zehazki, izen nagusiak kopurua adierazten du (eine Tasse Kaffee, eine Prise Salz). Hain zuzen, adjektiboarekin genitibo partitiboaren marka erabil daiteke (ein Gläschen spanischen Sherrys), bai eta zehaztu gabeko kopuruekin ere (Du solltest ihr einen Strauß roter/rote Rosen schicken. / Sie feierten es mit einer Flasche französischem Champagner.); pluralean, berriz, genitiboa erabiltzen da, eta ez da datiboarekin komuntadura egiten (Er überraschte sie mit einer Schachtel belgischer Pralinen).

ADITZ-MULTZOA

- Nukleoak –aditza– eta osagarriak –aditz-motaren arabera– osatzen dute; gainera, aditzak subjektuarekin eta bere osagarriekin komuntadura izan behar du.

Aditza

- Aditz-jokoak: forma erregularrak, irregularrak eta mistoak
- Indikatibo-formako aditz-denborak
- Orainaldia: oraina, orainaldi historikoa (1492 entdeckt Kolumbus Amerika.) eta geroaldi ziburra (Im Juli fahren wir nach München.) adierazten ditu. Lehenaldi bakuna (narrazio-denbora da, eta jada gertatu edo amaitu den ekintza bat adierazten du). Lehenaldi burutua (orainaldiarekin alderatuta, jada gertatu den ekintza adierazten du). Lehenaldi pluskuanperfektua (lehenaldian edo lehenaldi burutuan aipatutako ekintzen aurreko gertaera azaltzen du). I. geroaldia: geroaldi ez-ziburra eta asmoa adierazten ditu, eta, aldi berean, lehenaldiari buruzko usteak (Sie wird [wohl] krank sein.) edo geroaldiari buruzkoak (Sie wird [wohl] später kommen.) islatzen ditu. II. geroaldia: lehenaldia, ustea (Sie wird [wohl] ihren Schlüssel vergessen haben.), geroaldia edota iragarpena (Am kommenden Dienstag wird er sicher zurückgekommen sein.) adierazteko erabiltzen da.

- Konjuntiv formaren (subjuntiboaren) aditz-denborak: perpaus bakunetan eta mendeko perpausetan dituzten ohiko erabilerak.

I. konjuntiv: zeharkako diskurtsoa da, eta orainaldia (Er sagte, er wisse das nicht.), lehenaldia (Er sagte, dass er das nicht gewusst habe.) nahiz geroaldia (Er sagte, er werde es erfahren) adierazteko erabiltzen da.

Halaber, urrutze- edo sinesgogortasun-balioa du (Er behauptet, die Weltreise sei nicht teuer gewesen.).

II. konjuntiv: irrealitatea edo alegiazko egoerak adierazten ditu (Wenn ich Zeit gehabt hätte, wäre ich ins Theater gegangen.), bai eta nahia adierazten dutenak ere (Hätte ich das früher gewusst!); horrez gain, konparazio-perpausetan (Das Kind schreit, als ob man es ermorden würde.) eta eskaera edo kortesiazko erreguetan (Wären Sie so freundlich, .../Könnten Sie mir bitte helfen?) erabiltzen da.

- Agintera: formak.

Zuzeneko hizketaldian aginteraren ordean erabiltzeko formulak: I. “konjuntiv” forman (Man nehme 200 g Mehl.), II. partizipioan (Stillgestanden!), pasiboan (Jetzt wird aber gegessen!),

infiniteboan (Bitte den Rasen nicht betreten!), indikatiboko orainaldian (Du gehst sofort ins Bett!), II. "konjunktiv" forman (partikula modalekin) (Würdest du mir bitte das Brot reichen? / Könntest du mir bitte das Brot reichen?) eta „müssen, sollen, dürfen o können“ aditz modalekin II.

„konjunktiv“ forman edo indikatiboko orainaldian.

- Aditz-forma inpersonalak

- Infiniteboan subjektu-funtzioarekin erabil daitezke; era berean, (Warten tu ich nicht gern.), errezetak egitean (Die Pfifferlinge im verbliebenen Bratfett ca. 2-3 Minuten anbraten. Wasser zugießen ...) edota aginduak ematean (Hierher kommen!) erabiltzen da.

Partizipioa:

Orainaldiko partizipioa (I. partizip) adberbiotzat (Pfeifend trat er herein.), adjektibo atributibotzat (die [allen seit Wochen] vorliegende Akte /die [von der Firma] festgelegte Sonderzahlung) eta substantibotzat (der Schlafende, das Spannende); halaber, beste erabilera bat du: „zu“ + „Partizip I“ (Gerundiv) (eine zu regelnde Angelegenheit).

Partizipio burutuak (II. partizip), berriz, adberbioaren (sie fühlte sich verlassen.), adjektibo atributiboaren (ein falsch geparktes Auto) edota substantiboaren (mein Verlobter, die Geprüfte) funtzioak bete ditzake.

- Boz pasiboa

- Prozesuan dagoen boz pasiboaren (Vorgangspassiv) aditz-denborak: orainaldia, lehenaldia, lehenaldi burutua, lehenaldi pluskuanperfektua, I. geroaldia (sie wird geliebt werden), II. geroaldia (sie wird geliebt worden sein), I. konjunktiv forma –orainaldia, lehenaldiko konposatua (sie sei geliebt worden) eta geroaldia (sie werde geliebt werden)–, eta, azkenik, II. konjunktiv forma –bakuna, konposatua (sie wäre geliebt worden) eta geroaldia (baita orainaldia adierazteko ere) (sie würde geliebt werden)–.

- Erabilerak: prozesuan dagoen pasiboak ekintzaren garapenari egiten dio erreferentzia, prozesua amaitu den edo ez kontuan hartu gabe (Der Professor überreicht der Studentin das Buch → Das Buch wird der Studentin [vom Professor] überreicht. / Du hilfst dem Verletzten. → Dem Verletzten wird [von dir] geholfen = Es wird dem Verletzten [von dir] geholfen. / Man schreit. → Es wird geschrien.).

Perpaua exhortatzailearen funtzioan (Jetzt wird aber gegessen!)

- Egoerako boz pasiboaren (Zustandspassiv) aditz-denborak: orainaldia, lehenaldia, lehenaldi burutua, lehenaldi pluskuanperfektua (die Pflanze war gegossen gewesen), I. geroaldia (die Pflanze wird gegossen sein), II. geroaldia (sie wird gegossen gewesen sein), I. konjunktiv forma –orainaldia (sie seien gegossen), lehenaldiko forma konposatua (sie seien gegossen gewesen) eta geroaldia (sie werde gegossen sein), eta, azkenik, II. konjunktiv forma –bakuna (sie wäre veliebt), konposatua (sie wäre gegossen gewesen) eta geroaldia (sie würde gegossen sein)–.

- Erabilerak: egoerako forma pasiboa prozesuaren azken emaitzan oinarritzen da (der Verbrecher ist verhaftet. = atxilotuta dago).

- Pasiboa adierazteko beste modu batzuk (Passivumschreibungen)

„sein“ + adjektiboa + „-bar“, „-lich“ (Der Wecker ist programmierbar. = kann programmiert werden); „sich lassen“ (Der Wecker lässt sich programmieren.); eta „sein“ + „zu“ + infiniteboan (Der Wecker ist zu programmieren. / Die Geräte sind mit größter Vorsicht zu behandeln. = müssen mit größter Vorsicht behandelt werden).

- Aditz erregularrak eta irregularrak: orainaldi bera dute, baina esanahi desberdina (schaffen, schleifen, senden, wenden, wiegen...).

- Aditz mistoak (dünken, senden, wenden, ...).

- Aditz laguntzaileak (haben, sien, werden).

- Aditz modalak (können, dürfen, wollen, mögen, müssen, sollen) orainaldian, lehenaldi burutuan, I. konjunktiv forman eta II. konjunktiv forman. Halaber, prozesuan dagoen boz pasiboaren forman (Vorgangspassiv) era erabil daitezke: orainaldian, lehenaldi bakunean, lehenaldi burutuan (Das Kinderzimmer hat aufgeräumt werden müssen.), lehenaldi pluskuanperfektuan (Das Kinderzimmer hatte aufgeräumt werden müssen.) eta I. geroaldian (Das Kinderzimmer wird aufgeräumt werden müssen.)

- Objektibotasunaren erabilera indikatiboan:

„Können“: gaitasuna edo trebetasuna, aukera, posibilitate ontologikoa, kausa-ondorioa, baimena, eta ustea edo susmoa. „Dürfen“: baimena edo debekua, eskubidea edo zilegitasuna, ustea edo susmoa, eta beharra. „Müssen“: beharra, aholkua, ustea edo susmoa; 'nicht brauchen' (ezezko forma baliokidea). „Sollen“: legeak, aginduak, aholkua, medikuaren agindua, beste pertsona baten agindua edo enkargua. „Mögen“: sinpatia edo antipatia, nahia, eta kortesiazko gonbidapena. „Müssen“: obligazioa, beharra, edota premia baten egiaztapena. „Wollen“: nahia edo gogoa, asmoa edo plana.

- Subjektibotasunaren erabilera indikatiboan:

Der Festgenommene soll die Tat gestanden haben. Entzun edo irakurri dut.

Er will nicht am Tatort gewesen sein. Bere buruagatik dio, baina ni ez nago hain ziur.

Er muss es gewesen sein. Ziur nago.

Er kann es gewesen sein. Baliteke.

Es mag schon sein, dass der Angeklagte unschuldig ist. Badago aukerarik, baina ez du hainbeste inporta.

- Subjektibotasunaren erabilera konjunktiv forman:

Sie sollte zu Hause sein. -Bere egitekoa zen, baina dirudenez ez da beteko.

Sie müsste zu Hause sein -Litekeena da gertatzea.

Sie könnte zu Hause sein -Oso posiblea da.

Er dürfte es gewesen sein. -la erabat ziur nago, logikoa da.

Er könnte es gewesen sein. -Aukera dago.

- Aditz modalen ordezeko egiturak

Moduzko perpaus infinitiboak beste aditz batzuk erabiliz: „sein“ (Das ist nicht mehr zu haben. = können), (Nur eine Frage war noch zu klären = müssen) edo „haben“ (Sie haben regelmäßig die Beleuchtung Ihres Wagens zu prüfen. = müssen), (Hier hast du nichts zu suchen! = nicht dürfen)

- Perpaus modalak egiteko balio duten beste aditz batzuk (hören, lassen, sehen, helfen, bleiben, gehen, lehren lernen...); bi aditez osatutako perpaus modalak (Ich konnte sie nicht weinen sehen.)

- Osagarri preposizionala duten aditzak: aditzaren arabera osagarria datiboan (mangeln an, sich befassen mit, sich richten nach, jemanden ablenken von, sich schämen vor, jemanden ermutigen zu...) edo akusatiboan (etwas richten an, sich beschränken auf, verwenden für, verstoßen gegen, sich drehen um, umwandeln in, verfügen über...) erabili behar da; beste zenbait aditzek hainbat preposizio har ditzakete, antzeko esanahiarekin (sich freuen auf / über) edota esanahi desberdinekin (kämpfen für / gegen / um, halten von / für...); azkenik, badira beste aditz batzuk osagarri preposizional bat baino gehiago behar dituztenak (Sie bedankt sich bei ihrer Mutter für ihre Hilfe.).

- Aditzak aurizkiekin

Banangarriak („ab-, an-, auf-, aus-, ein-, her-, hin-, mit-, nach-, vor-, weg-, weiter-, zu-, zurück, zusammen-...“), banaezinak („be-, emp-, ent-, er-, ge-, miss-, ver-, zer-...“) eta bi kasuak („durch-, hinter-, über-, um-, wieder-...“) (durchfahren, hinterlassen, überfahren, umfahren...).

- Aditz bihurkariak (sich benehmen, sich verhalten, sich wehren...)

- Aditz elkarkariak (sich hassen, sich siezen...)

- Aditz inpertsonalak (schneien, donnern...)

- Aditz konposatuak (sitzen bleiben, bekannt geben, verloren gehen...)

- Funtzioa adierazten duten aditzak („bringen, fassen, finden, geben, haben, kommen, machen, stehen, stellen, treffen...“) (Erlaubnis geben = erlauben / in Ordnung bringen = ordnen / eine Mitteilung machen = mitteilen / einen Beschluss fassen = beschließen / ...)

Adberbioak

- Denbora, lekua eta modua adierazteko gehien erabiltzen diren esapideak
- Ekintza bat denboran zehar kokatzen duten denbora-adberbioak: orainaldian (heute , jetzt...), lehenaldian (gestern, neulich...) eta geroaldian (morgen, demnächst...); hainbat ekintza lotzen dituztenak (zunächst, davor, inzwischen, währenddessen, plötzlich...) eta iraupena adierazten dutenak (lange, jahrelang...).
- Leku-adberbioak (draußen, drinnen, anderswo, weiter oben...) eta norabidea adierazten dutenak (von draußen, nach oben, herauf, hinab...).
- Moduzkoak (gern, so, vergebens...)
- Kantitatea adierazten dutenak; horiek hainbat mailatan bana daitezke (er reist viel, genug Wein, sehr gut) eta, horrez gain, beste adberbio batzuekin lotu daitezke (sehr viel).
- Adberbio erlatiboak (da, weshalb, weswegen, wie wo, woher, wohin...) eta galdetzailak (warum, wie, wo, wohin, woher, woran, wofür, womit...),
- Kausazko adberbioak (deswegen, d[a]rum, folglich, somit, vorsichtshalber...), baldintzazkoak (sonst, andernfalls...), kontzesiboak (trotzdem, dennoch...), graduzkoak (besonders, ganz, genug, sehr, ziemlich, zu, wesentlich...), instrumentalak (damit, dadurch...) eta helburuzkoak (dafür, dazu, hierfür...)
- Adberbio pronominalak (adberbioa + preposizioa)
Honako egitura hau dute: „da, hier eta wo“ adberbioak + preposizioa (danach, hiernach, wonach...; daran, hieran, woran...)
- Dictumaz kanpoko adberbioa (Satzadverbien)
Adberbio periferiko bat da, eta ez du predikatua soilik aldatzen, perpaus osoari eragiten baitio. Sentimenduekin lotutako balorazio bat (hoffentlich, unbedingt, traurigerweise, leider, überraschenderweise...) edo probabilitatea (selbstverständlich, sicher, bestimmt, anscheinend, natürlich, vermutlich, angeblich, möglicherweise, vielleicht, ...) adieraz dezake.
- Forma:
„-weise eta -wärts“... atzizkiekin (probeweise, auszugsweise, vorwärts, himmelwärts...)
- Mailaketa: oso adberbio gutxi mailaka daitezke (gern, gut, oft, viel, wenig...)
- Baieztapena (ja, zweifellos, sicherlich, bestimmt...), ezezkoa (keineswegs, keinesfalls, niemals, nirgends, nirgendwoher...) eta zalantza (vielleicht) adierazten duten adberbioak.

Partikulak

Beste atal batzuetan sartu ez ditugun ezaugarriak adierazteko.

- Mailaketa-partikulak (Gradpartikel)
Esaldiko elementu bati egiten diote erreferentzia, azpimarratzeko/nabarmentzeko (nur/lediglich, auch, sogar, wenigstens, hauptsächlich, vor allem...), indartzeko edo leuntzeko (sehr, so, zu, höchst, äußerst, ausgesprochen, überaus, ganz, recht, relativ, etwas, vergleichsweise, viel zu, ziemlich...), eta baloratzeko (etwa, circa, ungefähr, fast, mindestens, beinahe, höchstens, kaum...).
- Partikula modalak
Partikula horiek batez ere hizkuntza kolokialean erabiltzen dira, solaskideak adierazitakoaren asmoa interpreta dezan: ustekabea, erantzukia, ziurtasuna, ezagutza, galdera, zalantza...
Partikula horiek bakarrik (aber, auch, bloß, denn, doch, eben, eigentlich, einfach, etwa, halt, ja, mal, nur, ruhig, schon, sowieso, überhaupt, vielleicht, wohl...) edo elkartuta (doch wohl, ruhig mal, denn eigentlich...) erabil daitezke.

Loturak

- Beharrezko dituzten preposizioak:
Akusatiboa eta datiboa: samt, fern, zuliebe, laut, gemäß, nach [atzean], zufolge... Akusatiboa edo datiboa eta genitiboa: anhand, aufgrund, außerhalb, bezüglich, dank, diesseits, infolge,

inmitten, innerhalb, jenseits, oberhalb, ungeachtet, unterhalb... Genitiboarekin edo datiboarekin erabil daitezkeen preposizioak: anhand / anhand von, aufgrund / aufgrund von, außerhalb / außerhalb von... Eta, azkenik, „entlang“ adberbioaren kasua: den Weg entlang, entlang dem Weg, entlang des Weges.

- Lokuzioak

Aurkaritzakoak edo adbertsatiboak (im Gegensatz [da]zu..., im Unterschied [da]zu...), denborazkoak (Eines Tages, als Erstes, jedesmal wenn, immer wenn...), kausazkoak (aus diesem Grund, auf Grund von, aus Angst vor...), kontsekutiboak edo ondoriozkoak (das hat zur Folge), baldintzazkoak (im Falle dass, unter der Bedingung dass, es sei denn, mit Ausnahme von...), helburuzkoak (aus Angst vor...), kontzesiboak (auch wenn, wie auch immer...), moduzkoak (Meines Erachtens, je nachdem ob / wie...) eta instrumentalak (mit Hilfe [von]...).

- Juntagailuak

- Koordinatzaileak (Konjunktoren): 0 posizioan: adbertsatiboak ([doch,...]) eta 1. posizioan: adbertsatiboak (jedoch, hingegen, dagegen...), kausazkoak (darum, deshalb, deswegen, daher...), kontzesiboak (trotzdem, dennoch, allerdings, indessen...), kontsekutiboak (also, so folglich, infolgedessen, demnach, insofern...), denborazkoak (daraufhin, inzwischen...), eta partikula bikoitzeko juntagailuak (einerseits – andererseits, mal – mal, bald – bald...).

- Mendekoak (Subjunktoren): adbertsatiboak (während), kausazkoak (zuma...), osagarriak edo konpletiboak (pasiboan aditz modalarekin [Viele Leute denken, dass die Politiker nicht ernst genommen werden sollen]), kontzesiboak (obgleich, obschon...), baldintzazkoak (errealak eta irrealak) (falls, sofern...), kontsekutibo errealak (so dass / so..., dass / ...) eta irrealak (+ Konj II), zalantzazkoak (ob), helburuzkoak (damit, um... zu), moduzkoak (wie, als, je-desto, je-umso, indem...), instrumentalak (indem), eta denborazkoak (als, bevor, bis, ehe, nachdem, seit[dem], solange, wenn, während...).

2. DISKURTSOA

Alemanaren ezaugarri bereizgarriak

Honako xede hauek lortzeko hizkuntza-baliabideak:

Kohesioa:

- Gaiarekin jarraitzeko:

- Nahita egindako errepikapenak (Wer hat hier geraucht? Ihr wisst doch, dass (das) Rauchen verboten ist.), aditzaren elipsiak (Katja liest ein Buch, Markus eine Zeitung.), substantiboen elipsiak (das große und die kleinen Gläser / das große Glas und die kleinen), adjektiboen elipsiak (Er beschäftigt sich mit englischer Literatur und Geschichte), determinatzaileen elipsiak (seine Brüder und Schwestern), eta hitz konposatuetakoa elipsiak (Ein- und Ausgang, Lederherstellung und- vertrieb...).

- Erreferente argia duten ordezkapen-baliabideak: izenordainak eta adberbioak edo balio anaforikoa duten esapideak (= rückweisend im Text) (da, das, damals, dort, das Problem, die Frage, das Thema...).

- Prozedura lexikoak: sinonimoak, hiperonimoak/hiponimoak (Computer > Apparat: jeder Computer ist ein Apparat, aber nicht jeder Apparat ist ein Computer), definizioan sartzen den beste terminoetako baten bidez (der Parteiführer, der Politiker, der Vorsitzende, ...), nominalizazioa (Die Kosten steigen = der Anstieg der Kosten / die steigenden Kosten), eta proforma lexikoak (Hier ist das Guggenheim-Museum. Es wurde 1997 erbaut. Dahinten ist der Haupteingang. / Du musst dich anmelden. Oder hast du es schon getan?).

- Artikulu mugatuaren erabilera aurrez aurkeztutako izenekin (Es war einmal ein König, der hatte einen Sohn, der Albert hieß.)

- Aditz-denborazkotasanaren koherentzia diskurtsoan

- Lokailuak: gehitzen dutenak (und, und auch, sowohl... als auch...), kontrako argudioa emateko balio dutenak (auch, außerdem, abgesehen davon...), arrazoitzekoak (aber, zwar, allerdings...) eta kontsekutiboak (dann, so dass, deshalb, deswegen, folglich...).

Antolakuntza

Elkarrizketa:

- Diskurtso markatzaileak (Gesprächspartikeln)

Interesa agertzeko (ja, mhm, ach...), baieztatzeko (genau, eben...), eta desadostasuna (nein), zalantza (naja, gut aber...), ezustekoa (ach, ah, na so was...), etsipena (Tja, naja...), gaildaketa (ja also...) eta amaiera (schön, gut...) adierazteko.

Maiz erabili ohi diren markatzaileak:

Informazioa eman eta eskatzeko

Identifikatzeko: „der da/das da“ (Wer ist denn der da?) (mespretxuzko balioarekin), „der Unterzeichnende“ (epistola generoan), „eben dieses, genau das/der/die“ (Genau das ist es, was ich nicht verstehe.), „Die Sache ist die:...(azalpen bati hasiera emateko).

- Informazioa eskatzeko

Arrazoa eta kausa eskatzean (... aus einem bestimmten Grund? / Wie kommt es, dass...?), helburuaz galdetzean (Zu welchem Zweck? / Wozu?), alternatibak proposatzean (...oder im Gegenteil...?), jakin-mina adieraztean (Was meinen Sie damit? / Was wollen Sie damit sagen?), zerbait argitzeko eskatzean (Was soll das denn heißen?) (haserrearen xehetasuna) eta ohar bat egitean (Haben Sie etwas dagegen, wenn...? Darf ich Sie darauf hinweisen, dass...?).

- Informazioa emateko

Baiezko enuntziatu bati erantzunez aurrez emandako informazio bat zuzentzean: „Was heißt hier“ + aurreko enuntziatua? (Du machst aber ein trauriges Gesicht! Was heißt hier traurig? So glücklich wie heute war ich schon lange nicht mehr!) edo „Sicher[lich]... allerdings...“ (Das ist sicher[lich] ein stichhaltiges Argument, man muss allerdings auch bedenken, dass...); eta aurreko enuntziatua desegokia dela adieraztean (Dem kann ich so nicht zustimmen, denn... / Das muss aber nicht immer so sein: Bei mir... / Ich kann mir nicht vorstellen, dass... / In diesem Punkt kann ich Ihre Meinung nicht teilen.).

- Berrespena eskatzeko:

Stimmt's, oder hab' ich Recht? hizkuntza kolokialean edo txantxetan, eta informazioa zalantzan jartzen denean: Verhält es sich etwa nicht so, wie ich behaupte? Bist du sicher, dass ...? / Wollen Sie damit etwa sagen, dass...?)

Iritziak, jarrerak eta ezagutzak adierazteko:

- Iritzi bat emateko: Ich persönlich bin dafür / dagegen, dass... / Meines Erachtens ist es (nicht) richtig, wenn... / Aus meiner Sicht ist es (vollkommen) richtig / falsch, dass... / Im Grunde ist... doch...

- Onspena edo gaitzespena adierazteko (Sie haben völlig Recht, wenn Sie sagen... / Darin möchte ich Sie unterstützen, weil...) (In diesem Punkt kann ich Ihre Meinung nicht teilen... / Da bin ich anderer Meinung. / Da muss ich Ihnen leider widersprechen.); eszeptizismoa adierazteko (Ich bin nicht ganz dieser Meinung.); kontrako argudioa emateko (Damit magst du zwar Recht haben, aber ich finde... ansprechender. / Wäre es nicht besser, wir würden uns auf... einigen?), proposatu eta iradokitze (Ich schlage vor, und zwar aus folgendem Grund... / Ich finde, wir sollten... und zwar weil... / Wir sollten vielleicht auch mal überlegen, was...); proposamen edo eskaintza bat onartzeko –zuhurtziarik gabe (Das ist eine gute Idee. / ...halte ich für geeignet, denn... / Besonders gefällt mir daran...) eta zuhurtziarekin (Damit magst du zwar Recht haben, aber ich finde...), proposamen edo eskaintza bati uko egiteko (Das halte ich nicht für einen guten Vorschlag), beste alternatiba batzuk proposatzeko (Ich hätte einen anderen Vorschlag:... / Wie wäre denn Folgendes:... / Wie wär's, wenn wir... ?), aukera adierazteko (Möglicherweise / eventuell... / Es könnte sich sowohl um... handeln,(als auch um...).

- Gustuak, nahiak eta sentimenduak adierazteko:

- Solaskidearengan eragiteko

- Gizartean erlazionatzeko

Maitasun-hitzak („Kosenamen“: Schätzchen, Liebling, Mäuschen, Herzlein,), topa egiteko esapideak (Lassen Sie uns auf das Wohl ... anstoßen), edota dolumina adierazteko hitzak (Mein herzliches [aufrichtiges] Beileid. / Ich fühle mit dir.)

- Diskurtsoa antolatze (Diskurtsoa antolatze):

Aipua egitean: Wie ... mitteilte / berichtete..., / Laut einem Bericht... / Dem Bericht zufolge... / Nach Aussage... / ...nach eigenen Angaben... / Das haben wissenschaftliche Aussagen ergeben. / Die Statistik weist aus, dass...

Azalpen bat garatzeko

Gaiaren sarrera egitean (Das Thema meines Vortrages ist... / Zunächst möchte ich folgende Fragestellung erläutern:... / Einleitend möchte ich folgende These aufstellen:... / Lassen Sie mich so beginnen:...), gaia testuinguruan kokatzean (Das Thema ist bei uns zurzeit aktuell. / Über dieses Thema wird bei uns zurzeit lebhaft diskutiert. / Diese Thematik spielt in der heutigen Zeit eine große Rolle, da...), adibideak ematean (Bei uns gab es neulich einen interessanten Fall:... / Neulich ging bei uns ein Fall durch die Presse:...), argudioak ematean (Für [gegen]... spricht, dass... / Hinzu kommt noch ein Argument für [gegen]... / Man sollte zudem berücksichtigen... / Man darf nicht vergessen, einen weiteren Punkt zu betrachten... / Andererseits muss man aber bedenken, dass...), elementu bat nabarmentzean (Von besonderem Interesse ist... / Diesen Gesichtspunkt finde ich besonders relevant, weil...), iritzi edo tesi bat aurkeztean (Ich persönlich bin dafür / dagegen, dass... / Meines Erachtens ist es [nicht] richtig, wenn... / Aus meiner Sicht ist es [vollkommen] richtig [falsch], dass... / Wir müssen davon ausgehen, dass...), edota ipuin bati amaiera ematean (Am Ende möchte ich... / Ich hoffe, Sie [euch] ein bisschen für das Thema interessiert zu haben, und danke Ihnen [euch] fürs Zuhören. / Abschließend lässt sich also festhalten...).

Gai bati buruz eztabaidatzeko

Eztabaidari hasiera ematean (Heute wollen wir über folgende Frage diskutieren... / In der heutigen Diskussion geht es um die Frage:...), hitza hartzean (Dazu würde ich gern einige Sätze sagen [anbringen] . / Die Frage lässt sich nicht so einfach beantworten,...), baieztatzean (Sie haben völlig Recht, wenn Sie sagen, ... / Darin möchte ich Sie unterstützen, weil...), norbaiten aurkako iritzia ematean (In diesem Punkt kann ich Ihre Meinung nicht teilen...), ondorio batera iristean (Das Fazit der Diskussion könnte lauten:... / Wir halten also fest, dass... / Man kann also festhalten, dass... / Deshalb denke ich, ist es sehr wichtig... / Ich bin daher der festen Überzeugung, dass...).

Grafikoak interpretatzeko

Irudi bati buruzko informazioa ematean (Aus dem Schaubild geht hervor... / Außerdem ist hier dargestellt, wie... / Einerseits kann man der Statistik... entnehmen, andererseits gibt sie keine Auskunft über...), xehetasunak ematean (...unterscheiden sich sehr/kaum/nur wenig), konparazioak egitean (Im Vergleich zu... kann man feststellen... / Ähnlich verhält es sich bei...), iritzi bat ematean (Meiner Ansicht / Meinung nach...), eta interesa/ustekabea adieraztean (Besonders auffällig ist, dass... / Überrascht hat mich, dass...)

Fokalizatzeko edo gaia azpimarratzeko

Deixia

Markatze-elementuak hainbat enuntziatio-egoeratan (elkarrizketa, telefono-deia, txata, gutuna...) eta diskurtso atzeratu edo kontakizunetan; kasu bakoitzean, dagozkien izenordainak, erakusleak eta denbora- nahiz espazio-adierazpenak erabiliko dira: denborazkoak (damals, zu jenem Zeitpunkt, am gleichen Tag, am Tag zuvor...), lekuari dagozkionak –adberbio deiktikoak (hier, dort...) eta erakusleak (Dieses Gebäude da gehört der Bank)–, eta pertsonalak (Als er hereinkam, schwiegen alle. / Ich habe mir einen neuen Anzug gekauft./ Wer ist denn der da?) [mespretxuzko balioarekin]. Testuari dagokionez, identifikazio-elementu finkoak („Der Unterzeichnende“) eta testuko beste zati batzuk adierazteko egiturak (siehe unten...) nabarmendu behar dira.

Kortesia:

Gehien erabiltzen diren tratamendu-formak: pertsona gramatikalak (Sie) eta formulen erabilera (Nach Ihnen / Angenehm).

Hiztunaren presentziari garrantzia kentzeko elementuak (Das ist mir kaputt gegangen.), mugagabeak (Man / jemand / niemand / keiner kann mir helfen. / Man macht, was man kann.) edota maiestate-plurala („Wir, Benedictus PP. XVI im 1. Jahr Unseres Pontifikates...“). Entzuleen presentziari indarra kentzeko baliabideak: se edo inpersonala (man soll(te) rechtzeitig da sein / man muss den Wasserhahn reparieren), pasiboa (Der Wasserhahn müsste repariert werden), eta pluraleko 2. pertsona (Ihr seid doch alle gleich). Ñabardurak egiten dituzten aditz-denborak: II. konjuntiv (Ich würde gern etwas Warmes trinken.) eta geroaldia (Ich werde es versuchen. / Das wird wohl nicht möglich sein). Gizarte-funtzioetarako esapideak (aginduak ematea, eskatzea, zuzentzea...): Macht es dir was aus, wenn..? / Könnten Sie bitte...? / Ich bitte dich, dass... / Ich wäre dir dankbar, wenn... / Entschuldigen Sie, darf ich... / Das ist schon besser, aber...)

Laguntza edo adostasuna adierazten duten erantzunak: partikula-errepikapenak edota esapide egokiak (Ja, ja, aber selbstverständlich. / Nehmen Sie es. / Freilich. / Auf jeden Fall...).

Inferentziak

Inplizitu egoten dira laburregiak diren esaldietan (Hilfe! = Ich brauche Hilfe. / Danke = ich danke dir/Ihnen. Licht aus! = Mach bitte das Licht aus!) edo luzeegiak direnetan (nie und nimmermehr, nicht ungern...).

Hizkera ironikoan (Na, das ist ja eine Überraschung! / Das ist ja eine schöne Bescherung! / Du bist mir ja eine tolle Hilfe! / Hals- und Beinbruch!).

- Metaforak (Du bist eine echte Nervensäge. / Er ist ein heller Kopf.)

3. LEXIKOA ETA SEMANTIKA

Hiztegia

- Hainbat egoera formaletan eta informaletan ohikoak diren adierazpenak, lantzen diren funtzioetarako.
- Landutako egoeren eta gaien hiztegia; aldagaiak (formalak eta informalak), estandarra...
- Sintagma lexikalizatuak eta sekuentzia estereotipatuak; maiz erabiltzen diren “kolokazioak”.
- Aditzak + osagarri zuzena hizkuntza-kolokazioetan (in einer festen Verbindung) (Bett beziehen, Tisch decken, Abstand halten, Aufsehen erregen, eine Einladung annehmen, seinen Beruf aufgeben, einen Fehler begehen, seinen Willen durchsetzen, Maßnahmen ergreifen, Bericht erstatten, sich eine Grippe zuziehen...).
- Hizkuntza-kolokazioak + osagarri preposizionala (Feste Akkusativ-Verb-Verbindung + präpositionalem Objekt) (einen Antrag stellen auf + A, Protest einlegen gegen + A, Stellung nehmen zu+ D...).
- Aditzez eta izenez osatutako perifrasiak (Funktionsverbgefüge): (auf Kritik stoßen, zum Ausdruck bringen, in Konflikt geraten, zu einem Schluss kommen, in Gefahr sein, in Frage stehen...).
- Ohiko hizkuntza-esapideak. - Esaera zaharrak (Redensarten) (Jemanden auf den Arm nehmen. / Mit einem blauen Auge davon kommen...) eta erretrauak (Sprichwörter) (Wer nicht wagt, der nicht gewinnt. / Wo kein Kläger ist, ist auch kein Richter...).

Hitzen eraketa

- Deribazio bidezko hitzen eraketa; maiz erabiltzen diren atzizkien balioa. Hitz-elkarketa.

Substantibo deribatuak:

Substantibo bat + aurrizkia (Mit-, Nicht-, Miss-, Un-...); adjektiboak + atzizkiak (-e, -heit, -igkeit, -keit, -schaft, -tum...); aditza + aditza (verstehen - Verstand - Verständnis / lesen: Lese - Lesung; sprechen - Sprache - Sprach; beziehen - Beziehung-Bezug...); aditzak + aurrizkiak (Ge-: denken-Gedanke-Gedächtnis...); aditzak + zenbait atzizki (-e, -ei, -er, -ling, -nis, -sel, -t, -tum, -ung...) (Liebele...); edota atzerriko hizkuntzetatik hartutako hitzak + “-age, -anz, -(at)ion, -(at)ur, -ent, -ik, -ismus, -ität” atzizkiak.

Substantibo konposatuak:

Substantiboa + substantiboa; adjektiboa + substantiboa; aditza + substantiboa; edota de preposizioa + substantiboa (Vorort, Nebenstraße, Hintertür...).

- Txikigarriak eta handigarriak.

Amaieran „-chen eta -lein“ atzikiak dituzten txikigarriak.

Handitu egiten duten aurrizkiekin osatutako adjektiboak (Augmentation: extra-, hyper-, super-, hoch-, ur-, voll-: extragroß, hypersensibel, supermodern, hochaktuell...).

- Nominalizazioa.

Izen-forma – Aditz-forma (Nominalstil – Verbalstil)

- Aditz-adierazpenak substantibatzea (Die Kosten steigen = der Anstieg der Kosten / die steigenden Kosten). Izen-adierazpenak aditz-adierazpen bihurtzea (die Befragung der Bürger durch Meinungsforscher = Meinungsforscher befragen die Bürger / Die Bürger werden von Meinungsforschern befragt)

- Mendeko perpausak osagarri atributibo bihurtzea (Umformungen von Gliedsätzen in Satzglieder) (Als der Student in Wien angekommen war, suchte er eine Woche lang nach einem Zimmer. Nach seiner Ankunft in Wien suchte der Student eine Woche lang nach einem Zimmer.)

- Erlatibozko perpausak osagarri atributibo bihurtzea (Umwandlung von Relativsätzen in Partizipialattribute): I. partizip (Der Wagen, der den Stau verursachte, hatte einen Motorschaden. = Der den Stau verursachende Wagen hatte einen Motorschaden.) eta II. partizip: (Der Antrag, den Sie gestellt haben, wird morgen behandelt. = Der von Ihnen gestellte Antrag wird morgen behandelt.). Erlatibozko perpausak gerundibo bihurtzea (zu + aditz iragankorren I. partizip) eta alderantziz (Das ist ein Aspekt, der nicht zu unterschätzen ist. = Das ist ein nicht zu unterschätzender Aspekt. = Das ist ein Aspekt, der nicht unterschätzt werden darf/sollte.)

- Maiz erabiltzen diren siglak: puntuarekin (Tel., Nr., u., u.a., v., Dr. med....), punturik gabe (CD, DVD, m, g, km/h, EUR, EDV, AG, PKW, LKW, CDU, SPD, ...) edo bi kasuetan (Co./Co, G.m.b.H./GmbH...).

Esanahia

- Landutako gaien asoziazio-eremuak.

- Hitz sinonimoak edo antzeko esanahia dutenak.

- Sinonimoak: adjektiboak (billig – preiswert, öffentlich – staatlich, intelligent – klug...), substantiboak (Fabrik – Werk, Poet – Dichter, Kapitel – Abschnitt, Inserat – Anzeige...) eta aditzak (ausmachen – abstellen, informieren – berichten...).

- Antzeko esanahia duten hitzak: homonimoak (die Bank - Kreditanstalt, die Bank - Sitz / der Band - Buch, das Band - Binde); homografoak (das Band [bant], die Band [bænt]).

Maiz erabiltzen diren hiztegiko hiperonimoak (Nelke → Blume → Pflanze)

Ohiko hitz antonimoak

Adjektiboak (diszipliniert – disziplinlos, ganz – teilweise, tolerant – intolerant, ideenreich - ideenarm...), substantiboak (Haupteingang – Nebeneingang, Vordertür – Hintertür

Außentemperatur – Innentemperatur...) eta aditzak (einschalten – ausschalten, abnehmen – zunehmen...).

Polisemia eta esanahi bikoitza maiz erabiltzen diren hitzetan.

Substantiboak: die Ausgabe = gasto o edición / die Unterhaltung = conversación, entretenimiento o mantenimiento...

Aditzak: angeben = adierazi, eman, espezifikatu / azaldu, baieztatu / salatu, akusatu / harrotu, harropuztu / hizpidea eman; [sich] unterhalten = hitz egin, solastu/ entretenitu, dibertitu / zaindu, gorde/ finantzatu, ordaindu / behean jarri...; aldatu = tauschen, umtauschen / wechseln / umstellen, verstellen / ändern, verwandeln / wickeln, trockenlegen / sich verändern / umschalten...).

Formari dagokionez oso hurbil dauden hitzak, zailtasunak sortzen dituztenak.

Substantiboak (Der Unterhalt – die Unterhaltung/ die Höhle –die Hölle...).

- Hitz familiarak (lesen: ablesen, anlesen, auslesen, belesen [nur Adjektiv], durchlesen, sich einlesen, mitlesen, nachlesen, überlesen, verlesen, vorlesen, weiterlesen, zerlesen)...+

dagozkien substantiboak (das Lesen, der Leser, die Leserin, die Leserschaft, die Lesung, die Leseratte...) + adjektiboak eta adberbioak ([un]lesbar, [un]leserlich).

- Hitzten definizioa.
- Hiztegiaren erabilera.
- Lagun edo lotura faltsuak: gaztelaniarekiko (Angel, Besen, Bote, Ente, hervor, Mofa, Mal, Mantel, Tal, diskutieren, Gymnasium...) nahiz beste hizkuntzekiko (Gift, bekommen, also, fast...).

4. FONETIKA ETA FONOLOGIA

- Bokal- eta kontsonante-fonemak identifikatzea eta ahoskatzea:
- Bokalen hotsak eta fonemak: bokal-kopurua (a [a]; a, aa, ah [a:]; e [e]; e, ee, eh [e:]; i [i], ie, ih [i:]; o [o]; o, oo, oh [o:]; u [u]; u, uh [u:]).
- Kontsonanteak: likidoak (/r/, /l/), sudurkariak (/n/, /m/, /ŋ/), frikariak (/j/, /z/, /v/, /x/, /ç/, /ʃ/, /s/, /f/), herskari ahostunak (/b/, /d/, /g/) eta herskari ahoskabeak (/p/, /t/, /k/).
- Hauchlaut (/h/)
- Prozesu fonologikoak:
- Metafonia (Umlaut) (ä [ɛ], ö [ø], ü [y]).
- <r> azken posizioan edo kontsonante aurrean: aurretik dagoen bokalaren eragina (Vater, verstehen, mir, ... [r]).
- schwa [ə] ia aditz guztien infinitiboetan eta forma berdinetan: reden [re:dən], sehen [se:ən]...
- Arreta berezia jarriko da zailtasun gehien duten fonematan: (ch [ç] (ich, nicht) [x] (machen), ig [ç] (lustig), qu [kv] (Quelle), sch [ʃ] (Schule), sp [p] (Spanier), st [t] (Student), schw [v] (schwer), h [h] (Haus), s [z] (lesen)

- Arreta berezia jarriko da zailtasun gehien duten hizkuntzaren berezko prozesuetan.
- Fonemen eta letren/zeinuen arteko korrespondentzia.
- Diptongoak: ai [ai], ei [ai], äu [y], eu [y], au [a].
- Silabaren egitura eta silaba-banaketa.

Bi bokalen artean bi kontsonante berdin badaude, lehenengoa aurreko bokalarekin lotzen da eta bigarrena atzeko bokalarekin (kom-men, ken-nen, sol-len).

- Intentsitate-azentua eta silaba tonikoen identifikazioa.
- Alemaneko azentua: azentu lexikoa „Wortakzent“ eta perpauseko azentua „Satzakzent“.

Azentu enfatikoak.

„Hauptakzente liegen meist am Ende der Äußerung. Wird aber kontrastiv betont, können diese Regeln aufgehoben werden.“

Talde fonikoak: azentuak - atonizitatea eta intonazioa.

Intonazioa: eredu bereizgarriak.

Diskurtsoko zati handietan eragiten duten propietateek gehiago zehazten dute diskurtsoren edukia zati bakar batean eragiten dutenek baino. Hau da, komunikazio-harreman batean garrantzitsuago da, esaterako, hori osatzen duten enuntziatuak intonazio egokiaren ahoskatzea, hots zehatz bat zuzen ahoskatzea baino.

- Oinarrizko intonazio-moduak („Intoneme“): terminal (fallend), interrogativ (steigend) und Progredient (gleich bleibend).

- Diskurtsu-banaketa unitate melodikoetan.

- Irakurketa-intonazioa: testu-estiloaren eta -erregistroaren eragina, egilearen asmo inplizituaren interpretazioa edo ulermena, irakurketa-intonazioaren eta bat-bateko hizketako intonazioaren arteko desberdintasun nagusiak, unitate melodikoen zatiketa puntuazio-zeinurik gabeko irakurketan, subjektibotasuna testuaren interpretazioan...

- Landutako komunikazio-funtzioetarako intonazioa.

- Talde fonikoak: azentuak - atonizitatea eta intonazioa.

- Talde fonikoa: jarraian dauden bi etenen bidez bereizitutako diskurtsoren zati bat da. „Im geschriebenen Text werden viele Pausen durch Satzzeichen markiert.“

- Denbora: „Sprechtempo“

- Tonuak: motak, identifikatzea, ematea eta aldatzea.

- Erritmoa

„Rhythmus: Das ist der Wechsel von betonten und unbetonten Silben. Der Kontrast ist im Deutschen sehr stark, betonte Silben sind länger und deutlicher – unbetonte Silben sind kürzer und undeutlicher, Laute werden verkürzt und verschluckt“.

5. ORTOGRAFIA

- Hiztegi arruntaren ortografia zaindua.
- Hizki larrien erabilera: hizki larriz idazten dira artikulatu bat eraman dezaketena hitzak; horrek, beraz, hainbat esapidetan du eragina, besteak beste: denborazko adierazpenak (heute Abend, gestern Mittag...), substantibotzat erabilitako zenbatzaileak (als Erstes, jeder Zweite, der Nächste...) –viel, wenig, der eine, der andere..., ordea, singularrean uzten dira–, hizkuntza-kolokazioetako adjektibo substantibatuak (im Allgemeinen, das Beste, bis ins Kleinste...), izen arruntak eta bereziak, adjektiboak, partizipioak eta aditz substantibatuak, „Sie“ izenordaina eta horri dagokion edutezkoa („Ihr“), izenburuetako lehenengo hitza eta puntu baten edo bi puntuen ondorengo perpausaren lehenengoa, eta gutunetako hiketa (Du, Dein, Dich... –du, dein, dich... ere erabiltzen da–).
- Zeinu osagarriak: apostrofoa (Apostroph oder Auslassungspunkt → ’): hizki bat edo hainbat ordezkatzeko (Wie geht’s? / Klaus’ Zimmer, Ku’damm); eta dieresia (Umlaut → ”): metafora adierazten du (spät, schön, hübsch...).
- Hitzaren zatiketarako bukaeretan: silaba arabera (Trennung nach Silben) (Bau-er, Ei-er, Mu-se-um, na-iv, Ru-i-ne...), eta hitz elkartuen edo atzizkidunen arabera (Heim-weh, Schulhof, Ach-tel, Rech-ner, freund-lich...); horrez gain, hitzaren hasierako edo amaierako bokala ezin da bereizi (Abend, Laie, Ju-li-abend...), ezta hitzaren esanahia aldatzen badu ere (An-alphabet [no Anal-phabet], Sprech-erziehung [no Sprecherziehung], Ur-instinkt [no Urin-stinkt] ...). Bestalde, „ch“, „sch“, „ph“, „rh“, „sh“ eta „ck“ kontsonante-taldeak ezin dira zatitu (la-chen, Deut.sche, Sa-pher, Myr-rhe, Fa-shion, Zi-ther, bli-cken, Zu-cker, ...); „kontsonantea + l, n edo r“ egiturako atzerriko hitzak, ostera, zatigarriak edo zatiezinak dira (no-ble/nob-le, Ma-gnet/Magnet, Hy-drant/Hyd-rant, ...). Azaldu diren kategorietako salbuespenak: hin-auf/hi-nauf, her-an/he-ran, dar-um/da-rum, Hekt-ar/Hek-tar, inter-es-sant/inte-res-sant, Päd-agogik/Pä-dagogik...
- Grafia elkartua edo berezia: arau berriei jarraiki, grafia berezia hartzen da normaltzat; dena den, kasu gehienetan elkartuta ere idatz daiteke. Zehazki, honako aditz-talde hauei eragiten die: infinitiboa + aditza (laufen lernen, spazieren gehen, lesen üben, kennen lernen/kennenlernen klein schneiden/kleinschneiden, kaputt machen/kaputtmachen, ...), substantiboa + aditza (Auto fahren, Rad fahren, Staub saugen / staubsaugen, Dank sagen / danksagen, baina eislaufen, kopfstehen, leidtun ...), eta partizipioa + aditza, (bekannt geben, getrennt schreiben, verloren gehen, geschenkt bekommen...); adjektiboa + aditza egitura, berriz, elkartuta edo berezita idatz daiteke, baina adjektiboa mailakatuta badago edo „sehr“ nahiz „ganz“ partikulez lagunduta badago, berezita idatzi behar da (fern liegen / fernliegen, pero ferner liegen / sehr fern liegen; leicht machen / leichtmachen, baina ganz leicht machen.). Adberbioa (konposatua) + aditza egitura elkartuta idazten da gehienetan (davonlaufen, herausbekommen, hineinlassen, abwärtsfahren, auseinandergehen...). „Sein“ aditzarekin egiten diren konbinazioak, berriz, beti berezita idazten dira (fertig sein, vorbei sein, vorhanden sein, zufrieden sein...).
- Elkartuta edo berezita idazten diren arabera, esanahiz aldatzen duten konbinazioak daude (sitzen bleiben / sitzenbleiben [nicht versetzt werden], frei sprechen [ohne Manuskript] / freisprechen [für nicht schuldig erklären]...).
- Puntuazioa: puntu eta bereiz, puntu eta jarrai, bi puntu, eta koma puntuazio-zeinuen oinarriko erabilerak. „Und“ edo „oder“ partikulen bidez lotutako perpaus nagusietan, koma ken daiteke (Das Essen war ausgezeichnet [,] und der Kellner bediente uns sehr freundlich.). Partizipioko perpausak koma baten bidez bereiz daitezke perpausa argiago egiteko edo gaizki-ulerturik ez izateko (Er stand[,] ein Glas in der Hand haltend[,] an der Theke.), baita perpaus infinitiboak ere (Wir versuchten [,] das Gerät zu reparieren.); halaber, perpausak ulergarriago egiteko beste

puntuazio-zeinu batzuk erabiltzen dira: puntu eta koma (Semikolon), komatxoak (Anführungszeichen „“), eta parentesi nahiz kortxeteak (Klammern → (), []). Gidoia (Bindestrich → -), berriz, zifrak, hizkiak eta laburdurak hitzekin elkartzean erabiltzen da (4-fach, 21-jährig, 100-prozentig [baina: die 70er Jahre, 40%ig, ein 12tel], A-Dur, U-Bahn, D-Zug-Wagen, UKW-Sender, Musik-CD ...), bai eta abizen konposatuetan ere (Frau Schmidt-Wilpert, ...); horrez gain, grafia argiagoa izateko ere erabil daiteke (Black-out, Hawaii-Inseln, Kaffee-Ersatz, ...).

ITALIERAKO CURRÍCULUMA C1

ITALIERA. C1

PERPAUS BAKUNA ETA PERPAUS KONPOSATUA

Perpau bakunak gehiago lantzea, aditz aspektudunak eta fraseologikoak landuz: ero sul punto/in procinto di uscire; ero lì lì per dire; finalmente l'ha smessa/l'ha piantata di insistere. Perpau nominalak: mani in alto!; quanto zucchero nel caffè?; nuovi sbarchi di clandestini. Galderazko perpauak subjuntiboan eta infinitiboan: che sia lui?, che dire?

- Perpauaren ordena markatua: a) dislokazioa ezkerrean: di amici ne ha tanti; b) dislokazioa eskuinean: ne ho visti tanti di film di Pasolini; c) scissa proposizio erlatiboa: è Luisa che ha presentato il film

- Preposizio koordinatu adbertsatiboan errepasoa, tuttavia, anzi eta invece partikulekin (esplizituak: dice di saper cucinare, invece non sa fare niente; implizituak: invece di studiare, gioca con il gatto)

Mendeko proposizio esplizituen eta implizituen eraketari eta funtzioari buruzko errepasoa

Helburuzkoak

Kausazkoak

Kontzesiboak

Baldintzazkoak

Denborazkoak

Moduzkoak

Erlatiboa (infinitiboko proposizio erlatibo implizituaren sarrera: sono in tre a voler giocare; è un libro da leggere)

-Mendeko perpau kontsekutibo esplizituak (era così bella che me ne innamorai) eta implizituak (sei abbastanza grande da capire il problema)

- Proposizio substantibo implizituak, di+infinitiboa egiturarekin edo infinitiboarekin: spero di restare; desidero restare ancora, mi piace andar via/mi spiace di andar via.

IZENAK ETA ADJEKTIBOAK

Izen maskulinoen eta femeninoen sistema morfologikoaren errepasoa, forma irregularrak barne (stratega-strateghi/ belga-belgi; il portico-i portici/ lo strascico-gli strascichi; la mano-le mani/ la flebo-le flebo; l'eco(fem.) -gli echi).

Genero naturalaren eta genero gramatikalaren arteko korrespondentzia falta pertsona-izen arrunt batzuetan: la guardia, il/la soprano, la sentinella...

Hirien izenen generoa (la Milano che ho conosciuto non c'è più) eta futbol-taldeen izenena (la Lazio, il Torino).

Zenbait izenek behar dituzten preposizioak (fiducia in..., fedeltà a...).

Diskurtso-zatien nominalizazioa: il sapere, il domani, il perché, il brutto...

Aldatzen ez diren izen konposatuen plurala eratzeko moduak (portalettere, purosangue...); hitz konposatuaren bigarren elementua aldatzen duten izenak (cavolfiore, capolavoro...); lehen elementua aldatzen duten izenak (capifamiglia, fichidindia ...); eta bi elementuak aldatzen dituzten izenak (casseforti, bassifondi ...)

Adjektibo kalifikatzaile konposatuak eta horien pluralak egiteko moduak: abitudini piccolo-borghesi, la gonna rosso scuro, accordi economico-finanziari...

Adjektibo-funtzioa duten partizioak izenaren atzean: una casa cadente, un locale ben riscaldato...

- Izenaren aurrean edo atzean duten posizioaren arabera esanahiz aldatzen duten adjektibo kalifikatiboak: un alto magistrato/un magistrato alto, una certa informazione/ una informazione certa...

Bello hitzaren erabilera bereziak: un bel giorno, il bello è che, nel bel mezzo del film...

Superlatibo absolutua: a) erabilera familiarrak (Maria è tutta matta, Luca è un sacco bello), b) hizkuntzakoak (ubriaco fradicio, stanco morto, povero in canna ...) eta c) aurrizkien erabilerak (Carlo è straricco, arcicontento, superdotato).

-errimo atzizkiarekin egindako superlatiboak (celeberrimo, miserrimo), -entissimo (benevolentissimo)

Kualitate-adjektiboez eta izenez osatutako esapideak: la dolce vita, la vecchia guardia, in alto mare...

DETERMINATZAILEAK

Artikulu determinatzailearen erabilera abizen maskulinoekin (i Rossi) eta siglekin (il pm, il Censis).

- Leku-izenekin artikulu determinatzaileak duen erabileraren erreposoa eta sakontze-lana (kontinenteak, herrialdeak, hiriak, auzoak, uharteak, ibaiak, lakuak, haranak eta mendiak)
- Artikulu determinatzailearen erabilera leku-izenen atzetik espezifikatzaileak daudenean: la Roma fascista, la Milano bene

Stesso, medesimo izenordainaren berezko erabilera (ha chiamato la stessa persona) eta indartzailatzat duen erabilera (//ministro stesso ha confermato la notizia)

- Proprio edutezko adberbioak edutezko bihurkarizat duen erabilera (l'uomo consegnò il suo/proprio portafoglio); horrez gain, aditz inpersonal batekin duen erabilera ere landuko da (si deve fare il proprio dovere).

Adjektibo zenbatzaile kardinalen posizioa: tre bravi bambini, tre bambini bravissimi, questi tre bambini, voi tre...

Tale, parecchi eta qualsiasi adjektiboen formak eta erabilerak izenaren ondoan (prenderò in affitto una casa qualsiasi).

- Alcuno adjektiboaren erabilerak ezezko perpausetan (per me non c'è alcuna possibilità)
- Adjektibo eta izenordain mugagabe korrelatiboak: alcuni pazienti dicono di stare meglio, altri ancora no

-- Adjektibo galdetzaileen erreposoa: che libro preferisci? Quanto zucchero metti?

IZENORDAINAK

Zehar-objektuaren funtzioa betetzen duten izenordain pertsonal atonoen balio bihurkaria (datibo etikoa): mi sono tagliata i capelli, mi sono vista un bel film.

Si izenordain pertsonal bihurkariaren erabilera desberdinen berrikusketa: objektu zuzena (Maria si pettina), zehar-objektua (Maria si lava le mani) eta subjektu inpersonalaren marka (si mangia bene in quel ristorante)

Izenordain pertsonal atonoen posizio enklitikoa mendekoetan –gerundioarekin (riportandotela a casa sei più sicura) eta partizipioarekin (vistolo in difficoltà, l'ho aiutato)–, eta forma mugagabe konposatuetan (dopo averla vista...).

Costui/costei/costoro; colui/colei/coloro erakuslearen erabilerak eta funtzioak.

Questa erakuslea balio neutroarekin (questa sì che è bella!); halaber, li, là partikulekin indartuko dira, balio lokatiboarekin (quello lì è mio fratello) edo mespretxuzko balioarekin (quello lì/là non sa niente).

Codesto erakuslearen erabilera burokratikoak.

Tale eta parcchi adjektibo mugagabeen eta mugagabe korrelatiboen ("gli uni... gli altri, una cosa è ...altro è") formak eta erabilerak.

Izenordain erlatiboen errepasoa eta doppi erlatiboen sakontze-lana: chi, quanto, quanti/e, chiunque

Balio anitzeko che erlatiboaren erabilerak hizkuntza kolokialean (il giorno che ti ho visto..., l'estate che sono andato al mare...).

- Edutezko izenordainen eta il/la/i/le cui formaren errepasoa.

ADITZAK

- Indikatiboa: italieraren eta gaztelaniaren arteko disimetrien behaketa eta azterketa.

El que lo sepa, que lo diga (dakienak esan dezala)/ Chi lo sa, lo dica; haz lo que quieras (egin ezazu nahi duzuna)/ fa' quel che vuoi; el que lea este este libro, lo sabrá todo (liburu hau irakurtzen duenak dena jakingo du)/ chi leggerà questo libro, saprà tutto.

- Subjuntiboa: sakontze-lana.

a) Subjuntiboa iritzia, konbentzimendu pertsonala edota sentimenduak adierazten dituzten izenekin (mi tormenta il dubbio che mi abbia mentito; prende piede l'ipotesi che si tratti di un delitto; ho la speranza che venga).

b) Subjuntiboa proposizio nagusiaren aurrean dauden mendekoetan: che Paolo fosse un incosciente, lo sapevo; non perché io lo dica, ma perché è vero.

- Gerundioa: gerundio bakunaren eta konposatuaren erabileren errepasoa.

a) Mendeko kausalak (essendo stanco, smetto di lavorare);

b) Mendeko kontzesiboak (pur essendo stanco, esco to stesso);

c) Mendeko baldintzazkoak (studiando di piu, avresti già finito l'università);

d) Mendeko denborazkoak (scendendo le scale, sono caduta);

e) Moduzkoak (camminava zoppicando)

- Gerundioaren erabilerari dagokionez, italieraren eta gaztelaniaren artean dauden disimetria nagusietan sakontzea: per strada ci sono dei bambini che giocano/ hay niños jugando (haurrak daude jolasten); la pasta si butta nell'acqua bollente/ agua hirviendo (ura irakiten)

- Gerundio konposatuaren erabilerak mendeko perpausetan: avendo camminato tutto il giorno, sono molto stanca

- Andare+gerundio egitura ekintza baten errepikapena adierazteko: Maria va dicendo che è tutto falso

- Infnitiboa: - Lehenaldiko infinitiboa: vorrei aver studiato il greco antico

- Infnitiboa aditz laguntzaileekin: avresti dovuto dirlo

Infnitiboa izen-funtzioan: // mangiare, il volere, l'aver votato...

- Partizipioa: - Orainaldiko partizipioa aditz-funtzioarekin (nell'acqua bollente, il treno) eta adjektibo-funtzioarekin (avvicinate, arrogante).

- Orainaldiko partizipioa hizkuntza burokratikoan: gli aventi diritto.
- Partizipioaren erabilerari dagokionez, gaztelaniaren eta italiararen artean dauden disimetriak: una barzelletta divertente /un chiste divertido; dei conoscenti/unos conocidos.

- Lehenaldiko partizipioa izenordain enklitikoarekin: una volta conosciuto, le piacque

- Pasiboa: - Lehenaldiko partizipioaren genero eta numeroaren eta perpaus pasiboko subjektuaren genero eta numeroaren arteko komunztaduraren errepasoa: Paola è stata promossa. Egituraren eta si passivanteren errepasoa (si vendono oggetti antichi) eta subjektuaren genero eta numeroaren komunztadura lehenaldiko partizipioaren genero eta numeroarekin. / documenti richiesti vanno consegnati entro domani.

- Si inpersonalarekin egindako egiturak eta adjektiboarekiko nahiz partizipioarekiko komunztadura: se si guida stanchi si rischia un incidente; quando si è mangiato troppo non si dorme bene

Datibo etikoaren motako egitura bihurkariak: mi sono vista un bel film; eta lehenaldiko partizipioak izenordain pertsonalak osatutako objektu zuzenarekin duen komunztaduraren errepasoa: le ciliegie me le sono mangiate tutte

Denbora-komunztadura: proposizio nagusiaren eta mendeko proposizioen aditz-moduen eta -denboren arteko komunztaduraren errepasoa (consecutio temporum)

- Aditz laguntzaileen erabileraren errepasoa; horrez gain, avere aditzak zenbait aditz intransitiborekin (camminare, chiacchierare, ridere, russare, miagolare ecc.) duen erabileran sakonduko da, bai eta essere edo avere aditzek zenbait aditzekin (vivere, passare, migliorare, finire ecc) duten erabileran ere.

ADBERBIOAK ETA LOKUZIO ADBERBIALAK

Aurreko urteetan landutako edukien errepasoa.

Mai adverbioak perpausetan dituen funtzioak eta posizioak: a) perpaus eliptikoetan (mai sentito, mai visto); b) izenordain, adjektibo edo adverbio galdetzaile baten atzean (chi mai potrebbe desiderare una cosa simile?)

Adverbio fokalizatzaileen errepertorioa ugaritzeko lanak: solo, perfino, soprattutto, specialmente, addirittura, proprio...

Bai eta Ez erantzuteko adverbioen errepasoa: baiezkoan: già, assolutamente, certo, va bene, senz'altro, esatto, proprio, appunto, indubbiamente...; eta, ezezkoan, assolutamente no, affatto...

Affatto adverbioaren erabilerak: a) baiezko perpausetan: hanno idee affatto diverse; eta b) ezezko perpausetan: non è affatto vero

-oni atzizkiarekin amaitzen diren adverbioak: ginocchioni, bocconi, penzolini...

Lokuzio adverbial gehiagoren lanketa: all'improvviso, press'a poco, a più non posso, d'ora in poi, d'altra parte...

LOTURAK

- Aurreko urteetan landutako edukien errepasoa.

Hainbat funtzio dituzten testu-lokailuen errepasoa: adbertsatiboa (anzi, tuttavia...), azalpenezkoa (in effetti, ovvero...) eta zenbatzailea (anzitutto, inoltre...).

Diskurtso-adierazleen erabileraren sakontze-lana (ecco, capirai!, no?...)

Da preposizioa proposizio erlatibo implizituaren sarrera-partikulatza: ho molto da fare, non c'è niente da mangiare; edota proposizio kontsekutiboaren sarrera-elementutza: è così dolce da risultare nauseante

Per preposizioa kontsekutiben sarrera-partikulatza: è troppo intelligente per non capire.

- Preposizioen erabilera hizkuntza-adierazpenetan: di buon'ora, a bruciapelo, su due piedi, in men che non si dica, a crepelle....

LEXIKOA ETA SEMANTIKA

Hiztegia

Aurrez landutako eremu semantikoei buruzko lexikoaren errepassoa eta eskematizazioa.

- Artearen eta ikuskizunen munduari buruzko lexikoa.
- Erakunde publikoen burokrazia-alorrean, oro har, erabiltzen den lexikoaren sakontze-lana.
- Eskolan landutako zenbait kultura-eremuri buruzko lexikoaren sakontze-lana.

Siglen (RAI, ACI, COBAS...) eta siglaz osatutako hitzen (colf, doc...) sakontze-lana.

Beste barbarismo batzuen lanketa: anglizismoak (toast, voucher, ticket, black out, mouse...), galizismoak (tailleur, entourage, tout court...) edota hispanismoak (siesta, embargo, movida).

Ohikoak diren beste errefrau batzuen lanketa (chi più spende meno spende; del senno di poi sono piene le fosse; mal comune mezzo gaudio...).

- Latineko ohiko hitzak eta esapideak: bonus, tabula rasa, ex novo, in illo tempore... Erregistro lexikoak, erabilera-eremuaren arabera: kultua (tedioso), estandarra (noioso), familia artekoa/kolokiala (barboso), jargoi-hizkera (paloso).

Literatura-testuetan, egile-abestietan eta kantu herrikoietan, pelikuletan eta beste hainbat lekutan aurkitu diren eskualdeko italieraren zenbait ezaugarri lexikoren aurkezpena.

Hitzen eraketa

Deribazio-prozedurak: beste aurrizki batzuen lanketa (antifascista, cogestione, bisettimanale, strafar...).

Hitzaren oinarriaren eta deribazioaren arteko lotura, aldaketak, sarrerak, galerak: lieto/letizia, cane/cagnolino, cronaca/cronista...

Greziar edo latindar jatorriko aurrizkiekin eta atzizkiekin osatutako hitz konposatuak: democrazia, aero-nautica, biblio-grafia, eco-logia, penta-gramma, insetti-cida, frigori-fero, disco-teca, carni-voro, lexico-logia, mono-grafia

- Hizkuntza zientifikoetako zenbait atzizki: polmoni/polmonite, fibra/fibroma
- Izen bereziak oinarri hartuta adjektiboak egiteko deribazio-prozedurak: Dante/dantesco, Kant/kantiano, Copernico/copernicano...
- Hitz konposatuak: izena + izena (pescecanne), izena + adjektiboa (camposanto), adjektiboa + izena (altopiano), adjektiboa + adjektiboa (agrodolce), adberbioa + adjektiboa (sempreverde) eta preposizioa + izena (sottopassaggio).
- Aditzak oinarri hartuta beste aditz batzuk osatzeko deribazio-prozedurak: mangiare/mangiucchiare, saltare/salterellare, parlare/parlottare, scrivere/scrivacchiare...
- Izena, adjektiboa eta aditza oinarri hartuta egiten diren aldaketa- eta eraketa-prozeduren laburbilketa.

Esanahia

Konnotaziozko balioen identifikazioa: illusione, politicante, portaborse, matrigna...

- Gordean egon ohi diren hitzen lanketa: tizio, affare, fatti, faccenda, coso...

Hitzen arteko loturen sakontze-lana: a) intentsitatea (piangeva a dirotto); b) kokapena "collocazione" (infliggere una pena); c) sarrera (mobili/credenza); d) konnotazioa (abitano in un buco/in un appartamento)

Esanahi-loturak:

Sinonimoak (adesso/ora; scordare/dimenticare; gatto/micio...).

Antonimoak (maschio/femmina; bello/brutto; buono/cattivo...)

Hitz polisemikoak (albero, freccia, candela, radio...)

Homoniomoak (faccia izena / faccia aditza; appunto izena /appunto adberbioa...)

Eremu semantiko bereko hitzen ugaritzea.

Azentua jartzen den lekuaren arabera esanahiz aldatzen duten hitzak: áncora/ancóra; príncipi/principi...

Gaztelaniarekiko lotura faltsuak eta ohiko diren interferentzia lexikoak: ufficio, officina, gota, agguantare, arrancare, fattoria...

Hizkuntzaren baliabide estilistikoaren identifikazioa eta ulermena, bai maila literarioan, bai maila ertain eta kolokialean: konparazioak (dormire come un ghiro), metaforak (avere la coda di paglia), metonimiak (prendere un goccetto)...

- Keinu adierazgarrienen eta horiekin egiten diren ahozko adierazpenen aurkezpena.

FONOLOGIA ETA ORTOGRAFIA

- Ahozkate-prozesuan espainieradunei arazo gehien sortzen dizkieten hotsak zuzen artikulatzeko alderdiak indartuko dira: kontsonante geminatuak, /z/, bokal arteko /s/ ahozkabea eta ahostuna (riso/risalire)

- Azentu foniko desberdina duten hitz homografoak: àncora/ancóra, príncipi/principi, àltero/altéro...

- Siglen idazkera eta ahozkera: PM, DS, CGIL...

- Gli taldearen ahozkera hiru fonema desberdinetan: /g/, /l/, /i/: glicine, negligente, anglicano.

- Azentuaren nahiz ahozkera estandar eta eskualde-ahoskeraren sakontze-lana; bereziki, honako kasu hauetan:

- Fonemen ahozkera irekia eta itxia: e (pelle, mela) eta o (porta, volto).

- Z fonemaren ahozkerak: ahozkabea (/ts/) eta ahostuna (/dz/).

- "Raddoppiamento" fonosintaktikoa: andiamo a ccasa.

- Geminatuen ahozkera leundua Italiako iparraldean.

- Bokal arteko /b/ eta /d/ hotsen ahozkera indartsua hegoaldean: roba→robba, vigile→viggile

Gorgia toscana

Hitz konposatuak azentu grafikoarekin: autogrù, ventitrè

- Azentu diakritikoa silaba bakarreko hitzetan: da preposizioa / dà aditza, la artikulua / là adberbioa.

Zalantzaren bat sortzen duten hitz eta adierazpenetako grafia elkartuaren eta/edo bereiziaren laburbilketa: a proposito, d'accordo, dovunque, tutt'altro, ciononostante, ciò nonostante or sono/orsono

Silaben banaketa

Italiaren zailtasun ortografikoak: fonemen eta hotsen grafia-adierazpenen aldagaiak (quoziente, liquore/ cuore, riscuotere; scienza/scena; cielo/cena.)

- Ortografia- eta puntuazio-zeinuen diskurtsoan dituzten balioak.

TAKTIKA ETA ESTRATEGIA PRAGMATIKOAK

Diskurtsoaren eraketa eta interpretazioa

ERREFERENTEARI ETA DISKURTSOAREN HARIARI EUSTEKO BALIABIDEAK

Baliabide gramatikalak

+ Proformen bidezko ordezkapenak

Izenordain pertsonalak, erakusleak, edutezkoak eta adbertsatiboak funtzio anaforikoekin (Maria e Gianni sono sposati da due anni: lei è maestra, lui impiegato alle Poste)

Funtzio anaforiko orohartzailea duten proformak: questo, tutto ciò... (Rosa non ha più scritto e questo mi preoccupa).

Funtzio kataforiko orohartzailea duten proformak: ciò che succede a Luigi è semplice: che lavora troppo.

Baliabide lexiko-semantikoak

+ Kalifikazio baloratiboen bidezko ordezkapena (La Gioconda si trova attualmente al Louvre; il capolavoro di Leonardo è uno dei quadri più visti).

+ Hizkuntzaz kanpoko testuinguruan oinarritutako atributuen bidezko ordezkapena (G.Verdi nacque a Busseto nel 1813 . Il celebre musicista compose la sua prima opera...).

DISKURTSO MARKATZAILEAK

Lokailuak

+ Gehigarriak: inoltre, allo stesso modo, per di più, oltre tutto, per giunta...

Sono arrivati tardi e, per di più/per giunta non hanno neanche chiesto scusa

+ Kontsekutiboak: quindi, pertanto, di conseguenza, per cui...

Le spese del condominio erano troppo elevate. Quindi abbiamo venduto la casa

+ Justifikaziozkoak: dovuto a, per questo motivo, dato che...

Mario era molto stanco; per questo motivo è rimasto a letto

+ Kontrako argudioak emateko erabiltzen direnak: al contrario, diversamente da, invece, anzi, ciononostante, comunque...

Diversamente da ciò che tu pensi, io credo che i risultati saranno buoni.

Luigi non ha affatto ragione, anzi, ha torto marcio

Gianna è molto brava. Ciononostante, anche lei ogni tanto si sbaglia

Non siamo riusciti a fare tutto. Comunque, la maggior parte del lavoro è fatta.

Informazio-egituratzaileak

+ Antolatzaileak

Sarrerakoak: innanzitutto/ in primo luogo va detto che la situazione è difficile

Jarraipenekoak: allo stesso modo

Amaierakoak: per concludere, per finire, come conclusione

+ Iruzkintzaileak: ebbene... Ci avevano assicurato il loro aiuto. Ebbene, non è più così.

Birformulatzaileak

+ Azalpenezkoak: detto in un altro modo, cioè, in altre parole...

+ Laburbiltzekoak: insomma, in fin dei conti, per dirla tutta...

Insomma, chi ci ha guadagnato è stato lui

+ Zuzentzekoak: piuttosto, anzi.. Domani vado a trovarla; anzi, ci vado oggi stesso

- + Urruntzekoak: in ogni modo, comunque..
Cercherò di arrivare a tempo. Comunque, non prima delle sette
- + Digresioa eragiten dutenak: riguardo a ciò, in ogni caso.... La riunione non è servita a niente.
Riguardo a ciò, devo dire che me l'aspettavo

Diskurtso-operatzaileak

- + Argumentua sendotzekoak: in fondo, dopo tutto, in realtà...
Dovresti parlare con tuo fratello. Dopo tutto ha fatto lui il primo passo
- + Amaiera indartsuak ematekoak: e basta, finita lì
Carlo fa solo quel che gli pare e basta
Ho protestato, mi sono sfogato e finita lì

DEIXIA

Espazioari dagozkionak Nlarekiko eta BESTEArekiko egoera.

- + Adberbio deiktikoak: qui/qua, lì/là
Lì, quel mobile solo dà fastidio
- + Erakusleak + leku-adberbio enfatikoak: quella casa lì è in vendita; questo qua è il libro di cui ti ho parlato.
- + Andare eta venire mugimendu-aditzak: Giorgio va ogni giorno da suo fratello/ Giorgio viene ogni giorno da me.

Denborari dagozkionak

- + Denborazko adberbioak eta esapideak: fa, orsono/or sono, tra/fra, domani...
Mario è partito una settimana fa
Mario è partito due settimane or sono/orsono
Ci vediamo tra due giorni.

Pertsonari dagozkionak

- + Subjektu-funtzioa betetzen duen izenordain pertsonala: io volevo partire in treno, ma tu mi hai consigliato l'aereo
- + Izenordain pertsonala + propio adberbioa, balio enfatikoarekin: proprio tu protesti
- + Datibo etikoa: mi sono bevuto una birra.
- + Izenordain erakusleak + qui/qua, lì/là adberbioak, mespretxuzko balioarekin: ma questo qua, chi si crede di essere? Quella lì è scema

Testuari dagozkionak:

- + Identifikazio-formula zehatzak: il sottoscritto/la sottoscritta...
- + Testuko beste zati batzuei erreferentzia egiteko esapideak: più avanti, più sotto, fin qui, in calce

PERPAUS-ELEMENTUEN LEKU-ALDATZEA

Galdegai bihurtzea

- + Subjektuaren atzeratzea: è venuta Maria stamattina; è veramente furbo, lui.
- + Markatzaileak
Eransten dutenak: neanche, nemmeno, manco...
Non è venuto neanche il direttore stamattina
- Baztertzaileak: veramente, semplicemente, soltanto
Sono venuti soltanto i nostri vicini di casa.

Gaia azpimarratzea

- + Objektu Zuzena aurrean jartzea: di latte ne bevo poco; i giornali, li leggi?
- + Quello che/ ciò che, questa cosa che formekin eraturako egiturak: quello che hai fatto è una vera pazzia.

AIPUAK EGITEKO PROZEDURAK

Estilo zuzena

- + Informazioa gehitu edo aipuari erreferentzia egiten dioten aditzak: gridare, urlare, bisbigliare, rimproverare, supplicare...

Lo supplicai: "Non andar via!"

- + Sarrera-proposizio eliptikoa: "Possibile che debba fare tutto io?"

Zehar-estiloa

- + Aurrez esandakoaren aipamenak edo horiei buruzko erreferentziak egiteko aditzak: ripetere, chiarire, ricordare osservare, reclamare....

Mario mi ricordò che non avevo ancora restituito il libro

- + Diskurtsoa egiteko unearren eta errepikatzeko unearren arteko loturak:

Mi è spiaciuto che tu non abbia detto: "Accetto la tua proposta" > che accettavila mia proposta

Ezkutuko aipuak

- + Aipuak egiteko esapideak: finalmente arrivò la comunicazione che il volo era stato annullato. A quanto sembra/per quello che ho capito, il treno è in ritardo

- + Egunkarietako testuetan eta prentsa-oharretan: le elezioni sarebbero state rimandate a ottobre (= si dice che le elezioni forse sono state...).

L'Alitalia continuerebbe a essere la compagnia di bandiera (= si dice che continuerà..)

GALDERAZKO ENUNTZIATUEN BALIO ILOKUTIBOAK

Galdetzaile neutroak

- + Benetako galdera: dove vai domani?
- + Agurra: come va?
- + Eskaera/baimena: le dispiace se apro la finestra?
- + Eskaintza/laguntza: posso darle una mano? In che posso aiutarla?
- + Kritika: perché vuoi sempre aver ragione tu?

Galdetzaile bideratzaileak

- + Laburbiltzekoak, balorazioa bati indarra emateko:
 - Ti piace il tiramisù?
 - Se mi piace il tiramisù? È il mio dolce favorito!

+ Galdetzaile erretorikoak:

Ziurtatzekoak: non prendi proprio niente?

Ironikoak: non avresti potuto dirmelo prima?

EZEZKOA ADIERAZTEKO BALIABIDEAK

Ezeztapen-motak

- + Estalia: - Non ti piace questo film?
 - No, io non dico che non mi piaccia, solo che preferisco leggere
- + Lausoa: Non ho mai visto niente di simile da nessuna parte

- + Jakintzat emandakoa: -È difficile l'esame di guida? - Ma va!

Ezeztapena indargarriekin

- + Adberbioak: non comprare anche tu il giornale!
- + Superlatibo partitiboak: non ne ho la più pallida idea!
- + Neanche adberbioarekin egindako perpausak: Neanche per sogno! Non ci penso neanche! Neanche fossi scemo!

ULERTUTAKO ESANAHIAK

Metaforak

- + Izenari lotutakoak: sono una frana! Mario è un asino
- + Perpausari lotutakoak:
 - Come se esapidearekin egindako konparazio-egiturak: si agita come se l'avesse morso una tarantola
 - Harridurazko enuntziatuak: che pizza! Roba da matti!
 - Esapide metaforikoak: averne le tasche piene, mandare tutto a monte, salvare capra e cavoli, fare il muso lungo, far ridere i polli...

Ironia adierazteko esapideak

- + Adierazpen morfosintaktikoak eta fonikoak
 - Etena duten perpausak: Sì, già che ci siamo...
 - Harridurazko enuntziatuak: Ma che bella giornata! Carina l'utilitaria di Giorgio! una Mercedes
- + Adierazle lexiko-semantikoak: È un ristorante veramente economico: con 100 euro a testa si può pranzare.
Come fai a essere così intelligente?

Modalizazioa

2.1. AREAGOTZEA EDO INDARTZEA

2.1.1. Diskurtso-elementuak areagotzea

- + Baliabide gramatikalak
 - Aurrizki handigarriak: -one (anche al femminile: donnone)
 - Superlatiboa -errimo atzizkiarekin: miserrimo, celeberrimo...
 - Txikigarriak: -etto (giretto), -ello (righello), -uccio (amoruccio), -ellino (fiorellino)
 - Mesprexuzko txikigarriak: -occio (grassoccio), -otto (stupidotto)
 - Mesprexuzkoak: -accio (poveraccio), -azzo (codazzo, andazzo)
 - Zenbatzaileak: bene/ben (il caffè lo prendo ben caldo); bello (ecco l'insalata, bella fresca)
 - Etenak dituzten baldintzazko egiturak se (mai) partikularekin: se (mai) vengo a sapere che siete stati voi...
- + Baliabide lexiko-semantikoak
 - Metaforak eta ironia adierazteko esapideak: qui, quando piove, piove a catinelle
 - Questa maglietta m'è costata 50 euro.
 - Cioè un vero affare!
 - Harridurazko formula zehatzak: non ci posso credere!; santo cielo!; per carità!

GARRANTZIA KENTZEA EDO GUTXITZEA (v. Taktika eta estrategia pragmatikoak 3.1.)

2.3. FOKALIZAZIOA

- + Markatzaile baztertzaileak: la sua condotta è semplicemente inaccettabile
- + Zenbatzaile baztertzaileak: per lo meno ha detto la verità

+ Adjektiboaren aurreratzea, balio ironikoa emateko: bel modo di rispondere

DENBORA-PERSPEKTIBAREN DESPLAZAMENDUA

Etorkizunaren eremua orainaldira edo iraganera zabaltzea

Per te farà lo stesso, ma per me no

Non avrò dimenticato qualcosa?

Iraganaren eremua orainaldira edo etorkizunera zabaltzea

+ Forma burutugabearen balioak

Zuritzea xede duten forma burutugabeak: e io che ne sapevo?

Ustekabea adierazteko forma burutugabeak: tu oggi non dovevi andare dal dentista?

Elkarreraginerako joera

KORTESIAZKO HIZKERA LEUNGARRIA

Hiztunari edo entzuleari garrantzia kentzea:

+ 1. pertsonako izenordainaren leku-aldatzea

- Pluraleko 1. pertsonara: Adesso siamo nei pasticci (= adesso sono nei pasticci)

- Pluraleko 3. pertsonara: epistola generoan (il sottoscritto dichiara di...) eta, adierazpenak egitean, hiztunak bere buruari erreferentzia egiten dionean (il presidente del governo non è disposto a...).

+ 2. pertsonako izenordainaren leku-aldatzea

Pluraleko 1. pertsonara: Cerchiamo di stare un po'zitti!

Balio inpertsonala duten egituretara: Allora, si sta bene qui?(= stai/state bene qui?)

Egitura pasiboetara: Questo lavoro è mal fatto (= hai/avete fatto male il lavoro)

Mehatxuzko ekintzaren leuntzea

+ Denbora-desplazamendua; kortesiazko geroaldia: vorrai farmi questo favore?

+ Zeharkako hizketa-ekintzak: Prendete questi vasi e li portate sul terrazzo.

Vuoi stare zitto?

+ Formula erritualak: Può essere così gentile da spostarsi un po'?

+ Eufemismoak: Luisa non è più con noi/ è mancata due settimane fa (=è morta)

+ Enuntziatu etengarriak: Se l'avessi saputo prima...

+ Elipsia: Lo sai che non puoi restare qui (= va' via)

Leuntze ideologikoa

+ Neurri batean ados dagoela adierazteko: mah, non è questo esattamente

+ Ziurgabetasuna adierazteko: mah, non saprei, veramente non direi questo

+ Aurretiko hizketa-egintza bati sarrera egiteko, barkamen-eskaera moduan: Non vorrei offenderti, ma credo che ti sbagli.